

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Praca badawcza pt.

„Pozyskanie nowych wskaźników z zakresu bezpieczeństwa publicznego przydatnych do oceny dostępności, jakości i efektywności usług publicznych”

Raport końcowy

Praca powstała w ramach Projektu „Wsparcie systemu monitorowania polityki spójności w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz programowania i monitorowania polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

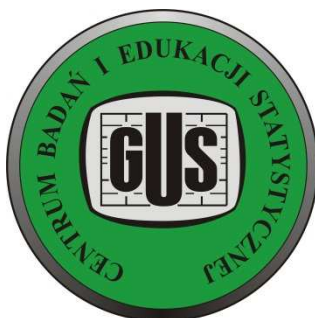
Beneficjent :
GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Wykonawca:

Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS

Dyrektor - Mariusz Kraj

Kierownik projektu:

Stanisław Kamiński

Opracował zespół badawczy:

Magdalena Balawajder, Robert Buciak, Agnieszka Chochorowska, Helena Chruściak, Agata Girul, Agnieszka Godula, Anna Gubernat, Agnieszka Ilczuk, Krzysztof Jakóbiak, Danuta Kalista, Teresa Kałuża-Jurczyńska, Stanisław Kamiński, Magdalena Klimek, Marcin Koczanowski, Danuta Komarowska, Wioletta Lachowska, Aneta Madajczak, Agnieszka Nowotczyńska, Barbara Oremus, Marta Osuch, Alicja Pietrusiewicz, Henryka Piórkowska-Jurewicz, Joanna Seweryn, Alicja Sobków, Elżbieta Stańczyk, Bogumiła Szalla, Jadwiga Szponder, Marta Woźniakiewicz.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Beneficjent :
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
1 Zagadnienia metodyczne	8
1.1 Policja	8
1.2 Straż pożarna	14
1.3 System powiadamiania ratunkowego	16
1.4 Zarządzanie kryzysowe	21
1.5 Straż gminna/miejska	32
1.6 Gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej	36
1.7 Opis badania pilotażowego	41
2 Rezultaty pracy badawczej - wskaźniki	45
2.1 Policja	45
2.2 Straż pożarna	51
2.3 System powiadamiania ratunkowego	55
2.4 Zarządzanie kryzysowe	61
2.5 Straż gminna/miejska	66
2.6 Gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej	70
3 Ocena jakości danych	73
3.1 Policja	73
3.2 Straż pożarna	77
3.3 System powiadamiania ratunkowego	79
3.4 Zarządzanie kryzysowe	83
3.5 Straż gminna/miejska	88
3.6 Gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej	95
4 Rekomendacje	111
4.1 Policja	111
4.2 Straż pożarna	114
4.3 System powiadamiania ratunkowego	115
4.4 Zarządzanie kryzysowe	117
4.5 Straż gminna/miejska	119
4.6 Gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej	122

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Podsumowanie	126
Wykaz skrótów	128
Załączniki	129
Załącznik nr 1 – formularz „Ankieta o działalności straży gminnych/miejskich”	
Załącznik nr 2 – formularz „Gminny/miejski monitoring wizyjny przestrzeni publicznej”	
Załącznik nr 3 – formularz „Bezpieczeństwo publiczne/zarządzanie kryzysowe”	

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

WSTĘP

Niniejszy raport stanowi podsumowanie działań podjętych w ramach realizacji pracy badawczej pt. „Pozyskanie nowych wskaźników z zakresu bezpieczeństwa publicznego przydatnych do oceny dostępności, jakości i efektywności usług publicznych”, realizowanej przez Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS na zlecenie Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie umowy nr 16/BR-POPT/CBiES/2014 z dnia 10 listopada 2014 r.

Przedmiotowa praca badawcza została wykonana w dwóch etapach. Rezultaty zadań ukończonych w pierwszym etapie zostały przedstawione w raporcie wstępnym, przekazanym Zamawiającemu w grudniu 2014 r., który stanowi integralną część produktów pracy badawczej. Raport końcowy przedstawia efekty realizacji zadań przewidzianych dla drugiego etapu oraz ostateczne rezultaty projektu.

Zgodnie ze Szczegółowym Opiszem Przedmiotu Zamówienia, w drugim etapie przeprowadzono następujące prace:

- poddano analizie i ocenie dane pozyskane ze źródeł administracyjnych;
- przeprowadzono drugi etap badania pilotażowego w zakresie działania straży gminnych/miejskich i gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej z wykorzystaniem formularza elektronicznego w celu pozyskania danych nie ujętych w dostępnych źródłach administracyjnych;
- opracowano metodologię pozyskiwania i prezentacji danych ocenionych jako przydatne dla statystyki publicznej i użytkowników danych;
- opracowano bazę danych i wyliczono odpowiednie wskaźniki w sześciu szczegółowych obszarach zakresu przedmiotowego pracy badawczej;
- opracowano rekomendacje dotyczące rozszerzenia zakresu badań statystyki publicznej w obszarze tematycznym bezpieczeństwo publiczne oraz metodologię gromadzenia i opracowywania rekomendowanych danych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Niniejszy raport zawiera:

- w części 1. *Zagadnienia metodyczne* – zakres podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny i czasowy badania, opis wykorzystanych źródeł danych (zarówno administracyjnych, jak i badań własnych), definicje nowych i/lub zmienionych w stosunku do raportu wstępnego podstawowych pojęć oraz opis II etapu badania pilotażowego;
- w części 2. *Rezultaty pracy badawczej - wskaźniki* – pełną listę opracowanych wskaźników wraz ze wskazaniem ich umiejscowienia w bazie danych, uzasadnienie zmian treści wskaźników w stosunku do propozycji przedstawionych w raporcie wstępnym oraz mapy dla wybranych wskaźników;
- w części 3. *Ocena jakości danych* – wyniki analizy pozyskanych danych i ich źródeł, przeprowadzonej w oparciu o kryteria zawarte w zarządzeniu wewnętrznym nr 35 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie pomiaru, oceny oraz monitorowania jakości badań statystycznych w służbach statystyki publicznej. Ze względu na specyfikę przedmiotowej pracy badawczej, w analizie wzięto pod uwagę przede wszystkim następujące kryteria: przydatność, dokładność, terminowość, przejrzystość danych oraz obciążenia respondentów;
- w części 4. *Rekomendacje* – stanowiące wynik przeprowadzonych analiz sugestie dotyczące zasadności, zakresu i źródeł rozszerzenia badań statystyki publicznej w obszarze bezpieczeństwa publicznego, jak również zalecenia dotyczące pozyskiwania i opracowywania danych;
- w *Podsumowaniu* – podstawowe wnioski płynące z realizacji pracy badawczej w kontekście jej celów określonych w Szczegółowym Opisie Przedmiotu Zamówienia;
- w *Załącznikach* – wzory formularzy wykorzystanych w II etapie przeprowadzonego na potrzeby pracy badawczej badania pilotażowego.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Podstawowym produktem pracy badawczej, oprócz raportu wstępnego i raportu końcowego, jest również baza danych w postaci skoroszytów w formacie .xls opracowanych odrębnie dla każdego z sześciu obszarów szczegółowych. Baza danych zawiera tablice z danymi bezwzględnymi oraz wartościami wyliczonych wskaźników. Ponadto przedstawiono w niej metryczki wskaźników, zawierające ich opis, wyjaśnienia metodologiczne, źródła danych oraz informacje o dostępnych przekrojach terytorialnych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

1. ZAGADNIENIA METODYCZNE

1.1 Policja

1.1.1 Zakres podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny i czasowy badania

Zakres podmiotowy: Komenda Główna Policji.

Zakres przedmiotowy:

- zatrudnienie w Policji ogółem, według służb (kryminalna; prewencyjna w tym patrolowo-interwencyjna oraz dzielnicowi; wspomagająca) oraz korpusów (oficerowie, aspiranci, podoficerowie),
- wypadki i kolizje drogowe na obszarze zabudowanym i poza obszarem zabudowanym,
- wypadki i kolizje drogowe według miesięcy, dni tygodnia, pór doby (w ciągu dnia, w okresie zmroku lub świtu, w nocy na drogach oświetlonych i nieoświetlonych) oraz godzin powstania,
- sprawców wypadków i kolizji drogowych – kierujących pojazdami oraz pieszych według grup wieku,
- ofiary śmiertelne w wypadkach drogowych według rodzajów dróg publicznych na których doszło do zdarzenia (autostrady, drogi ekspresowe, pozostałe rodzaje dróg),
- wypadki i ich skutki (ofiary śmiertelne i ranni) oraz kolizje drogowe według miejsca ich powstania (jezdnia, przejście dla pieszych, pobocze, inne miejsce),
- wypadki i kolizje drogowe z udziałem rowerzystów, w tym na obszarze zabudowanym i poza obszarem zabudowanym,
- wybrane rodzaje przestępstw stwierdzonych, wykrytych oraz wykrytych po podjęciu z poprzednich lat (udział w bójce lub pobiciu; uszczerbek na zdrowiu; kradzież rzeczy; kradzież z włamaniem; rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze; przeciwko rodzinie i opiece), a także pokrzywdzonych ogółem oraz w wybranych rodzajach przestępstw.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Zakres terytorialny: wszystkie dane są prezentowane dla Polski oraz w przekroju województw (NTS2) i powiatów (NTS4). Wyjątek stanowią dane dotyczące zatrudnienia w Policji oraz ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych według rodzajów dróg publicznych, dla których poziom agregacji to kraj ogółem i województwa (NTS2).

Zakres czasowy: dane za rok 2013 oraz 2014.

1.1.2 Opis źródeł danych

Gestorem wszystkich pozyskanych danych była Komenda Główna Policji.

Dane w zakresie zatrudnienia zostały wygenerowane z programu kadrowego przez Wydział Analiz Gabinetu Komendanta Głównego Policji. Jest to scentralizowany program zbierający informacje o wszystkich osobach zatrudnionych w Policji w całym kraju. Program ten posiada jednak pewne ograniczenia, uniemożliwiające wygenerowanie szczegółowych statystyk dotyczących zatrudnienia, np. na niższym poziomie agregacji niż województwo oraz z wyszczególnieniem niektórych służb (np. drogowej).

Dane z zakresu zdarzeń drogowych zgłoszonych Policji pochodzą z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWiK). Komenda Główna Policji przekazuje bazę danych w formacie xml do Głównego Urzędu Statystycznego od 2013 r. W SEWiK znajdują się informacje o wszystkich wypadkach i kolizjach drogowych zgłoszonych Policji oraz o osobach i pojazdach uczestniczących w nich. Informacje te przedstawiają okoliczności powstania zdarzeń drogowych. W systemie rejestrowane są zdarzenia drogowe zaistniałe lub mające początek na drodze publicznej, w strefie ruchu lub w strefie zamieszkania, w związku z ruchem przynajmniej jednego pojazdu.

Dane dotyczące przestępstw stwierdzonych, wykrytych oraz wykrytych po podjęciu z poprzednich lat, a także pokrzywdzonych w przestępstwach pozyskane zostały z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP). Są to dane wygenerowane według miejsca popełnienia czynu (zgodnie z podziałem administracyjnym kraju) przez Komendę Główną Policji. Drugim sposobem generowania danych dotyczących przestępstw jest podział według jednostek Policji wszczynających postępowania w

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

sprawach o przestępstwa (jest on bardziej odpowiedni dla oceny funkcjonowania jednostek Policji). KSIP jest funkcjonującym od 1 stycznia 2003 r.¹ zestawem centralnych zbiorów informacji zawierającym między innymi informacje o wydarzeniach będących przestępstwami ściganymi z oskarżenia publicznego, o osobach podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego, osobach poszukiwanych, osobach o nieustalonej tożsamości lub usiłujących ukryć swoją tożsamość przed organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości, utraconych rzeczach, a także informacje o zamachach samobójczych i wypadkach tonięcia. KSIP gromadzi dane od chwili utworzenia wydarzenia zgłoszonego dyżurnemu jednostki Policji, przez informacje o całym etapie postępowania (począwszy od wszczęcia postępowania przygotowawczego aż do jego zakończenia), w tym również informacje o danych osobowych sprawców i utraconych w wyniku przestępstwa rzeczach i dokumentach.²

Do obliczenia wskaźników wykorzystane zostały również dane Głównego Urzędu Statystycznego – pochodzące z Banku Danych Lokalnych w zakresie:

- liczby ludności według stanu w dniu 30 VI dla danych w ciągu roku,
- liczby ludności według stanu w dniu 31 XII dla danych na koniec roku,
- liczby pojazdów zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK),
- długości dróg publicznych.

---

¹ Do 2012 r. włącznie, dane z zakresu przestępczości generowane były za pomocą Policyjnego Systemu Statystyki Przestępczości TEMIDA.

² Opracowanie własne na podstawie: *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2013 r.* Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

1.1.3 Definicje pojęć

W porównaniu z raportem wstępnym zmianie uległy następujące definicje:

Wypadek drogowy – zdarzenie mające związek z ruchem przynajmniej jednego pojazdu, zaistniałe lub mające początek na drodze publicznej, w strefie ruchu lub w strefie zamieszkania, którego skutkiem było zranienie bądź śmierć człowieka, w tym także sprawcy wypadku, bez względu na sposób zakończenia sprawy³.

Ofiara śmiertelna wypadku drogowego – osoba, która w wyniku doznanych obrażeń na miejscu zdarzenia lub w ciągu 30 dni od dnia wypadku zmarła⁴.

Ranna ofiara wypadku drogowego – osoba, która doznała w wyniku zdarzenia doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską⁵.

Kolizja drogowa – zdarzenie mające związek z ruchem przynajmniej jednego pojazdu, zaistniałe lub mające początek na drodze publicznej, w strefie ruchu lub w strefie zamieszkania, którego skutkiem były wyłącznie starty materialne⁶.

Obszar zabudowany – obszar oznaczony odpowiednimi znakami drogowymi (obszar zabudowany i koniec obszaru zabudowanego)⁷.

Po opracowaniu danych konieczne okazało się również dodanie następujących definicji:

Służba kryminalna Policji – zajmuje się m.in. realizacją zadań operacyjno-rozpoznawczych oraz dochodzeniowo-śledczych, mających na celu ustalenie sprawców najpoważniejszych przestępstw, a także ustaleniem miejsc pobytu i zatrzymaniem osób poszukiwanych⁸,

³ Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

⁴ Opracowanie własne GUS.

⁵ Opracowanie własne GUS

⁶ Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

⁷ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. (Dz. U. 1997 nr 98, poz. 602), Dział I, art. 2.

⁸ Opracowanie własne na podstawie informacji Komendy Głównej Policji.

Służba prewencyjna Policji – zajmuje się m.in. ochroną bezpieczeństwa obywateli oraz utrzymaniem bezpieczeństwa i porządku publicznego, zapewnieniem spokoju w miejscach publicznych oraz inicjowaniem i organizowaniem działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym⁹,

Służba patrolowo-interwencyjna Policji – służba będąca elementem składowym służby prewencyjnej, zajmuje się realizacją zadań w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego (głównie poprzez przeprowadzanie patroli oraz podejmowania interwencji wynikających ze zgłoszenia), a także prewencyjnego zabezpieczenia terenu oraz ujawnianiem i zatrzymywaniem sprawców i wykroczeń,

Dzielnicowy – funkcjonariusz Policji ze służby prewencji, do którego zadań, w wyznaczonym rejonie, należy m.in.: rozpoznanie pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan porządku i bezpieczeństwa publicznego, realizacja zadań z zakresu profilaktyki społecznej, ściganie sprawców przestępstw i wykroczeń, a także kontrolowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego. Zajmuje się opieką nad notowanymi na Policji i uszkodzonymi przez nich na terenie swojego rejonu, który może obejmować wieś, gminę, osiedle lub całą dzielnicę miasta,

Służba wspomagająca Policji – głównym zadaniem funkcjonariuszy zatrudnionych w ramach tej służby jest wsparcie działalności Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym¹⁰.

Zatrudnienie według korpusu w Policji – funkcjonariusze Policji posiadają stopnie służbowe, które tworzą odpowiednie korpusy, według schematu (począwszy od najwyższych korpusów):

korpus generałów – generalny inspektor Policji, nadinspektor Policji,

korpus oficerów – dzieli się na **starszych oficerów Policji**: inspektor, młodszy inspektor oraz podinspektor; a także **młodszych oficerów Policji**: nadkomisarz, komisarz, podkomisarz,

⁹ Opracowanie własne na podstawie informacji Komendy Głównej Policji.

¹⁰ Opracowanie własne na podstawie informacji Komendy Głównej Policji.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

korpus aspirantów – aspirant sztabowy, starszy aspirant, aspirant, młodszy aspirant,

korpus podoficerów – sierżant sztabowy, starszy sierżant, sierżant,

korpus szeregowych – starszy posterunkowy, posterunkowy¹¹.

Pojazdy (samochodowe łącznie z ciągnikami) – zarejestrowane motocykle, samochody osobowe, trolejbusy, samochody ciężarowe, samochody specjalne, ciągniki samochodowe oraz ciągniki rolnicze; bez pojazdów wolnobieżnych wchodzących w skład kolejki turystycznej i pojazdów określanych jako rodzaju pojazdu: „samochodowy inny”. Pojęcie nie obejmuje motorowerów oraz pojazdów bezsilnikowych (przyczep i naczep)¹².

Jezdnia – część drogi przeznaczona do ruchu pojazdów¹³.

Przeście dla pieszych – powierzchnia jezdni lub torowiska przeznaczona do przechodzenia przez pieszych, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi¹⁴.

Pobocze – część drogi przyległa do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt¹⁵.

Rowerzysta – kierujący rowerem (pojazdem jednośladowym lub wielośladowym poruszonym siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem)¹⁶.

Wskaźnik zagrożenia przestępczością – jest to liczba przestępstw stwierdzonych przypadająca na 10 tys. ludności¹⁷.

Pokrzywdzony – osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo.

Pokrzywdzonym może być także instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna w przypadku wyrządzenia szkody w mieniu takiej instytucji¹⁸.

¹¹ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. (Dz.U. 1990 nr 30 poz. 179), rozdz. 6, art. 47.

¹² *Transport. Wyniki Działalności w 2014 r.* GUS, Warszawa 2015.

¹³ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. Dz. U. 1997 nr 98, poz. 602.

¹⁴ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. Dz. U. 1997 nr 98, poz. 602.

¹⁵ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. Dz. U. 1997 nr 98, poz. 602.

¹⁶ Opracowanie własne.

¹⁷ *Atlas przestępczości w Polsce.* A. Siemaszko, B. Gruszczyńska, M. Marczewski. Oficyna Naukowa. Warszawa 2009.

¹⁸ *Atlas przestępczości w Polsce.* A. Siemaszko, B. Gruszczyńska, M. Marczewski. Oficyna Naukowa. Warszawa 2009.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Sprawca zdarzenia drogowego – osoba, na której spoczywa pełna odpowiedzialność, ponosi pełną winę za spowodowanie zdarzenia drogowego¹⁹.

1.2 Straż pożarna

1.2.1 Zakres podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny i czasowy badania

Zakres podmiotowy: jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Zakres przedmiotowy:

- potencjał jednostek ochrony przeciwpożarowej (liczba jednostek oraz strażaków),
- zdarzenia według wielkości: pożary (małe, średnie, duże, bardzo duże), miejscowe zagrożenia (małe, lokalne, średnie, duże, gigantyczne) oraz fałszywe alarmy (złośliwe, w dobrej wierze, z instalacji wykrywania),
- zdarzenia według typu obiektu (użyteczności publicznej, mieszkalne, produkcyjne, magazynowe, środki transportu, lasy, uprawy, rolnictwo, inne),
- sezonowość zdarzeń,
- wypadki z ludźmi,
- szacunkowe straty materialne,
- podmioty współdziałające przy zdarzeniach według rodzaju (pogotowie ratunkowe, pogotowie energetyczne, pogotowie gazowe, służby leśne, wojsko, policja, straż miejska, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, inne podmioty),
- czas dojazdu i trwania akcji,
- miejscowe zagrożenia według rodzaju (silne wiatry, przybór wody, opady śniegu, opady deszczu, chemiczne, ekologiczne, w transporcie, na obiektach wodnych, medyczne, inne).

¹⁹ Opracowanie własne na podstawie informacji Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Zakres terytorialny:

- dane dotyczące potencjału jednostek ochrony przeciwpożarowej – kraj ogółem, województwa (NTS2),
- pozostałe dane – kraj ogółem, województwa (NTS2), powiaty (NTS4), gminy (NTS5).

Zakres czasowy: dane za rok 2013 oraz 2014.

1.2.2 Opis źródeł danych

Źródłem danych z zakresu ochrony przeciwpożarowej są źródła administracyjne. Informacje pochodzą z Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej (SWD PSP). System Wspomagania Decyzji to zintegrowany, składający się z wielu modułów system informatyczny, którego celem jest wykorzystanie informacji zawartych w bazach danych do wspomagania pracy Państwowej Straży Pożarnej (PSP). Architektura systemu umożliwia wymianę informacji zarówno wewnątrz między jednostkami PSP jak i pomiędzy jednostkami PSP i innymi służbami. Dane z systemu generowane są jako „wykaz zestawień statystycznych” w formie tablic Excel dostępnych na stronie internetowej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej www.straz.gov.pl.

Wszystkie dane niezbędne do realizacji pracy zostały pozyskane z wyżej wymienionej strony internetowej. Wyjątek stanowiły informacje o potencjalne jednostek ochrony przeciwpożarowej, które otrzymano z Komendy Głównej PSP.

Dane dotyczące zasobów kadrowych Państwowej Straży Pożarnej pochodzą z Biura Kadr Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej z systemu ewidencji pracowników. Dane dotyczące zasobów kadrowych pozostałych jednostek ochrony przeciwpożarowej pochodzą z Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej (KCKR PSP). KCKR PSP otrzymuje raz w roku, w postaci raportu, dane od Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych i innych jednostek.

W pracy badawczej zostały wykorzystane również dane Głównego Urzędu Statystycznego o ludności pochodzące z Banku Danych Lokalnych (według stanu *Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.*

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

w dniu 30 VI – do wyliczenia wskaźników od 5 do 8 i od 19 do 24 oraz według stanu w dniu 31 XII – do wyliczenia wskaźników od 1 do 4).

1.2.3 Definicje pojęć

Po opracowaniu danych konieczne okazało się uzupełnienie definicji umieszczonych w raporcie wstępnym o następujące:

Ofiara śmiertelna w pożarze lub miejscowym zagrożeniu – to osoba, w stosunku do której odstąpiono od resuscytacji, przerwano resuscytację lub lekarz stwierdził zgon²⁰.

Osoba ranna w pożarze lub miejscowym zagrożeniu – to osoba, która wymagała medycznych działań ratowniczych i została zabrana przez zespół ratownictwa medycznego (ZRM) z miejsca zdarzenia lub odmówiła zabrania z miejsca zdarzenia przez ZRM²¹.

1.3 System powiadamiania ratunkowego

1.3.1 Zakres podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny i czasowy badania

Zakres podmiotowy: Centra Powiadamiania Ratunkowego, podmioty ratownicze wchodzące w skład systemu powiadamiania ratunkowego: Policja, Państwowa Straż Pożarna, zespoły ratownictwa medycznego.

Zakres przedmiotowy:

- zgłoszenia i zdarzenia na numer alarmowy 112 i 998, zgłoszenia na numer alarmowy 997, wyjazdy zespołów ratownictwa medycznego,
- zdarzenia przekazane z numeru alarmowego 112 według podmiotów ratowniczych,

²⁰ Zasady ewidencjonowania zdarzeń w Systemie Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej

²¹ Zasady ewidencjonowania zdarzeń w Systemie Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej

- zgłoszenia alarmowe obsłużone w ciągu doby przez operatora numeru alarmowego 112,
- zgłoszenia alarmowe obsłużone w ciągu doby przez dyspozytorów numerów alarmowych 997, 998,
- średni czas oczekiwania na odebranie połączenia kierowanego na numer 112,
- czas reakcji podmiotów ratowniczych (policji, straży pożarnej, ratownictwa medycznego) na zdarzenia.

Zakres terytorialny: kraj ogółem, województwa (NTS2)

Zakres czasowy:

- dla numeru alarmowego 112 dane prezentowane w ujęciu rocznym i miesięcznym za 2014 r. (system teleinformatyczny powiadamiania ratunkowego jest wdrażany na terenie Polski od dnia 1 stycznia 2014 r. zgodnie z ustawą z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego - Dz. U. 2013 poz. 1635),
- dla numeru alarmowego 997,998 i zespołów ratownictwa medycznego dane prezentowane są w ujęciu rocznym za 2013 r. i 2014 r.

1.3.2 Opis źródeł danych

Źródło danych w zakresie zgłoszeń alarmowych na numer 112 za 2014 r. stanowił teleinformatyczny system powiadamiania ratunkowego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji (MAiC). MAiC przekazało wygenerowane z systemu gotowe zestawienia dotyczące:

- liczby zgłoszeń obsłużonych ogółem z wyszczególnieniem zgłoszeń fałszywych,
- liczby zdarzeń przekazanych do podmiotów ratowniczych (Policja, straż pożarna, Ratownictwo Medyczne),
- przeciętnej liczby operatorów obsługujących numer alarmowy w ciągu doby,
- czasu oczekiwania na odebranie połączenia.

W ramach systemu powiadamiania ratunkowego ze względu na etap wdrożeniowy obsługiwane były wyłącznie zgłoszenia alarmowe kierowane na numer alarmowy 112.
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Numerы alarmowe 997, 998, 999 w dalszym ciągu były obsługiwane przez dyspozytorów właściwych podmiotów ratowniczych z obszaru działania dyspozytorni. W teleinformatycznym systemie powiadamiania ratunkowego nie były zatem zbierane informacje dotyczące zgłoszeń alarmowych kierowanych bezpośrednio na numery alarmowe 997, 998 i 999 i w związku z tym dane dotyczące takich zgłoszeń pozyskano od odpowiednich podmiotów ratowniczych.

Dane dotyczące zgłoszeń alarmowych na numer 997 za 2014 r. otrzymano od Komendy Głównej Policji, która z kolei pozyskała je z Wojewódzkich Komend Policji.

Dane dotyczące zgłoszeń alarmowych na numer 997 za 2013 r. oraz przeciętną liczbę dyspozytorów obsługujących w ciągu doby numer alarmowy za 2013 r. i 2014 r. otrzymano od Wojewódzkich Komend Policji.

Źródła danych były niejednolite, ich podstawę stanowiły: System Wspomagania Dowodzenia Policji, System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPol), rejestratory rozmów telefonicznych, system billingowo-taryfikacyjny.

W zakresie danych dotyczących numeru alarmowego 998 źródło stanowił serwis internetowy www.straz.gov.pl Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej z tablicami opracowanymi na podstawie danych rejestrowanych zgodnie z zasadami ewidencjonowania zdarzeń w Systemie Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej. W szczególności wykorzystano tablice:

- Tablica A Zauważenie i zgłoszenie zdarzenia w rozbiciu na jednostki podziału administracyjnego,
- Tablica 1 Zdarzenia według rodzaju i wielkości w rozbiciu na jednostki podziału administracyjnego.

Wymienione tablice zawierają dane zagregowane według województw i obejmują:

- liczbę zgłoszeń na numer alarmowy 998,
- liczbę zdarzeń,
- alarmy fałszywe.

W zakresie danych dotyczących zespołów ratownictwa medycznego źródło stanowiły dane pozyskiwane zgodnie z Programem badań statystycznych statystyki

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

publicznej na potrzeby badania 1.29.07(089) Infrastruktura ochrony zdrowia i jej funkcjonowanie. Dane przekazywali wojewodowie z systemu informacyjnego dotyczącego działalności systemu ratownictwa medycznego w zakresie:

- liczby wyjazdów zespołów ratownictwa medycznego,
- mediany czasu dotarcia zespołu na miejsce zdarzenia liczonego od chwili przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora medycznego do przybycia zespołu ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia [min.],
- liczby wyjazdów, w których czas dotarcia zespołu ratownictwa medycznego przekroczył 15 min. w mieście powyżej 10 tys. mieszkańców i 20 min. poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców.

Dane z systemu informacyjnego dotyczącego działalności systemu ratownictwa medycznego przekazywane przez wojewodów do GUS do 30 stycznia pozyskano z GUS:

- za 2013 r. w listopadzie 2014 r.,
- za 2014 r. w czerwcu 2015 r.

Dane GUS z zakresu ludności pozyskano z Banku Danych Lokalnych.

1.3.3 Definicje pojęć

Po opracowaniu danych oraz otrzymaniu wyjaśnień od gestorów konieczne okazało się uzupełnienie definicji umieszczonych w raporcie wstępnym o następujące:

Zdarzenie ratownicze (zdarzenie) – zdarzenie, przy którym prowadzone były działania ratownicze²².

Działania ratownicze – każda czynność podjęta w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidacja przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia²³.

²² Zasady ewidencjonowania zdarzeń w zmodernizowanym systemie wspomaganie decyzji Państwowej Straży Pożarnej

²³ j.w.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Zgłoszenia anulowane lub inaczej głuche to takie, które są anulowane przed przyjęciem zgłoszenia alarmowego przez operatora lub dyspozytora. Najczęściej są one wywoływane w celu sprawdzenia funkcjonowania urządzenia końcowego czy zasięgu ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej²⁴.

Zgłoszenia fałszywe – wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca²⁵.

Zgłoszenia alarmowe obsłużone kierowane na numer 112 – zgłoszenia alarmowe przychodzące bez zgłoszeń anulowanych. Liczone są wszystkie zgłoszenia, nawet jeśli dotyczą tego samego zdarzenia²⁶.

Zdarzenia przekazane z numeru 112 do podmiotów ratowniczych – to informacja dotycząca zdarzenia przy którym należy podjąć czynności w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidacji przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia. Niezależnie od liczby zgłoszeń dotyczących zdarzenia, do podmiotów ratowniczych kierowana jest jedna informacja dotycząca zdarzenia, która w miarę potrzeby jest aktualizowana. W efekcie liczba obsłużonych w Centrach Powiadamiania Ratunkowego zgłoszeń alarmowych nie jest tożsama z liczbą zdarzeń przekazanych do podmiotów ratowniczych. Informacja o jednym zdarzeniu może być przekazana równocześnie do kilku podmiotów ratowniczych.²⁷

Zgłoszenia alarmowe kierowane na numer 997

- liczbę zgłoszeń za 2014 r. podano bez zgłoszeń anulowanych i bez zgłoszeń z numeru 112,
- liczbę zgłoszeń za 2013 r. dla województw, których źródłem danych były rejestratory rozmów telefonicznych podano łącznie ze zgłoszeniami anulowanymi, w pozostałych województwach bez zgłoszeń anulowanych; dla wszystkich województw liczbę zgłoszeń podano łącznie ze zgłoszeniami z numeru 112; dla województw, których źródłem danych były rejestratory rozmów telefonicznych liczone są wszystkie zgłoszenia, nawet jeśli dotyczą tego samego zdarzenia;

²⁴ Pismo Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji DUSKŻiZK-WSPR.851.11.2015

²⁵ Zasady ewidencjonowania zdarzeń w zmodernizowanym systemie wspomaganie decyzji Państwowej Straży Pożarnej

²⁶ Pismo Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji DUSKŻiZK-WSPR.851.11.2015

²⁷ j. w.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

w pozostałych województwach kilka zgłoszeń dotyczących jednej interwencji liczone jest jako jedno zgłoszenie²⁸.

Zgłoszenia alarmowe kierowane na numer 998 nie obejmują zgłoszeń anulowanych; liczbę zgłoszeń podano łącznie ze zgłoszeniami z numeru 112; liczone są wszystkie zgłoszenia, nawet jeśli dotyczą tego samego zdarzenia. Nie ujęto takich zgłoszeń, które nie wymagały podjęcia działań ratowniczych²⁹.

Wyjazdy zespołu ratownictwa medycznego odpowiadają liczbie zdarzeń wymagających interwencji³⁰.

Czas dojazdu jednostek lub czas reakcji na zdarzenie – czas liczony od momentu zgłoszenia do momentu przybycia jednostki na miejsce zdarzenia w minutach³¹.

Przeciętny czas reakcji zespołów ratownictwa medycznego na zdarzenie – mediana czasu dojazdu zespołu na miejsce zdarzenia³².

1.4 Zarządzanie kryzysowe

1.4.1 Zakres podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny i czasowy badania

Zakres podmiotowy:

- Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji w zakresie strat spowodowanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej, nakładów finansowych poniesionych na ich usuwanie oraz nakładów finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa, poniesionych na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej,
- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB) w zakresie infrastruktury krytycznej,
- urzędy wojewódzkie w zakresie działalności wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego.

²⁸ Wyjaśnienia przedstawiciela Komendy Głównej Policji

²⁹ Wyjaśnienia przedstawiciela Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej

³⁰ Definicja własna

³¹ Definicja własna w oparciu o opis danych w systemie informacyjnym dotyczącym działalności systemu ratownictwa medycznego

³² j. w.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Zakres przedmiotowy:

- zniszczone lub uszkodzone obiekty infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej według rodzajów:
  - mosty, kładki, przepusty [szt.],
  - drogi [km],
  - obiekty wodno-kanalizacyjne (kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, wodociągi [szt., km],
  - budynki komunalne, oświatowe [szt.],
- wyremontowane lub odbudowane obiekty infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, zniszczone w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, według rodzajów ogółem, w tym ze środków rezerwy celowej:
  - mosty, kładki, przepusty [szt.],
  - drogi [km],
  - obiekty wodno-kanalizacyjne (kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, wodociągi) [szt., km],
  - budynki komunalne, oświatowe [szt.],
- straty wywołane zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego ogółem, w tym straty powodziowe³³ [tys. zł],
- nakłady finansowe poniesione na usuwanie skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego według źródła finansowania [tys. zł],

---

³³ Dane zgodnie z Programem badań statystycznych statystyki publicznej są już pozyskiwane z MAiC w ramach badania o symbolu 1.01.12. *Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska* i opublikowane w opracowaniu Głównego Urzędu Statystycznego *Ochrona Środowiska*.
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

- nakłady finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa poniesione na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej³⁴ [tys. zł],
- obiekty i operatorzy infrastruktury krytycznej według rodzaju systemu [szt., osoby],
- posiedzenia wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego ogółem, w tym związane z zaistnieniem sytuacji kryzysowej [szt.],
- pracujący w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego ogółem, w tym pełniący dyżur całodobowy [osoby],
- przeciętne zatrudnienie w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego ogółem, w tym osób pełniących dyżur całodobowy w przeliczeniu na pełne etaty [osoby].

Zakres terytorialny: kraj ogółem, województwa (NTS2).

Zakres czasowy: dane za rok 2013 oraz 2014.

1.4.2 Opis źródeł danych

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji dysponuje informacjami dotyczącymi wielkości i wartości strat wywołanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęsk żywiołowych oraz nakładów poniesionych na usuwanie ich skutków. Dane pochodzą bezpośrednio ze wszystkich urzędów wojewódzkich i dotyczą badanego roku. Informacje w poszczególnych województwach zbierane są przez komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe w regionie, na podstawie ujednoczonego formularza. Dane po zakończeniu roku przekazywane są do MAiC, gdzie podlegają weryfikacji. Następnie w MAiC sporządzane jest zestawienie zbiorcze z danymi dla wszystkich województw w formacie .xls.

Zestaw danych opracowywany przez MAiC zawiera informacje nt. wartości strat finansowych wywołanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęsk żywiołowych oraz dane dotyczące strat ilościowych według rodzaju obiektów.

³⁴ Administrowane przez Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędzeń Wodnych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Ponadto Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji dysponuje informacjami nt. wielkości nakładów finansowych poniesionych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej w danym roku. Poniesione nakłady dotyczą usuwania strat powstałych zarówno w badanym roku, jak i w latach poprzednich. Wartość nakładów podana jest w kwocie ogółem oraz w podziale na środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa oraz z innych źródeł.

Przekazane przez urzędy wojewódzkie sprawozdania są weryfikowane i poddawane dokładnej kontroli zarówno merytorycznej jak i rachunkowej przez pracowników ministerstwa. Dzięki temu zestaw danych przekazany przez MAiC na potrzeby niniejszego badania jest kompletny i zweryfikowany. Nie ma też konieczności imputacji brakujących danych, a tym samym unika się ewentualnych błędów związanych z interpretacją wyników. Dane otrzymane z MAiC mogą być zaimplementowane do systemu statystyki publicznej.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji jest również w posiadaniu danych (w formacie .xls) o wielkości nakładów finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa poniesionych na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej. Dane te pochodzą z Wojewódzkich Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych, są kompletne i mogą być zaimplementowane do systemu statystyki publicznej.

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa dysponuje informacjami na temat infrastruktury krytycznej, która ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa państwa, jego obywateli i służy zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, instytucji oraz przedsiębiorców. Ze względu na konieczność zachowania tajemnicy państwowej dane mogą być udostępnione tylko na poziomie kraju. Informacje, które pochodzą z RCB dotyczą liczby obiektów i operatorów infrastruktury krytycznej według rodzaju systemów. Wszystkie definicje stosowanych pojęć mają umocowanie prawne i są określone w *Ustawie o zarządzaniu kryzysowym*. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa jest autorem Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej, który jest zgodny z obowiązującymi aktami prawnymi i nie narusza postanowień żadnego z nich. Program uwzględnia również fakt uczestnictwa

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz innych organizacji międzynarodowych.

Urzędy wojewódzkie poprzez komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe w regionie udostępniły dane dotyczące funkcjonowania wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego w zakresie:

- liczby posiedzeń wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego z wyodrębnieniem posiedzeń zwołanych w wyniku zaistnienia sytuacji kryzysowej,
- liczby pracujących,
- przeciętnej liczby zatrudnionych, w tym osób pełniących dyżur całodobowy.

Zebranie danych wymagało opracowania wzoru ankiety z objaśnieniami (w formacie .doc – załącznik nr 3). Następnie ankieta wraz z pismem przewodnim została wysłana drogą elektroniczną do wszystkich urzędów wojewódzkich w kraju. Dane przekazane przez urzędy wojewódzkie zostały wprowadzone do przygotowanych makiet tablic, tworząc w ten sposób zestawienie zbiorcze.

Do wyliczenia wskaźników dla danych w ciągu roku, w zakresie liczby ludności według stanu w dniu 30 VI wykorzystano dane GUS pozyskane z Banku Danych Lokalnych.

1.4.3 Definicje pojęć

Po opracowaniu danych konieczna okazała się zmiana lub uzupełnienie definicji umieszczonych w raporcie wstępnym o następujące:

Zdarzenie noszące znamiona klęski żywiołowej – zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powódzie,

zjawiska lodowe na rzekach, jeziorach oraz zbiornikach wodnych lub też działanie innego żywiołu³⁵.

Straty powstałe w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej – wielkość lub wartość, o którą uległy zmniejszeniu zasoby jednostek samorządu terytorialnego, które nastąpiły w wyniku działania sił natury³⁶.

Infrastruktura komunalna – podstawowe urządzenia, budynki użyteczności publicznej i instytucje usługowe niezbędne do funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa³⁷.

Most – obiekt służący do zapewnienia komunikacji drogowej nad przeszkodą wodną³⁸.

Kładka – obiekt służący do przeprowadzenia ruchu pieszego nad przeszkodą³⁹.

Przepust – budowla o przekroju poprzecznym zamkniętym, przeznaczona do przeprowadzania cieków, szlaków wędrówek zwierząt dziko żyjących lub urządzeń technicznych przez nasyp drogi⁴⁰.

Droga publiczna – droga, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem. Ze względu na funkcje w sieci drogowej, drogi dzielą się na następujące kategorie: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne⁴¹.

Obiekty wodno – kanalizacyjne:

Wodociąg – kompleks urządzeń wodociągowych służących do ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studni publicznych, urządzeń służących do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody⁴².

³⁵ Procedura funkcjonowania Komisji Wojewódzkiej do spraw weryfikacji strat powstałych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej w infrastrukturze komunalnej, Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, § 2 pkt 2 lit. j.

³⁶ Opracowanie własne.

³⁷ Infrastruktura komunalna w 2013 r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2014, s. 8.

³⁸ Instrukcja w sprawie występowania o dodawanie, usuwanie i przeniesienie obiektów mostowych, tuneli i przepustów w Rejestrze Jednolitych Numerów Inwentarzowych, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, s. 1.

³⁹ Opracowanie własne.

⁴⁰ Instrukcja w sprawie występowania o dodawanie..., s. 1.

⁴¹ Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 460), art. 1-2.

⁴² Infrastruktura komunalna w 2013 r.,..., s. 8.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Kanalizacja – kompleks urządzeń kanalizacyjnych służący do odprowadzania ścieków: sieć kanalizacyjna, wyloty urządzeń służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków⁴³.

Oczyszczalnia ścieków – zespół urządzeń i obiektów technologicznych służących do oczyszczania ścieków przemysłowych i komunalnych⁴⁴.

Budynek komunalny - budynek, który w całości:

- jest własnością gminy, pozostaje w zarządzie przedsiębiorstwa (zakładu) gospodarki mieszkaniowej lub komunalnej jednostki organizacyjnej specjalnie powstałej do zarządzania zasobami mieszkaniowymi gminy, jak też budynek pozostający w bezpośrednim zarządzie urzędu gminy,
- został przekazany gminie, ale pozostaje w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej jak: zakładów opieki zdrowotnej, jednostek systemu oświaty, jednostek nauki i kultury.

Do kategorii tej zaliczane są również budynki będące własnością powiatu (lecz nie stanowiące mienia jakiegokolwiek gminy), tj. przekazane powiatowi (lokalnej wspólnocie samorządowej) przez Skarb Państwa, wojewodę lub nabyte w inny sposób⁴⁵.

Budynek oświatowy – budynek użyteczności publicznej wykorzystywany do celów oświatowych⁴⁶.

Nakłady finansowe poniesione na usuwanie skutków klęsk żywiołowych – środki pieniężne poniesione na usuwanie skutków klęsk żywiołowych wydatkowane w ciągu danego roku⁴⁷.

Rezerwy celowe mogą być tworzone w budżecie państwa:

⁴³ Infrastruktura komunalna w 2013 r..., s. 8.

⁴⁴ Opracowanie własne.

⁴⁵ *Mieszkania - Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2013, s. 17.

⁴⁶ Opracowanie własne.

⁴⁷ Opracowanie własne.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

- na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie jest możliwy do dokonania w okresie opracowywania projektu ustawy budżetowej,
- na wydatki, których realizacja jest uwarunkowana zaciągnięciem kredytu w międzynarodowej instytucji finansowej lub pozyskaniem środków z innych źródeł,
- na wydatki związane z realizacją programów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
- gdy odrębne ustawy tak stanowią⁴⁸.

Inne źródła finansowania – źródła finansowania inne niż ze środków rezerwy celowej⁴⁹.

Nakłady finansowe poniesione na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – środki pieniężne poniesione na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych wydatkowane w ciągu danego roku⁵⁰.

Infrastruktura przeciwpowodziowa – podstawowe urządzenia i środki techniczne służące ochronie przed powodzią (zbiorniki retencyjne, wały przeciwpowodziowe)⁵¹.

Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych – wojewódzka, samorządowa jednostka budżetowa utworzona przez Samorząd Województwa, wykonująca zadania w zakresie praw i obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne. Zajmuje się m.in. gospodarką wodną, w tym przeciwpowodziową oraz utrzymywaniem wojewódzkich magazynów przeciwpowodziowych⁵².

⁴⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013, poz. 885 z późn. zm.), art. 140 ust. 2.

⁴⁹ Opracowanie własne.

⁵⁰ Opracowanie własne.

⁵¹ Opracowanie własne.

⁵² Opracowanie własne.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Infrastruktura krytyczna – systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców.

Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy:

- zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa,
- łączności,
- sieci teleinformatycznych,
- finansowe,
- zaopatrzenia w żywność,
- zaopatrzenia w wodę,
- ochrony zdrowia,
- transportowe,
- ratownicze,
- zapewniające ciągłość działania administracji publicznej,
- produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych⁵³.

Obiekty infrastruktury krytycznej – wchodzące w skład infrastruktury krytycznej powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli. Służą zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców⁵⁴.

⁵³ Ustawa o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1166), art. 3.

⁵⁴ Opracowanie własne na podstawie Ustawy o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1166).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Operator infrastruktury krytycznej – właściciel oraz posiadacz samoistny i zależny obiektów, instalacji, urządzeń i usług infrastruktury krytycznej⁵⁵.

Wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego – organ pomocniczy wojewody w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego, powoływany przez wojewodę, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy⁵⁶.

Posiedzenie wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego – zebranie członków wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego⁵⁷.

Pracujący w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego – wszystkie osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego.

Do pracujących zalicza się również osoby otrzymujące zasiłki chorobowe, macierzyńskie i opiekuńcze. Do pracujących nie zalicza się natomiast osób skreślonych czasowo z ewidencji, z którymi nie rozwiązano umowy o pracę oraz innych osób, między innymi:

- korzystających z urlopów bezpłatnych i wychowawczych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie),
- przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych,
- pracujących na umowę zlecenia lub umowę o dzieło,
- zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- pracowników udostępnianych (zatrudnionych) przez agencję pracy tymczasowej,
- pracowników zatrudnionych na kontraktach, których umowa nie ma charakteru umowy o pracę⁵⁸.

⁵⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej (Dz. U. nr 83, poz. 541), §1.

⁵⁶ Ustawa o zarządzaniu kryzysowym..., art. 14 ust. 7.

⁵⁷ Opracowanie własne.

⁵⁸ Objasnienia do formularza Z-06 – *Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy*, Główny Urząd Statystyczny.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Wojewódzkie centrum zarządzania kryzysowego – komórka organizacyjna w urzędzie wojewódzkim właściwa w sprawach zarządzania kryzysowego, pełniąca funkcję punktu koordynacyjnego i ośrodka łączności. Koordynuje działalność służb ratowniczych i komunalnych, które biorą zarówno bezpośredni, jak i pośredni udział w akcjach ratowniczych⁵⁹.

Dyżur całodobowy w wojewódzkim centrum zarządzania kryzysowego – jedno z zadań wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego, polegające na pełnieniu całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego⁶⁰.

Przeciętne zatrudnienie w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego – przeciętna liczba zatrudnionych w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego, po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty, (z jednym znakiem po przecinku), tj.:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania, w tym również:
  - osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych, finansowanych z Funduszu Pracy,
  - osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę, a nie w celu przygotowania zawodowego,
  - osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej;
- 2) osoby pracujące w zakładach pracy w formie zorganizowanych grup roboczych, tj. uczestników OHP (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), skazanych⁶¹.

⁵⁹ Opracowanie własne na podstawie Ustawy o zarządzaniu kryzysowym..., art. 16.

⁶⁰ Ustawa o zarządzaniu kryzysowym..., art. 16 ust. 2 pkt 1.

⁶¹ Objasnienia do formularza Z-06 – *Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy*, Główny Urząd Statystyczny.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

1.5 Straż gminna/miejska

1.5.1 Zakres podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny i czasowy badania

Zakres podmiotowy: jednostki straży gminnych/miejskich, powołane do ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców na terenie gmin.

Zakres przedmiotowy: realizacja zadań straży gminnych/miejskich, w szczególności:

- dostępność mieszkańców do świadczonych usług w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa,
- stan i struktura zasobów kadrowych straży gminnych/miejskich,
- działania straży (w tym m.in. skala i natężenie zgłaszanych interwencji, skala prowadzonych zajęć informacyjno-edukacyjnych i prewencyjnych, szybkość reakcji na zgłoszenia o interwencję, ścigalność mandatów wystawionych przez straż, poziom bezpieczeństwa pracy strażników).

Zakres terytorialny: informacje wynikowe przedstawiono zgodnie z zasadniczym trójstopniowym podziałem terytorialnym państwa (Dz. U. z 1998 r. Nr 96 poz. 603 oraz Nr 103, poz. 652), którego jednostkami są gminy (NTS5), powiaty (NTS4) oraz województwa (NTS2). Dane dla 2013 r. opracowano zgodnie z podziałem terytorialnym według stanu w dniu 31 XII 2013 r., a dane dla 2014 r. - według stanu w dniu 31 XII 2014 r. Szczegóły zmian podziału terytorialnego zostały zamieszczone w bazie danych dla obszaru: straż gminna/miejska.

Zakres czasowy: dane za lata 2013 oraz 2014.

1.5.2 Opis źródeł danych

Źródłami danych w niniejszej pracy badawczej były:

- wyniki badania pilotażowego z wykorzystaniem *Ankiety o działalności straży gminnych/miejskich za lata 2013 i 2014* (badanie zostało opisane w części 2.7 raportu końcowego),
- dane ze sprawozdań przygotowywanych przez straże gminne/miejskie w 2013 r. i 2014 r. na mocy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. z 2013 r. poz. 639 oraz rozporządzenie zmieniające Dz. U. 2014 poz. 56).

Badaniem ankietowym o działalności straży gminnych/miejskich na terenie całego kraju objętych zostało w 2013 r. – 593 jednostki straży (w 1886 gminach nie funkcjonowały straże – nie uwzględniono gmin posiadających wspólne straże), a w 2014 r. – 587 jednostek straży (w 1880 gminach nie funkcjonowały straże, natomiast 12 gmin nie posiadało własnych straży – na ich terenie funkcjonowały straże wspólne, które działały na terenie więcej niż jednej gminy).

Badanie ankietowe dostarczyło informacji na temat:

- statusu organizacyjnego jednostki (czy jednostka straży gminnej/miejskiej działała samodzielnie jako jednostka organizacyjna gminy czy w strukturze urzędu gminy),
- zakresu terytorialnego działania straży (czy straż gminna/miejska działała na terenie jednej gminy czy więcej niż jednej gminy na podstawie zawartego porozumienia),
- działania straży – liczby przyjętych zgłoszeń (w tym zakończonych interwencją), reagowania straży na zgłoszenia, łącznego czas dotarcia na miejsce zdarzenia (tylko dla wybranego jednego miesiąca – października), ściągalności mandatów wystawionych przez straż gminną/miejską, patroli oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych i prewencyjnych,
- budżetu – ogólnej kwoty wydatków straży gminnych/miejskich finansowanych ze środków gminy.

Natomiast sprawozdania MSW dostarczyły informacji w zakresie:

- zatrudnienia w straży według stanowisk pracy i według wymiaru etatu,
- wyposażenia straży gminnych/miejskich, m.in. w środki przymusu bezpośredniego, urządzenia rejestrujące naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami, środki techniczne służące do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, pojazdy,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

- wyników działań straży według rodzaju wykroczeń, z wyróżnieniem interwencji zakończonych: pouczeniem, zwróceniem uwagi, ostrzeżeniem lub zastosowaniem innego środka oddziaływania wychowawczego, nałożeniem mandatu (z podaniem liczby oraz łącznej wartości mandatów), wnioskiem do sądu, przekazaniem sprawy innym organom lub instytucjom,
- innych wyników działania straży gminnych takich jak liczba: pojazdów unieruchomionych przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół, pojazdów usuniętych z drogi, pojazdów odnalezionych, osób doprowadzonych do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania, ujawnionych przestępstw, osób ujętych i przekazanych Policji, zabezpieczeń miejsc przestępstwa, katastrof lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem, chronionych obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej, konwojowania dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy, kontroli osobistych oraz przeglądanie zawartości podręcznych bagaży osób,
- wypadków podczas wykonywania czynności służbowych.

1.5.3 Definicje pojęć

Po opracowaniu danych konieczna okazała się zmiana lub uzupełnienie definicji umieszczonych w raporcie wstępnym o następujące:

Strażnicy (funkcjonariusze straży gminnej/miejskiej) – osoby pracujące na stanowiskach strażniczych, tj. aplikanta, młodszego strażnika, strażnika, starszego strażnika, młodszego specjalisty, specjalisty, starszego specjalisty, młodszego inspektora, inspektora, starszego inspektora, zastępcy kierownika, kierownika, zastępcy naczelnika, naczelnika, zastępcy komendanta, komendanta⁶².

Zgłoszenie – zarejestrowany wniosek o podjęcie interwencji przez straż gminną/miejską niezależnie od formy jego zgłoszenia, w związku z wystąpieniem lub podejrzeniem wystąpienia wykroczenia przeciwko spokojowi i porządkowi w miejscach

⁶² Ustawa o strażach gminnych; Dz. U. 2013 poz. 1383

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

publicznych, bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, urządzeniom użytku publicznego, bezpieczeństwu osób i mienia, wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, obyczajności publicznej i innym. Zgłoszenia mogą być wnoszone pisemnie, ustnie do protokołu oraz w innych formach np. telefonicznie lub za pośrednictwem Internetu⁶³.

Czas dotarcia na miejsce zdarzenia – czas od momentu przyjęcia zgłoszenia do przybycia na miejsce zdarzenia⁶⁴.

Interwencja – przybycie funkcjonariuszy na miejsce zdarzenia oraz podjęcie czynności zmierzających do przywrócenia stanu poprzedniego, zgodnego z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego⁶⁵.

Pojazdy unieruchomione przez straż gminną/miejską – to pojazdy unieruchomione przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół na podstawie ustawy o strażach gminnych i uprawnień strażników do zakładania urządzeń blokujących koło zgodnie z art. 130 a ust. 8 i 9 Prawo o ruchu drogowym. Pojazd może być unieruchomiony przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nie utrudnia ruchu lub nie zagraża bezpieczeństwu⁶⁶.

Pojazdy odholowane przez straż gminną/miejską – to pojazdy usunięte z drogi przez straż gminną/miejską na podstawie art. 50 a oraz art. 130 a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Pojazdy zarejestrowane – to zarejestrowane motocykle, samochody osobowe, trolejbusy, samochody ciężarowe, samochody specjalne, ciągniki samochodowe (siodłowe i balastowe) oraz ciągniki rolnicze; bez pojazdów wolnobieżnych wchodzących w skład kolejki turystycznej i pojazdów określanych jako rodzaj pojazdu: "samochodowy inny" („czterokołowce” i „czterokołowce lekkie”). Pojęcie to nie obejmuje motorowerów oraz pojazdów bezsilnikowych, tj. przyczep i naczep⁶⁷.

⁶³ Opracowanie własne.

⁶⁴ Opracowanie własne.

⁶⁵ Opracowanie własne.

⁶⁶ Prawo o ruchu drogowym; Dz. U. 2012 poz. 1137

⁶⁷ Źródło definicji: GUS.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Mandat – uproszczony tryb nakładania grzywny wobec sprawcy wykroczenia⁶⁸.

Wydatki budżetu gmin obejmują:

- wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń,
- zakupy towarów i usług,
- koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i realizacją ich statutowych zadań,
- koszty zadań zleconych do realizacji jednostkom zaliczanym i niezaliczonym do sektora finansów publicznych z wyłączeniem organizacji pozarządowych⁶⁹.

Wydatki na utrzymanie straży gminnej/miejskiej obejmują:

- wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w straży gminnej/miejskiej oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń,
- zakupy towarów i usług,
- koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostki i realizacją jej statutowych zadań.

Wypadek podczas wykonywania czynności służbowych – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą⁷⁰.

Czas przeprowadzonych zajęć informacyjno-edukacyjnych i prewencyjnych przez strażników gminnych/miejskich w danym roku – liczba godzin przeprowadzonych w ciągu roku przez strażników gminnych/miejskich zajęć o charakterze informacyjno-edukacyjnym.

1.6 Gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej

1.6.1 Zakres podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny i czasowy badania

Zakres podmiotowy: jednostki samorządu terytorialnego najniższego poziomu, tj. gminy.

⁶⁸ Opracowanie własne.

⁶⁹ Źródło definicji: GUS.

⁷⁰ Źródło definicji: GUS.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Badanie pilotażowe zostało zrealizowane w dwóch etapach. Pierwszy etap przeprowadzono na pełnej zbiorowości⁷¹ 2479 jednostek, tj.:

- 305 gmin miejskich, w tym 66 miast na prawach powiatu,
- 608 gmin miejsko-wiejskich,
- 1566 gmin wiejskich.

Drugi etap badania pilotażowego przeprowadzono w gminach, które w pierwszym etapie badania odpowiedziały pozytywnie na pytanie o prowadzenie gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej. Łącznie takich podmiotów było 973, w tym:

- 264 gmin miejskich, w tym 66 miast na prawach powiatu,
- 390 gmin miejsko-wiejskich,
- 319 gmin wiejskich.

Wybór gminy, jako podmiotu badania wynika z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn.zm.), zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Zakres przedmiotowy: informacje dotyczące funkcjonowania gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej, tj.:

- liczba kamer zamontowanych w przestrzeni publicznej gminy, w podziale na kamery obrotowe i stałopozycyjne,
- liczba zatrudnionych operatorów zajmujących się bieżącym obserwowaniem obrazów z kamer, w tym zatrudnionych na jednej zmianie,
- liczba godzin obserwacji prowadzonej przez operatorów przy pomocy monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej w ciągu doby,
- liczba zaewidencjonowanych zdarzeń (przestępstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego) zaobserwowanych przy

---

⁷¹ Według podziału terytorialnego kraju, według stanu w dniu 01.01.2014 r.

pomocy monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej, w podziale na rodzaje zdarzeń,

- liczba zaewidencjonowanych zdarzeń zaobserwowanych przy pomocy monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej przekazanych do interwencji innym jednostkom, np. policji, straży gminnej/miejskiej, straży pożarnej, pogotowiu ratunkowemu,
- kwota wydatków poniesionych na prowadzenie monitoringu wizyjnego, w podziale na rodzaje wydatków,
- liczba wniosków o udostępnienie zapisów z kamer, w tym rozpatrzonych pozytywnie.

Ważny obszar badawczy wyznaczają także pytania z działu dotyczącego oceny kwestionariusza ankiety w zakresie trudności, jaką stanowił dla osób go wypełniających.

Zakres terytorialny: dane opracowano na poziomie terytorialnym zgodnym z poziomem kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, co w przypadku gminnego monitoringu wizyjnego oznacza gminy (NTS5)⁷².

Zakres czasowy: dane za lata 2013 i 2014.

1.6.2 Opis źródeł danych

Dane niezbędne do realizacji niniejszej pracy badawczej zostały pozyskane w wyniku badania własnego, które miało charakter pilotażowy i zostało przeprowadzone z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety pt. *Gminny/miejski monitoring wizyjny przestrzeni publicznej*. Organizacja badania została opisana w części 1.7 raportu końcowego.

Do obliczenia wskaźników wykorzystane zostały również dane GUS tj. liczba ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz dane Głównego Urzędu Geodezji

---

⁷² NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573 z późniejszymi zmianami).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

i Kartografii, wygenerowane z Banku Danych Lokalnych GUS, w zakresie powierzchni gminy.

1.6.3 Definicje pojęć

Po opracowaniu danych konieczna okazała się zmiana lub uzupełnienie definicji umieszczonych w raporcie wstępnym o następujące⁷³:

Monitoring wizyjny – zdalny odbiór obrazu połączony z obserwacją i/lub rejestracją odebranego sygnału, przy użyciu kamer, prowadzony (przez gminy lub podmioty zewnętrzne działające na zlecenie gminy na podstawie zawartych umów) w sposób systematyczny w przestrzeni publicznej gminy w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego ogółu mieszkańców gminy i porządku publicznego⁷⁴.

Przestrzeń publiczna – stanowiąca własność publiczną otwarta przestrzeń o powszechnym dostępie dla mieszkańców. Pod pojęciem przestrzeni publicznej należy rozumieć m.in. gminne/miejskie miejsca publiczne takie jak: drogi i ulice, chodniki, place, tereny zieleni użytku publicznego (np. parki, skwery), ogrody i dziedzińce dostępne dla ogółu mieszkańców itp.

Kamera obrotowa – kamera posiadająca wbudowaną głowicę, która umożliwia ruch kamery w poziomie i/lub w pionie.

Kamera stałopozycyjna – kamera o stałym kierunku obserwacji.

Operator – osoba, która w swoim zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę ma za zadanie prowadzenie gminnego/miejskiego monitoringu wizyjnego⁷⁵,

⁷³ Wszystkie definicje pojęć, z wyłączeniem definicji dotyczących „pełnozatrudnionych” i „niepełnozatrudnionych”, dla których źródłem jest GUS, zostały opracowane na potrzeby niniejszego badania pilotażowego.

⁷⁴ W drugim etapie badania pilotażowego zdecydowano zastosować powyższą definicję, która została wypracowana na podstawie doświadczeń z pierwszego etapu. Pojęcie doprecyzowano ograniczając je do monitoringu wizyjnego prowadzonego wyłącznie przez gminy lub na zlecenie gminy.

⁷⁵ W badaniu uwzględniono wszystkich zatrudnionych operatorów bez względu na wymiar czasu pracy, jak również dokonując przeliczenia na pełne etaty. Nie uwzględniono osób przebywających nieprzerwanie powyżej 3 miesięcy na urloпах bezpłatnych, wychowawczych, macierzyńskich, rodzicielskich, opiekuńczych, przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych, pracujących na umowę zlecenie lub umowę o dzieło, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, zatrudnionych na kontraktach, których umowa nie ma charakteru umowy o pracę.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

tj. obserwowanie obrazów z kamer i reagowanie na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu publicznemu.

Liczba operatorów w przeliczeniu na pełne etaty – to liczba operatorów pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty. Przeliczenie osób niepełnozatrudnionych na osoby pełnozatrudnione uzyskuje się poprzez przemnożenie liczby pracowników niepełnozatrudnionych przez odpowiednie współczynniki przeliczeniowe, będące stosunkiem liczby godzin pracy osób niepełnozatrudnionych do liczby godzin pracy osób pełnozatrudnionych, czyli do nominalnego czasu pracy⁷⁶.

Pełnozatrudnieni – to pracownicy, którzy pracują w pełnym wymiarze godzin pracy, obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy.

Niepełnozatrudnieni – to pracownicy, którzy pracują w niepełnym wymiarze godzin pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy.

Ewidencja zdarzeń – rejestr zdarzeń (przestępstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego) zaobserwowanych przy pomocy kamer, prowadzony w formie papierowej i/lub elektronicznej (np. system, baza danych).

Wydatki poniesione na prowadzenie monitoringu wizyjnego – wydatki poniesione na monitoring wizyjny w ciągu całego roku 2013 i/lub 2014. Do wydatków należy zaliczyć wydatki poniesione na m.in. budowę (instalację), modernizację oraz wydatki eksploatacyjne, w tym związane z utrzymaniem w sprawności technicznej sprzętów, lokali zarządu i administracji i innych urządzeń niezbędnych do funkcjonowania monitoringu wizyjnego, wydatki biurowe, pocztowe, łączności, opłaty bankowe, wydatki na konserwację i remonty, usuwanie awarii, wydatki związane z dozorem technicznym oraz bieżącymi przeglądami i konserwacją instalacji i urządzeń, koszty zakupu usług obcych związanych z konserwacją sprzętu

⁷⁶ Oznacza to, że jeżeli liczba zatrudnionych operatorów wynosi 3, przy czym jedna osoba jest pełnozatrudniona i pracuje 8 godzin, natomiast dwie osoby są niepełnozatrudnione i pracują po 6 godzin, wówczas liczba operatorów w przeliczeniu na pełne etaty wynosi 2,5, tj. $(1 + 2 \cdot 6/8)$.

lub pomieszczeń, jak również wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) pracowników odpowiedzialnych za obsługę monitoringu wizyjnego.

W przypadku braku ewidencji wydatków poniesionych na monitoring wizyjny należało oszacować wysokość tych wydatków i wpisać dane szacunkowe.

Wnioski o udostępnienie zapisów z kamer monitoringu wizyjnego – wnioski, żądania i prośby złożone pisemnie, ustnie, telefonicznie, za pośrednictwem Internetu lub w innych formach.

Interwencja – podjęcie czynności zmierzających do przywrócenia stanu pożądanego, tj. zgodnego z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego.

1.7 Opis badania pilotażowego – II etap

Badania pilotażowe dotyczące gminnego monitoringu wizyjnego oraz działalności straży gminnych/miejskich zostały przeprowadzone za pomocą kwestionariuszy ankiet (stanowią one załączniki nr 1 i 2 do raportu) i zrealizowane w dwóch etapach. Pierwszy etap badania przeprowadzono w okresie październik-listopad 2014 r. na pełnej zbiorowości gmin (został on opisany w części 5 raportu wstępnego).

Drugi etap badania pilotażowego przeprowadzono w okresie maj-czerwiec 2015 r. w gminach, które w pierwszym etapie badania odpowiedziały pozytywnie na pytanie o prowadzenie gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej oraz w jednostkach straży gminnych/miejskich, które w pierwszym etapie badania zostały wskazane przez gminy jako działające.

W ramach II etapu pracy badawczej, w okresie od 9 lutego do 23 marca 2015 r., zespoły do spraw wizyjnego monitoringu gminnego oraz działalności straży gminnych/miejskich przygotowały wzory kwestionariuszy *Ankieta o gminnym/miejskim monitoringu wizyjnym przestrzeni publicznej* oraz *Ankieta o działalności straży gminnych/miejskich za lata 2013 i 2014*, założenia do kontroli logiczno-rachunkowej dla elektronicznych wersji ankiet oraz dla aplikacji do przetwarzania zebranych danych, a także strukturę wyjściowego zbioru danych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Kwestionariusz ankiety dotyczącej gminnego monitoringu wizyjnego, składał się z 16 pytań merytorycznych pogrupowanych w 7 działów tematycznych. Pytania miały różny charakter – wielokrotnego i jednokrotnego wyboru, zmienne złożone, pytania półotwarte, zawierające kategorię „inne”, wymagające wpisania udzielonej przez respondenta odpowiedzi.

Dział I („Informacje ogólne”) – otwierający kwestionariusz zawierał pytania o dane sprawozdawcy (nazwę urzędu gminy i numer Regon) oraz jedno pytanie rozstrzygnięcia, czy według stanu w dniu 31 grudnia w latach 2013 i/lub 2014 na terenie gminy prowadzony był monitoring wizyjny przestrzeni publicznej. W kolejnych działach znajdowały się informacje dotyczące: liczby kamer (dział I), obserwacji obrazów z monitoringu wizyjnego (dział III), ewidencji zdarzeń przy użyciu monitoringu wizyjnego (dział IV), wydatków poniesionych na prowadzenie monitoringu wizyjnego (dział V) udostępniania zapisów z kamer jednostkom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo publiczne i innym podmiotom (dział VI) oraz istniejących w gminie uregulowań prawnych dot. przechowywania nagrań (dział VII).

Kwestionariusz ankiety dotyczącej działalności straży gminnych/miejskich, składał się z 4 działów tematycznych. Dział I („Informacje ogólne”) – zawierał pytania o dane sprawozdawcy i informacje ogólne o straży gminnej/miejskiej. Pozostałe działy miały formę tabelaryczną i odpowiedzi na pytania polegały na wpisaniu wartości matematycznych: dział II – obejmował zatrudnienie w straży, dział III – działania straży, dział IV – wydatki straży gminnych/miejskich.

Zarówno kwestionariusz dotyczący gminnego monitoringu wizyjnego, jak i działalności straży gminnych/miejskich zawierał dział dotyczący oceny ankiety przez respondenta. Dział ten składał się z 8 pytań oceniających trudności napotykaną przez osoby wypełniające ankietę. Zawierał 3 pytania alternatywne, 3 pytania otwarte, w których należało wymienić numery pytań niejasnych bądź niezrozumiałych i tych, na które trudno było odpowiedzieć ze względu na brak potrzebnych informacji lub dokumentów oraz pytania o czas jaki musiał poświęcić respondent na przygotowanie odpowiedzi i wypełnienie formularza.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

W formularzach sprawozdawczych gminnego monitoringu wizyjnego oraz działalności straży gminnych/miejskich wprowadzono pole „Uwagi”, umożliwiające respondentom zamieszczenie komentarzy/wyjaśnień, ułatwiających ekspertom analizę poprawności danych.

W formularzu elektronicznym gminnego monitoringu wizyjnego zastosowano pytania filtrujące. Respondent po zaznaczeniu odpowiedzi na pytania filtrujące uzyskiwał dostęp do odpowiednich działów ankiety. Skutkiem takiego działania było ograniczenie liczby potencjalnych błędów popełnianych przez podmioty sprawozdawcze oraz zmniejszenie pracochłonności przy wypełnianiu sprawozdania przez respondenta.

W elektronicznych wersjach obu ankiet zastosowano system kontroli danych. Po wypełnieniu ankiety respondent miał możliwość zweryfikowania jej poprawności poprzez wybranie z menu opcji *Sprawdź dane*. Błędy wraz z opisami wyświetlane były w postaci umożliwiającej zidentyfikowanie numeru działu, pytania, wiersza i rubryki w tabeli oraz pozycji pytania. Po „kliknięciu” na wybranym opisie błędu kursor przechodził do edycji błędnego pola umożliwiając wprowadzenie korekty.

Następny etap prac obejmował zaprojektowanie przez specjalistów IT elektronicznej aplikacji do łączenia i kontroli wypełnionych ankiet. Do budowy systemu wykorzystano język programowania PHP (wersja 5.0.1, My Admin 2.6.2 pl 1), bazę danych MySQL (wersja 4.1.12) oraz serwer Apache HTTPD (wersja 2.0.54). Ta wielostanowiskowa aplikacja (System Informatyczny Badania (SIB)), dostępna dla uprawnionych osób realizujących badanie posłużyła do przeprowadzenia kontroli logiczno-rachunkowej i umożliwiła wprowadzenie korekt po wyjaśnieniach uzyskanych od respondentów, a także elektroniczną rejestrację ankiet przysłanych w formie papierowej.

Dostęp do pobrania elektronicznych wersji ankiet został wskazany respondentom w pismach przewodnich (przesłanych w dniu 5 maja 2015 r.), gdzie podano adres internetowy, pod którym zostały udostępnione kwestionariusze ankiet. W przypadku braku możliwości pobrania ze strony internetowej formularza elektronicznego, respondent miał możliwość wypełnienia ankiet w formacie dokumentu tekstowego,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

którego wzór dołączono w formie załącznika do pisma przewodniego z prośbą o wypełnienie i odesłanie na wskazany adres mailowy. W piśmie przewodnim wskazano również nazwiska i numery telefonów osób, z którymi respondent miał możliwość skontaktować się w razie jakichkolwiek wątpliwości merytorycznych lub problemów technicznych. W przypadku ankiety dotyczącej monitoringu wizyjnego prowadzonego przez gminę, dla prawidłowego zinterpretowania pojęcia *Monitoringu wizyjnego*, w piśmie przewodnim podano jego definicję.

Realizacja badania ankietowego poprzedzona została przeprowadzeniem w dniu 6 maja 2015 r. szkolenia merytorycznego dla osób, które jako ankieterzy brały udział w badaniu. W trakcie szkolenia, prowadzonego przez ekspertów i specjalistę IT, omówiono stosowane w ankietach pojęcia i definicje oraz kolejno wszystkie pytania ankiet. Zapoznano również ankieterów z elektronicznymi aplikacjami do wypełniania formularzy, przekazywanymi respondentom oraz aplikacją do kontroli i łączenia ankiet.

Pozyskane z ankiet informacje posłużyły do utworzenia w arkuszach Excel (odrębnych dla straży gminnych/miejskich i monitoringu wizyjnego) baz danych, które następnie zostały sprawdzone i zweryfikowane z wykorzystaniem reguł poprawności. Efekty tych działań stanowiły podstawę do analizy jakościowej otrzymanego zbioru danych, opisaną szczegółowo w częściach 3.5 (straż gminna/miejska) i 3.6 (gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej) raportu końcowego.

Otrzymane w wyniku przeprowadzonego badania pilotażowego dane bezwzględne posłużyły do wyliczenia wskaźników przedstawionych w częściach 2.5 i 2.6 raportu końcowego.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

2. REZULTATY PRACY BADAWCZEJ – WSKAŹNIKI

2.1 Policja

Pozyskane dane umożliwiły doprecyzowanie zaproponowanych w raporcie wstępnym wskaźników. Dodatkowo możliwe było poszerzenie listy wskaźników o takie, które uznano za przydatne z punktu widzenia celu badania.

Tabl. 1. Zestawienie wskaźników dla obszaru: Policja

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
1.	Liczba zatrudnionych policjantów na 100 tys. ludności	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
2.	Liczba zatrudnionych policjantów na 100 tys. ludności według służby: kryminalna; prewencyjna w tym patrolowo-interwencyjna oraz dzielnicowi; wspomagająca	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
3.	Liczba zatrudnionych policjantów na 100 tys. ludności według korpusu: oficerowie, aspiranci, podoficerowie	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
4.	Liczba wypadków drogowych na 10 tys. pojazdów	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
5.	Liczba wypadków drogowych na 10 tys. ludności	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
6.	Liczba wypadków drogowych w obszarze zabudowanym na 10 tys. ludności	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
7.	Liczba wypadków drogowych poza obszarem zabudowanym na 10 tys. ludności	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
8.	Liczba kolizji drogowych na 10 tys. pojazdów	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
9.	Liczba kolizji drogowych na 10 tys. ludności	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
10.	Liczba kolizji drogowych w obszarze zabudowanym na 10 tys. ludności	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
11.	Liczba kolizji drogowych poza obszarem zabudowanym na 10 tys. ludności	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
12.	Odsetek wypadków drogowych w ciągu dnia [%]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014
13.	Odsetek wypadków drogowych w okresie zmroku, świtu [%]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014
14.	Odsetek wypadków drogowych w nocy na drogach oświetlonych [%]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
15.	Odsetek wypadków drogowych w nocy na drogach nieoświetlonych [%]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014
16.	Odsetek kolizji drogowych w ciągu dnia [%]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014
17.	Odsetek kolizji drogowych w okresie zmroku, świtu [%]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014
18.	Odsetek kolizji drogowych w nocy na drogach oświetlonych [%]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014
19.	Odsetek kolizji drogowych w nocy na drogach nieoświetlonych [%]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014
20.	Odsetek sprawców wypadków – kierujących pojazdami według wieku [%]	Tabl. 4_2013; Tabl. 4_2014
21.	Odsetek sprawców kolizji – kierujących pojazdami według wieku [%]	Tabl. 5_2013; Tabl. 5_2014
22.	Odsetek sprawców wypadków – pieszych według wieku [%]	Tabl. 6_2013; Tabl. 6_2014
23.	Odsetek sprawców kolizji – pieszych według wieku [%]	Tabl. 7_2013; Tabl. 7_2014
24.	Liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych według rodzajów dróg publicznych na 100 km	Tabl. 8_2013; Tabl. 8_2014
25.	Odsetek wypadków drogowych według miejsca powstania [%]	Tabl. 9_2013; Tabl. 9_2014
26.	Odsetek ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych według miejsca powstania [%]	Tabl. 9_2013; Tabl. 9_2014
27.	Odsetek rannych w wypadkach drogowych według miejsca powstania [%]	Tabl. 9_2013; Tabl. 9_2014
28.	Odsetek kolizji drogowych według miejsca powstania [%]	Tabl. 10_2013; Tabl. 10_2014
29.	Sezonowość ⁷⁷ miesięczna wypadków drogowych [%]	Tabl. 11_2013; Tabl. 11_2014
30.	Sezonowość miesięczna kolizji drogowych [%]	Tabl. 12_2013; Tabl. 12_2014
31.	Sezonowość dzienna wypadków drogowych [%]	Tabl. 13_2013; Tabl. 13_2014
32.	Sezonowość dzienna kolizji drogowych [%]	Tabl. 14_2013; Tabl. 14_2014

⁷⁷ Sezonowość oznacza udział zdarzeń w określonych okresach czasu (np. poszczególne dni tygodnia, miesiące) w liczbie zdarzeń ogółem

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
33.	Odsetek wypadków drogowych według godzinnych przedziałów czasu powstania [%]	Tabl. 15_2013; Tabl. 15_2014
34.	Odsetek kolizji drogowych według godzinnych przedziałów czasu powstania [%]	Tabl. 16_2013; Tabl. 16_2014
35.	Liczba wypadków drogowych z udziałem rowerzystów w obszarze zabudowanym na 100 tys. ludności	Tabl. 17_2013; Tabl. 17_2014
36.	Liczba wypadków drogowych z udziałem rowerzystów poza obszarem zabudowanym na 100 tys. ludności	Tabl. 17_2013; Tabl. 17_2014
37.	Liczba kolizji drogowych z udziałem rowerzystów w obszarze zabudowanym na 100 tys. ludności	Tabl. 17_2013; Tabl. 17_2014
38.	Liczba kolizji drogowych z udziałem rowerzystów poza obszarem zabudowanym na 100 tys. ludności	Tabl. 17_2013; Tabl. 17_2014
39.	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw ogółem oraz w grupie 6 wybranych rodzajów przestępstw [%]	Tabl. 18_2013; Tabl. 18_2014
40.	Wskaźnik zagrożenia przestępczością w wybranych grupach przestępstw na 10 tys. ludności	Tabl. 18_2013; Tabl. 18_2014
41.	Pokrzywdzeni w przestępstwach ogółem oraz w grupie 6 wybranych rodzajów przestępstw na 10 tys. ludności	Tabl. 19_2013; Tabl. 19_2014

W porównaniu do raportu wstępnego zrezygnowano z opracowywania dwóch wskaźników:

- Średni czas dotarcia Policji na miejsce zdarzenia.

Uzasadnienie: nie udało się pozyskać danych z Komendy Głównej Policji dotyczących średniego czasu dotarcia Policji na miejsce zdarzenia. Policja posługuje się pojęciem „czas reakcji”. Wyliczenie średniego czasu reakcji wymaga przygotowania odpowiednich zestawień, wykonanie których jest bardzo pracochłonne i powoduje duże obciążenie pracowników KGP.

- Liczba wybranych przestępstw na 1000 ludności popełnionych przez nieletnich.

Uzasadnienie: w 2014 r. zmieniła się metodologia w zakresie czynów karalnych nieletnich. Do 2014 r. były one wykazywane w momencie skierowania wniosku do sądu rodzinnego i nieletnich. Obecnie prezentowane są dane po uzyskaniu informacji o wszczęciu i zakończeniu postępowania przez sędziego rodzinnego.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

W efekcie Policja nie zawsze otrzymuje informację z Sądu o sposobie zakończenia sprawy, co doprowadziło do nieporównywalności danych policyjnych z 2013 i 2014 r. Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2013 r. w sprawie programu badań statystyki publicznej na rok 2014 (Dz. U. 2013 r. poz. 1159), Ministerstwo Sprawiedliwości zostało zobowiązane do gromadzenia i przekazywania danych o osobach nieletnich i ich czynach karalnych jako organ mający informację o całości zagadnienia. Będą to jednak dane uniemożliwiające przedstawienie informacji na niższych poziomach agregacji niż województwo, oraz bez możliwości szczegółowego rozbicia na konkretne artykuły kodeksu karnego.

Ponadto, po otrzymaniu danych z SEWiK, zrezygnowano z przedstawionego w Szczegółowym Opisie Przedmiotu Zamówienia wskaźnika liczby osób rannych w wypadkach drogowych na 1000 ludności na obszarze zabudowanym i niezabudowanym. W zamian opracowane zostały wskaźniki:

- odsetek ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych według miejsca powstania (jezdnia, przejście dla pieszych, pobocze, inne miejsce),
- odsetek rannych w wypadkach drogowych według miejsca powstania (jezdnia, przejście dla pieszych, pobocze, inne miejsce).

Uzasadnienie: W celu zaprezentowania bardziej precyzyjnych wskaźników zdecydowano o:

- zmianie „obszaru zabudowanego i niezabudowanego” na „miejsce zdarzenia” (wybrane zostały miejsca, gdzie najczęściej dochodzi do zdarzeń drogowych),
- obliczaniu struktury, a nie jak zostało podane w pierwotnej wersji – przeliczaniu na liczbę ludności (z uwagi na fakt, że w statystykach GUS nie ma podziału ludności na obszar zabudowany i niezabudowany).

Terytorialne zróżnicowanie wartości wybranych wskaźników przedstawiono na poniższych mapach.

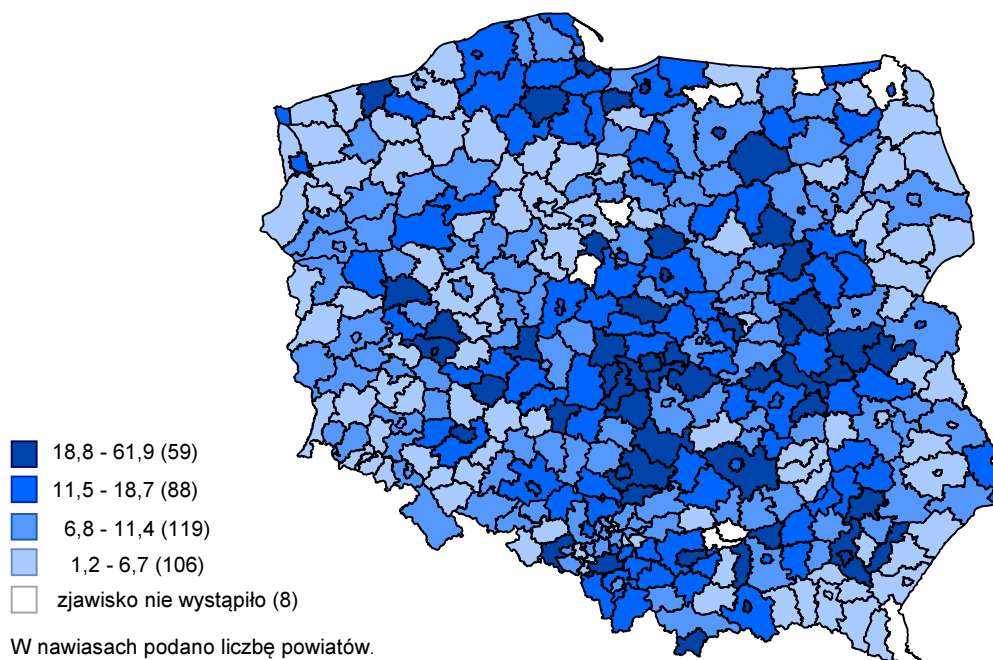
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

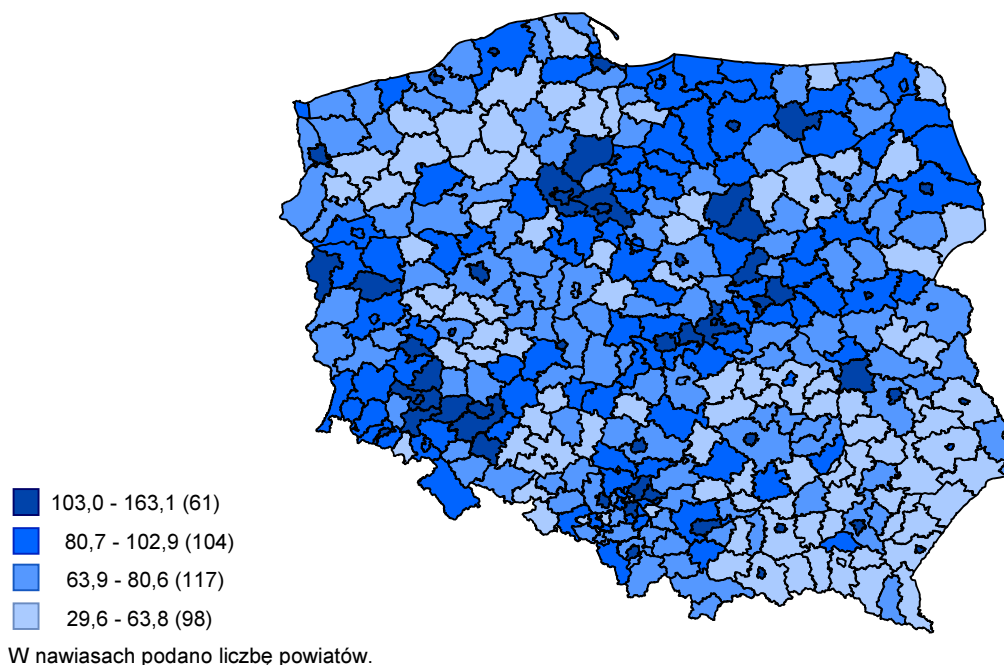

Wypadki drogowe z udziałem rowerzystów na 100 tys. ludności w 2014 r. wg powiatów

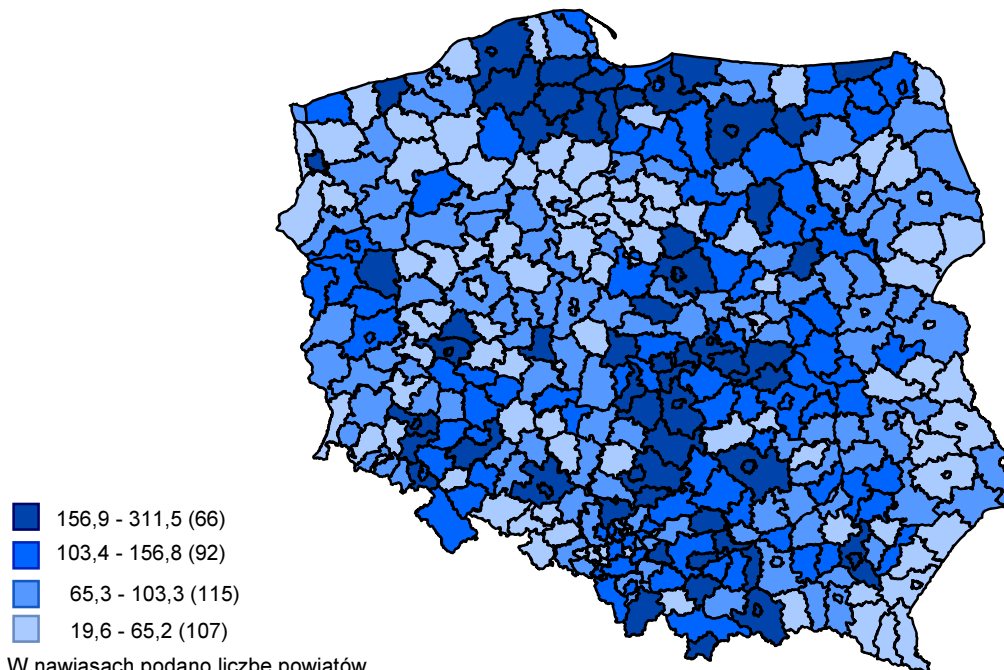
Kolizje drogowe na 10 tys. ludności w 2014 r. wg powiatów

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

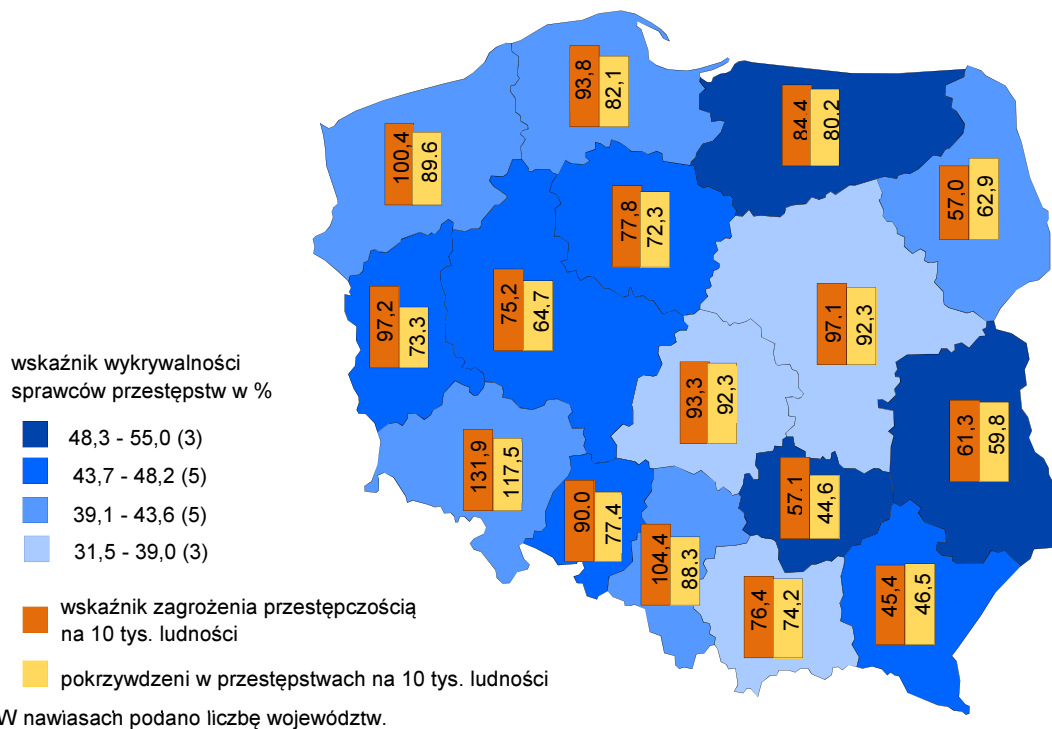
Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Osoby ranne w wypadkach drogowych na 100 tys. ludności w 2014 r. wg powiatów

Wskaźniki dotyczące przestępstw^a stwierdzonych przez Policję w 2014 r. wg wojew.

^a Łącznie 6 rodzajów przestępstw - udział w bójce i pobiciu; uszczerbek na zdrowiu; kradzież rzeczy; kradzież z włamaniem; rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze; przeciwko rodzinie i opiece.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

2.2 Straż pożarna

Po dokładnej analizie danych opracowano dodatkowe wskaźniki (1; 2; 5-14; 25-28), które nie zostały zawarte w raporcie wstępnym, a są przydatne z punktu widzenia celu badania.

Tabl. 2. Zestawienie wskaźników dla obszaru: straż pożarna

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
1.	Liczba jednostek ochrony przeciwpożarowej na 100 tys. ludności	Tabl.1_2013; Tabl.1_2014
2.	Liczba strażaków w jednostkach ochrony przeciwpożarowej na 100 tys. ludności	Tabl.1_2013; Tabl.1_2014
3.	Liczba jednostek w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym na 100 tys. ludności	Tabl.1_2013; Tabl.1_2014
4.	Liczba strażaków w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym na 100 tys. ludności	Tabl.1_2013; Tabl.1_2014
5.	Liczba zdarzeń na 1 tys. ludności	Tabl.2_2013; Tabl.2_2014
6.	Liczba pożarów na 1 tys. ludności	Tabl.2_2013; Tabl.2_2014
7.	Liczba miejscowych zagrożeń na 1 tys. ludności	Tabl.2_2013; Tabl.2_2014
8.	Liczba alarmów fałszywych na 1 tys. ludności	Tabl.2_2013; Tabl.2_2014
9.	Odsetek zdarzeń według ich rodzaju [%]	Tabl.2_2013; Tabl.2_2014
10.	Sezonowość pożarów [%]	Tabl.3_2013; Tabl.3_2014
11.	Sezonowość miejscowych zagrożeń [%]	Tabl.3_2013; Tabl.3_2014
12.	Sezonowość alarmów fałszywych [%]	Tabl.3_2013; Tabl.3_2014
13.	Odsetek pożarów według typów obiektów [%]	Tabl.4_2013; Tabl.4_2014
14.	Odsetek miejscowych zagrożeń według typów obiektów [%]	Tabl.5_2013; Tabl.5_2014
15.	Odsetek pożarów według przedziałów czasu dojazdu jednostek [%]	Tabl.6_2013; Tabl.6_2014
16.	Odsetek pożarów według przedziałów czasu trwania akcji [%]	Tabl.7_2013; Tabl.7_2014

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
17.	Odsetek miejscowych zagrożeń według przedziałów czasu dojazdu jednostek [%]	Tabl.8_2013; Tabl.8_2014
18.	Odsetek miejscowych zagrożeń według przedziałów czasu trwania akcji [%]	Tabl.9_2013; Tabl.9_2014
19.	Liczba ofiar śmiertelnych w zdarzeniach na 100 tys. ludności	Tabl.10_2013; Tabl.10_2014
20.	Liczba ofiar śmiertelnych w pożarach na 100 tys. ludności	Tabl.10_2013; Tabl.10_2014
21.	Liczba ofiar śmiertelnych w miejscowych zagrożeniach na 100 tys. ludności	Tabl.10_2013; Tabl.10_2014
22.	Liczba osób rannych w zdarzeniach na 100 tys. ludności	Tabl.10_2013; Tabl.10_2014
23.	Liczba osób rannych w pożarach na 100 tys. ludności	Tabl.10_2013; Tabl.10_2014
24.	Liczba osób rannych w miejscowych zagrożeniach na 100 tys. ludności	Tabl.10_2013; Tabl.10_2014
25.	Średnia wartość strat w pożarach i miejscowych zagrożeniach przypadająca na jedno zdarzenie [tys. zł]	Tabl.11_2013; Tabl.11_2014
26.	Średnia wartość mienia uratowanego w pożarach i miejscowych zagrożeniach przypadająca na jedno zdarzenie [tys. zł]	Tabl.11_2013; Tabl.11_2014
27.	Odsetek osób z podmiotów współdziałających przy zdarzeniach według rodzajów podmiotów [%]	Tabl.12_2013; Tabl.12_2014
28.	Odsetek miejscowych zagrożeń według ich rodzajów [%]	Tabl.13_2013; Tabl.13_2014

Dane dotyczące potencjału jednostek ochrony przeciwpożarowej (wskaźniki 1 – 4) dostępne są na poziomie województw, a nie jak opisano w raporcie wstępnym dla powiatów. Pozostałe wskaźniki opracowano dla kraju ogółem, województw, powiatów i gmin.

W raporcie wstępnym podano również wskaźniki:

- średni czas dojazdu jednostek w krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym do zdarzenia [min],
- średni czas dojazdu jednostek w krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym do pożaru [min],

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

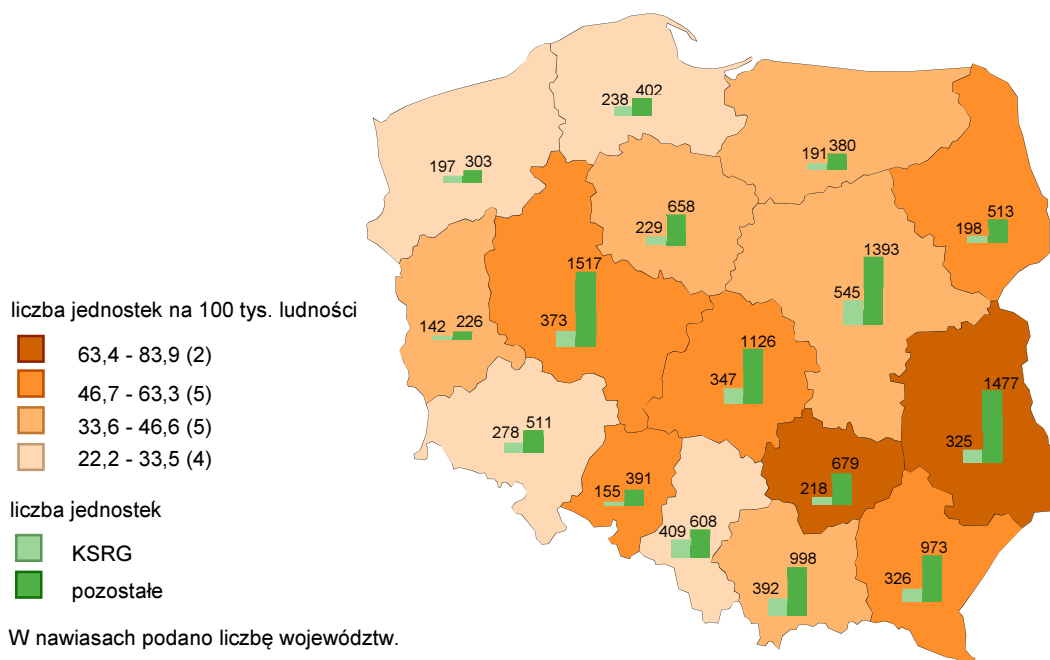
- średni czas dojazdu jednostek w krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym do miejscowego zagrożenia [min],

jednak ze względu na brak danych zostały zmienione na:

- odsetek pożarów według przedziałów czasu dojazdu jednostek [%],
- odsetek miejscowych zagrożeń według przedziałów czasu dojazdu jednostek [%].

Terytorialne zróżnicowanie wartości wybranych wskaźników przedstawiono na poniższych mapach.

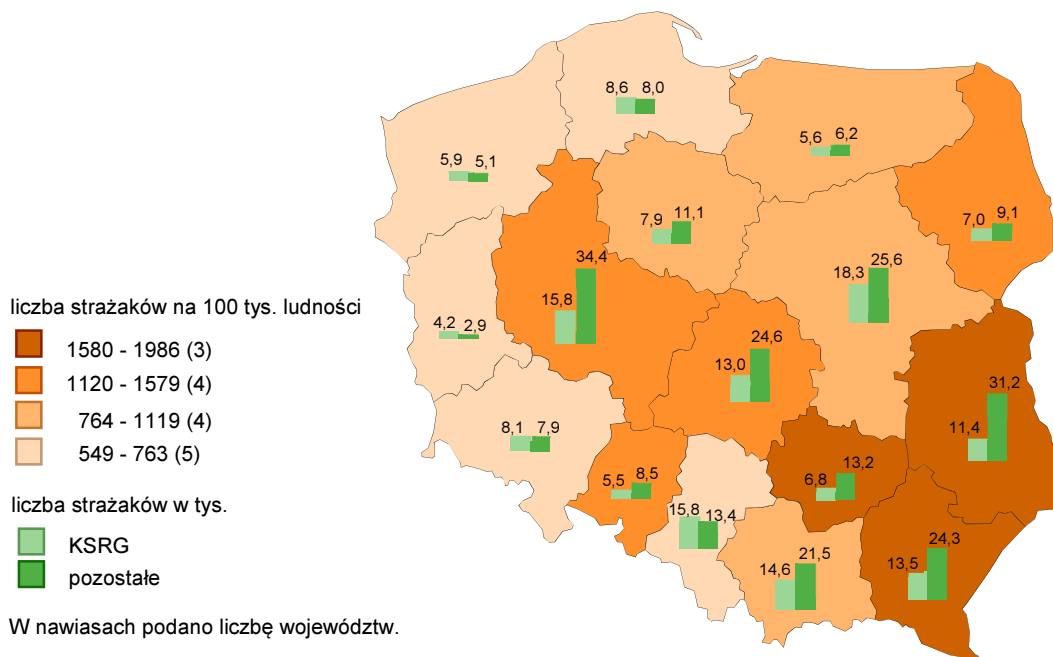
Liczba jednostek ochrony przeciwpożarowej na 100 tys. ludności w 2014 r. wg województw Stan w dniu 31 XII

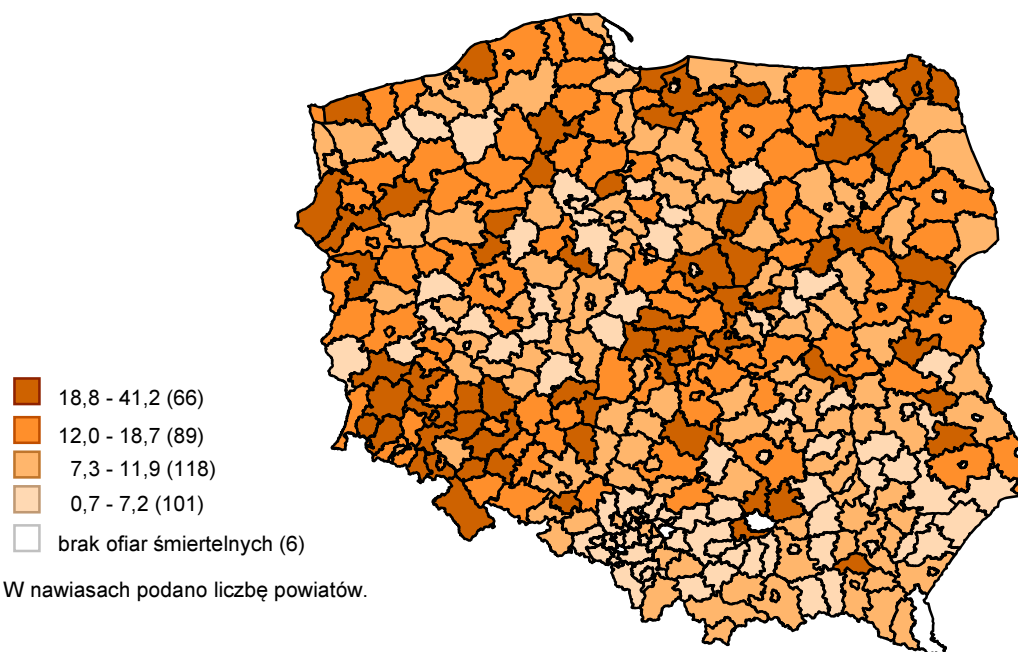
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

**Liczba strażaków w jednostkach ochrony przeciwpożarowej
na 100 tys. ludności w 2014 r. wg województw**
Stan w dniu 31 XII

Liczba ofiar śmiertelnych w zdarzeniach na 100 tys. ludności w 2014 r. wg powiatów

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

2.3 System powiadamiania ratunkowego

Wszystkie wskaźniki ujęte w raporcie wstępnym zostały wyliczone. W tablicach zamieszczono także dodatkowe dane dotyczące zgłoszeń na numer alarmowy 112 w rozbiciu na poszczególne miesiące dla Polski i dla każdego województwa. Ostatecznie stwierdzono, że te dane są przydatne z punktu widzenia celu badania. Po otrzymaniu danych źródłowych wraz z wyjaśnieniami metodycznymi doprecyzowano nazwy niektórych wskaźników.

Tab. 3. Zestawienie wskaźników dla obszaru: system powiadamiania ratunkowego

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
1.	Średni czas oczekiwania na odebranie połączenia kierowanego na numer alarmowy 112 [sekunda]	Tabl.1_2014
2.	Średnia liczba zgłoszeń alarmowych obsłużonych przez numer alarmowy 112 w ciągu doby na 100 tys. ludności	Tabl.1_2014
3.	Średnia liczba zgłoszeń alarmowych obsłużonych w ciągu doby przez operatora numeru alarmowego 112	Tabl.1_2014
4.	Udział zgłoszeń alarmowych fałszywych w ogólnej liczbie zgłoszeń alarmowych obsłużonych przez numer alarmowy 112 [%]	Tabl.1_2014
5.	Udział zdarzeń przekazanych na numer alarmowy 997 w ogólnej liczbie zdarzeń zgłoszonych na numer alarmowy 112 [%]	Tabl.1_2014
6.	Udział zdarzeń przekazanych na numer alarmowy 998 w ogólnej liczbie zdarzeń zgłoszonych na numer alarmowy 112 [%]	Tabl.1_2014
7.	Udział zdarzeń przekazanych na numer alarmowy 999 w ogólnej liczbie zdarzeń zgłoszonych na numer alarmowy 112 [%]	Tabl.1_2014
8.	Średnia liczba zgłoszeń alarmowych przyjętych na numer alarmowy 997 w ciągu doby na 100 tys. ludności	Tabl.1_2013, Tabl.2_2014
9.	Średnia liczba zgłoszeń alarmowych przyjętych na numer alarmowy 997 w ciągu doby na dyspozytora	Tabl.1_2013, Tabl.2_2014
10.	Średnia liczba zgłoszeń alarmowych przyjętych przez numer alarmowy 998 w ciągu doby na 100 tys. ludności	Tabl.2_2013, Tabl.3_2014

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
11.	Średnia liczba zgłoszeń alarmowych przyjętych na numer alarmowy 998 w ciągu doby na dyspozytora	Tabl.2_2013, Tabl.3_2014
12.	Udział zgłoszeń alarmowych fałszywych w ogólnej liczbie zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 998 [%]	Tabl.2_2013, Tabl.3_2014
13.	Średnia liczba wyjazdów zespołów ratownictwa medycznego w ciągu doby na 100 tys. ludności	Tabl.3_2013, Tabl.4_2014
14.	Przeciętny czas reakcji zespołów ratownictwa medycznego na zdarzenie w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców [min.]	Tabl.3_2013, Tabl.4_2014
15.	Przeciętny czas reakcji zespołów ratownictwa medycznego na zdarzenie poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców [min.]	Tabl.3_2013, Tabl.4_2014
16.	Udział wyjazdów, w których czas dotarcia zespołu ratownictwa medycznego przekroczył 15 min. w mieście powyżej 10 tys. mieszkańców i 20 min. poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców do ogólnej liczby wyjazdów [%]	Tabl.3_2013, Tabl.4_2014

W porównaniu do raportu wstępnego doprecyzowano nazwy następujących wskaźników:

- udział zgłoszeń alarmowych przekazanych na numer alarmowy 997 w ogólnej liczbie zgłoszeń alarmowych odebranych na numer alarmowy 112 [%]
zmieniono na:
udział zdarzeń przekazanych na numer alarmowy 997 w ogólnej liczbie zdarzeń zgłoszonych na numer alarmowy 112 [%],
- udział zgłoszeń alarmowych przekazanych na numer alarmowy 998 w ogólnej liczbie zgłoszeń alarmowych odebranych na numer alarmowy 112 [%]
zmieniono na:
udział zdarzeń przekazanych na numer alarmowy 998 w ogólnej liczbie zdarzeń zgłoszonych na numer alarmowy 112 [%],
- udział zgłoszeń alarmowych przekazanych na numer alarmowy 999 w ogólnej liczbie zgłoszeń alarmowych odebranych na numer alarmowy 112 [%]

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

zmieniono na:

udział zdarzeń przekazanych na numer alarmowy 999 w ogólnej liczbie zdarzeń zgłoszonych na numer alarmowy 112 [%].

Zmiana nazw powyższych wskaźników wynika z faktu, iż operatorzy numerów alarmowych często przyjmują po kilka zgłoszeń alarmowych dotyczących tego samego zdarzenia alarmowego. Do podmiotów ratunkowych kierowana jest wówczas jedna informacja o zdarzeniu, która w miarę potrzeby jest aktualizowana.

- udział liczby zgłoszeń alarmowych na numer alarmowy 999, których czas dotarcia zespołu ratownictwa medycznego przekroczył 15 minut w ogólnej liczbie zgłoszeń alarmowych [%]

zmieniono na:

udział wyjazdów, w których czas dotarcia zespołu ratownictwa medycznego przekroczył 15 min. w mieście powyżej 10 tys. mieszkańców i 20 min. poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców do ogólnej liczby wyjazdów.

Uzasadnienie: bardziej precyzyjne określenie to liczba wyjazdów. Taka nazwa zawarta jest w systemie informacyjnym dotyczącym działalności systemu ratownictwa medycznego i odpowiada liczbie zdarzeń wymagających interwencji. Liczba zgłoszeń może być większa między innymi dlatego, że jedno zdarzenie może być zgłaszane wielokrotnie.

- W nazwach wskaźników dotyczących czasu reakcji zespołów ratownictwa medycznego na zdarzenia zrezygnowano z zapisu „od momentu przyjazdu zespołów ratownictwa medycznego na miejsce”.

Uzasadnienie: skrócono nazwę wskaźnika pomijając wyjaśnienie metodyczne, które zamieszczono w części 2.3 raportu końcowego.

- W nazwach wskaźników dotyczących numeru alarmowego 112 zamiast pojęć „zgłoszenia przyjęte”, „zgłoszenia przypadające”, „zgłoszenia przekazane” użyto pojęcia „zgłoszenia obsłużone”.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Uzasadnienie: nazwy wskaźników zmieniono po otrzymaniu dodatkowych wyjaśnień z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

- Liczbę zgłoszeń alarmowych przeliczono na 100 tys. ludności, a nie jak podano w raporcie wstępnym na 10 tys. ludności.

Uzasadnienie: zmieniono sposób przeliczenia ponieważ po otrzymaniu wszystkich danych i wyliczeniu wskaźników okazało się, że ich wartości w niektórych przypadkach były mniejsze od jedności, co utrudnia interpretację wskaźnika.

- Dane pozyskane z Komendy Głównej Straży Pożarnej nie zawierały liczby zgłoszeń alarmowych fałszywych, które stanowiły podstawę wyliczenia wskaźnika:

Udział zgłoszeń alarmowych fałszywych w ogólnej liczbie zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 998 [%].

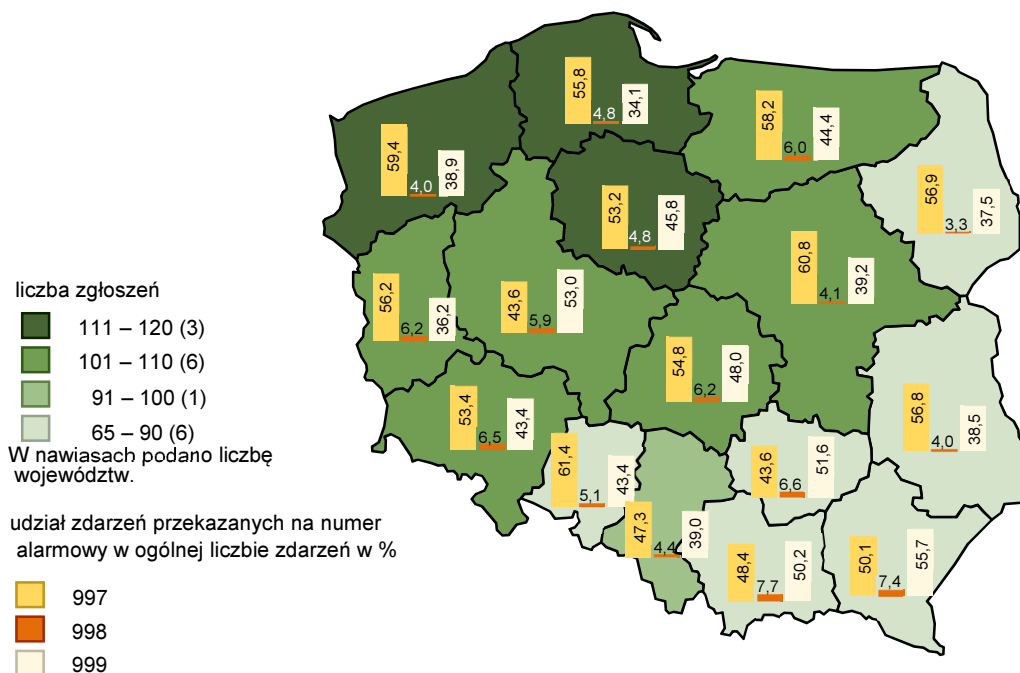
W związku z tym zgłoszenia alarmowe fałszywe kierowane na numer 998 zostały wyliczone na podstawie innych danych zawartych w tablicach w następujący sposób:

$$\text{Liczba zgłoszeń fałszywych} = \frac{\text{liczba zgłoszeń ogółem} * \text{liczba zdarzeń fałszywych}}{\text{liczba zdarzeń ogółem}}$$

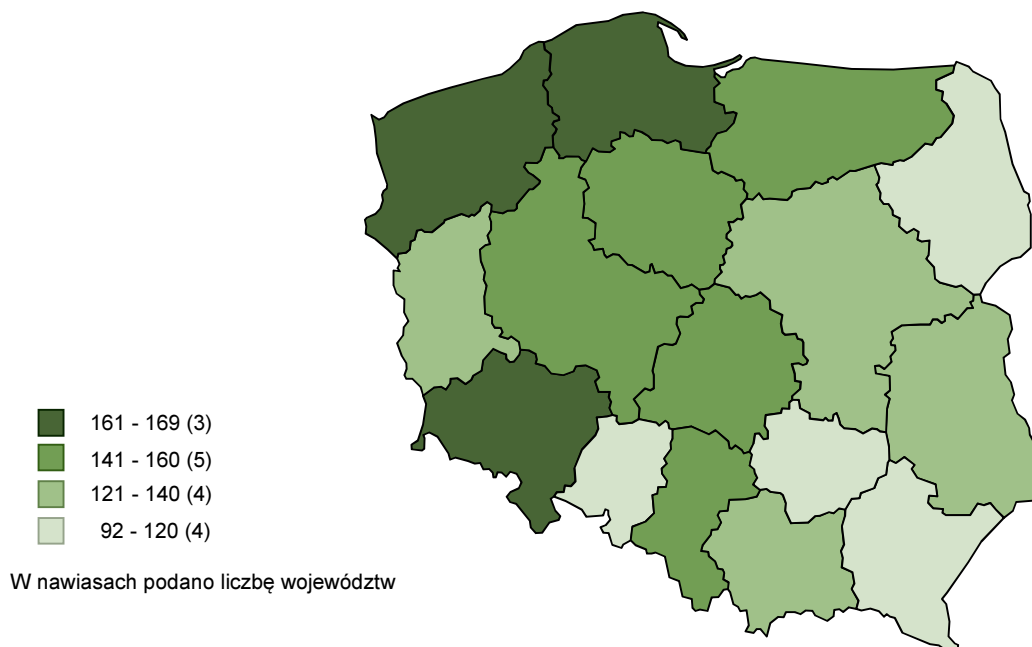
Terytorialne zróżnicowanie wybranych wskaźników przedstawiono na poniższych mapach.

Średnia liczba zgłoszeń alarmowych obsługiwanych przez numer alarmowy 112 w ciągu doby na 100 tys. ludności w 2014 r. wg województw

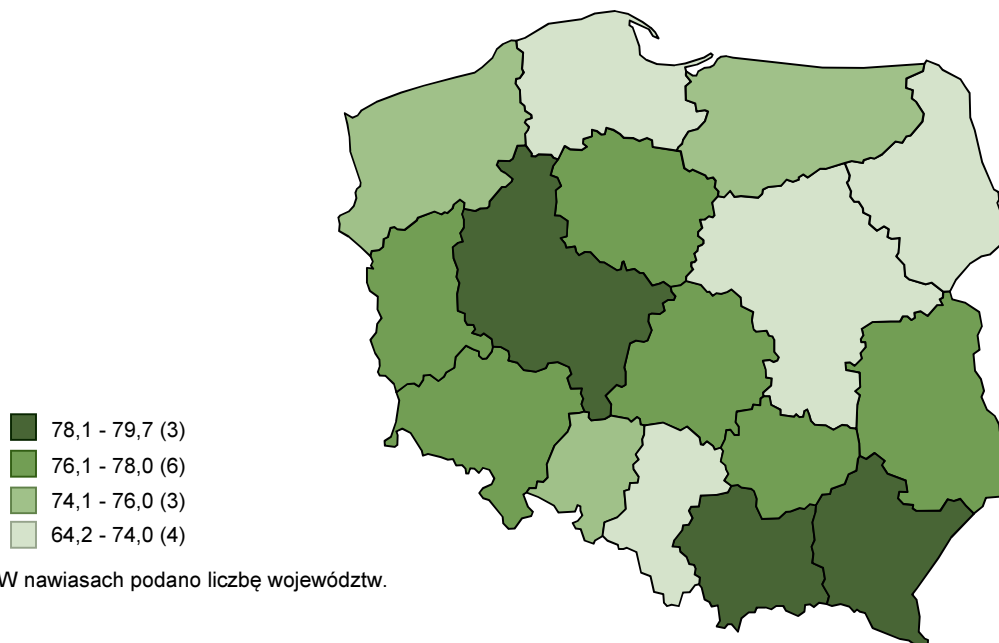
Średnia liczba zgłoszeń alarmowych obsługiwanych przez numer alarmowy 112 w ciągu doby na operatora w 2014 r. wg województw

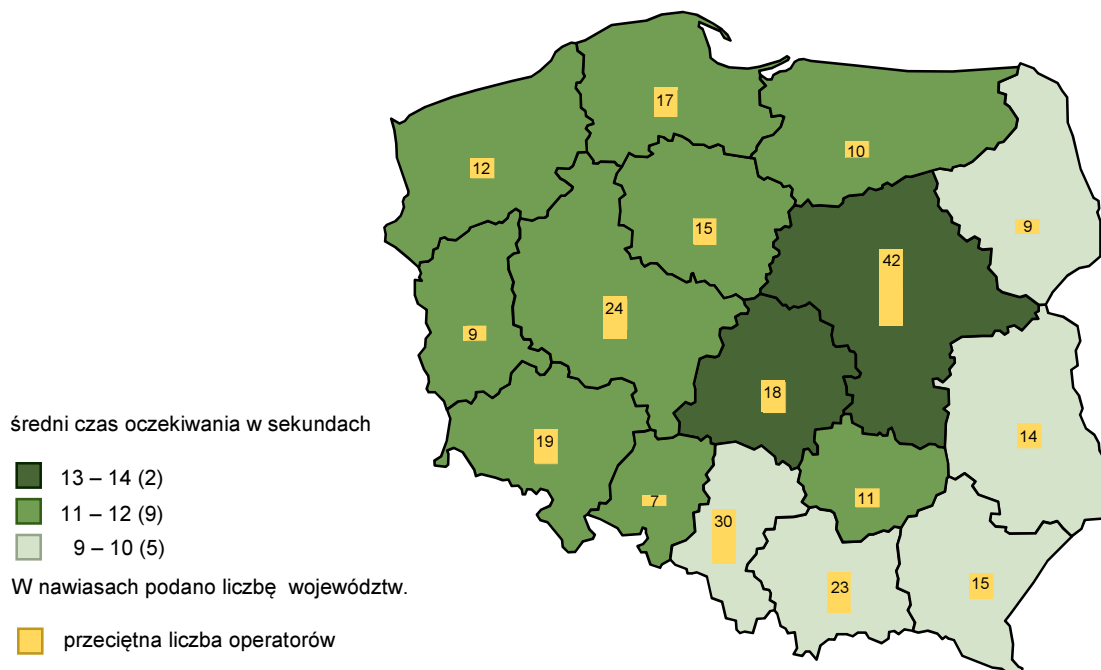
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Udział zgłoszeń fałszywych w ogólnej liczbie zgłoszeń alarmowych obsłużonych przez numer alarmowy 112 w 2014 r. wg województw [%]

Średni czas oczekiwania na odebranie połączenia i przeciętna liczba operatorów obsługujących w ciągu doby numer alarmowy 112 w 2014 r. wg województw

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

2.4 Zarządzanie kryzysowe

W wyniku przeprowadzonej pracy badawczej w zakresie zarządzania kryzysowego otrzymano przedstawione niżej wskaźniki.

Tab. 4. Zestawienie wskaźników dla obszaru: zarządzanie kryzysowe

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
1.	Długość zniszczonych lub uszkodzonych obiektów infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (drogi; obiekty wodno-kanalizacyjne) [km]	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
2.	Liczba zniszczonych lub uszkodzonych obiektów infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (mosty, kładki, przepusty; obiekty wodno-kanalizacyjne; budynki komunalne, oświatowe) [szt.]	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
3.	Długość wyremontowanych lub odbudowanych obiektów infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, zniszczonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (drogi; obiekty wodno-kanalizacyjne) [km]	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
4.	Liczba wyremontowanych lub odbudowanych obiektów infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego zniszczonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (mosty, kładki, przepusty; obiekty wodno-kanalizacyjne; budynki komunalne, oświatowe) [szt.]	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
5.	Wartość strat wywołanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego [tys. zł]	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
6.	Nakłady finansowe poniesione na usuwanie skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
	terytorialnego ogółem, ze środków rezerwy celowej oraz z innych źródeł [tys. zł]	
7.	Nakłady finansowe poniesione na usuwanie skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego ogółem, ze środków rezerwy celowej oraz z innych źródeł w przeliczeniu na 100 tys. ludności ⁷⁸ [tys. zł]	Tabl. 1_2013; Tabl. 1_2014
8.	Nakłady finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa poniesione na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej administrowane przez Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych [tys. zł]	Tabl. 2_2013; Tabl. 2_2014
9.	Liczba obiektów i operatorów infrastruktury krytycznej według rodzaju systemu; stan w dniu 31 XII [szt.]	Tabl. 3_2013; Tabl. 3_2014
10.	Liczba posiedzeń wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego ogółem, w tym związanych z zaistnieniem sytuacji kryzysowej [szt.]	Tabl. 4_2013; Tabl. 4_2014
11.	Pracujący w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego ogółem, w tym pełniący dyżur całodobowy; stan w dniu 31 XII [osoby]	Tabl. 5_2013; Tabl. 5_2014
12.	Przeciętne zatrudnienie w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego (w przeliczeniu na pełne etaty) ogółem, w tym osób pełniących dyżur całodobowy [etaty]	Tabl. 6_2013; Tabl. 6_2014

W porównaniu do raportu wstępnego zrezygnowano z wyliczenia wskaźnika „liczba zdarzeń/zagrożeń odnotowanych w raportach dobowych przez wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego według kategorii”.

Uzasadnienie: zgodnie z założeniami raportu wstępnego, źródłem danych nt. liczby zdarzeń/zagrożeń odnotowanych w raportach dobowych przez wojewódzkie centra

⁷⁸ Przy przeliczeniach na 100 tys. ludności danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI danego roku. Obliczeń dokonano do ludności ogółem, tj. dotkniętych i niedotkniętych klęskami żywiołowymi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

zarządzania kryzysowego według kategorii miała być Centralna Aplikacja Raportująca (CAR) - system raportowania o zagrożeniach dla służb i instytucji, którego użytkownikami są m.in. pracownicy wojewódzkich i powiatowych centrów zarządzania kryzysowego aktualizujący na bieżąco informacje nt. zaistniałych sytuacji kryzysowych. Jednak ze względu na fakt, że CAR jest ciągle jeszcze w fazie testowania i nie wszystkie funkcjonalności aplikacji zostały już uruchomione, zrezygnowano z pozyskania danych w niniejszej pracy badawczej. Głównym powodem rezygnacji była negatywna rekomendacja kierownictwa Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (RCB). W uzasadnieniu wyjaśniono, że każdorazowe zaistnienie sytuacji kryzysowej zgłaszane jest do RCB przez różne służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, straż gminną i inne, przez co informacje mogą się dublować. Po zakończeniu wszystkich działań związanych z daną sytuacją kryzysową dokonywana jest analiza, która nie weryfikuje poprawności przekazanych wcześniej danych ilościowych, a skoncentrowana jest na ocenie jakości i skuteczności podjętych działań. Archiwizowanie i weryfikacja danych nt. zdarzeń/zagrożeń i prezentowanie ich w okresach np. rocznych możliwe będzie dopiero po całkowitym wdrożeniu Centralnej Aplikacji Raportującej, tj. nie wcześniej niż w roku 2017.

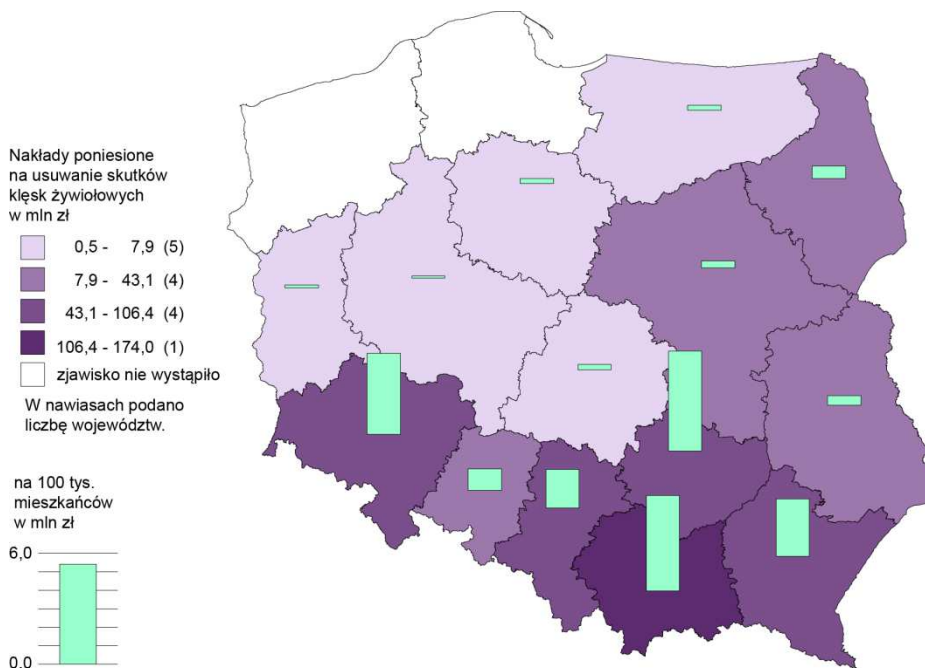
Terytorialne zróżnicowanie wartości wybranych wskaźników przedstawiono na poniższych mapach.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

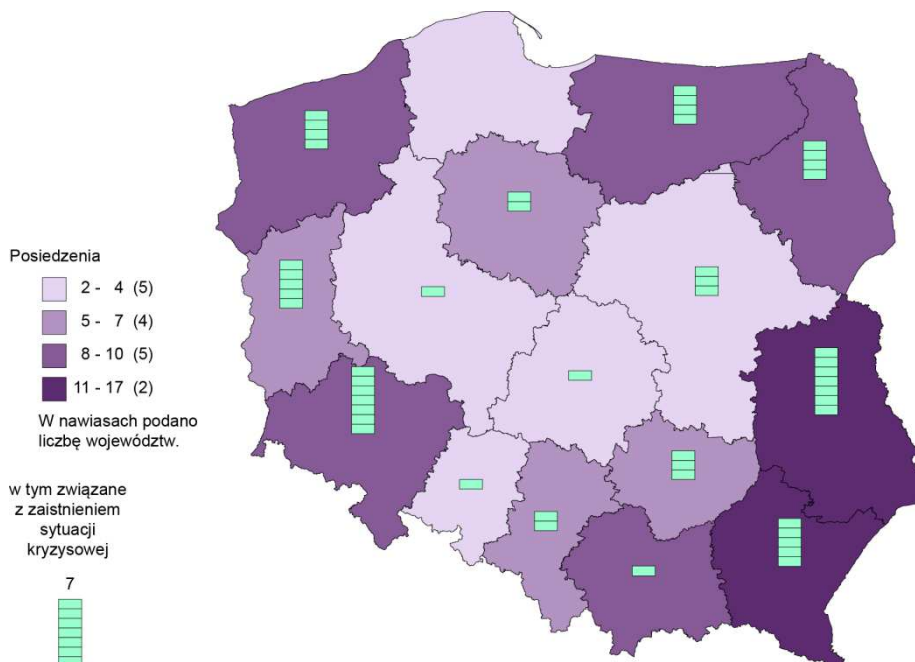
Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Nakłady finansowe poniesione na usuwanie skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego według województw w 2014 r.

Liczba posiedzeń wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego, w tym związanych z zaistnieniem sytuacji kryzysowej według województw w 2014 r.

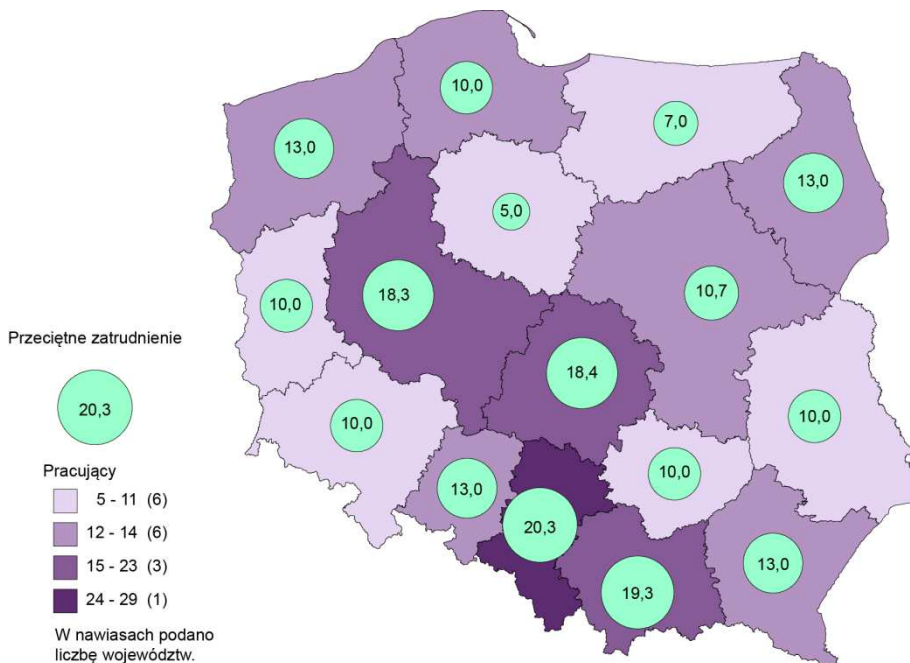

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Pracujący oraz przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego według województw w 2014 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

2.5 Straż gminna/miejska

Na podstawie informacji uzyskanych z badania pilotażowego oraz danych ze sprawozdań MSW obliczono wartości poniższych wskaźników charakteryzujących działalność straży gminnych/miejskich.

Tab. 5. Zestawienie wskaźników dla obszaru: straż gminna/miejska

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
1.	Liczba strażników gminnych/miejskich na 10000 mieszkańców [w osobach]. Stan w dniu 31 XII	Tab.1_2013, Tab.1_2014
2.	Liczba interwencji straży gminnej/miejskiej ogółem	Tab.2_2013, Tab.2_2014
3.	Liczba interwencji straży gminnej/miejskiej wg wybranych zadań ustawowych zakończonych: ▪ pouczeniem, zwróceniem uwagi, ostrzeżeniem lub zastosowaniem innego środka oddziaływania wychowawczego, ▪ nałożeniem mandatu, ▪ skierowaniem wniosku do sądu, ▪ przekazaniem sprawy innym organom lub instytucjom	Tab.2_2013, Tab.2_2014
4.	Liczba pojazdów unieruchomionych przez straż gminną/miejską przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół oraz odholowanych na 1000 pojazdów zarejestrowanych	Tab.3_2013, Tab.3_2014
5.	Średnia liczba przyjętych przez straż gminną/ miejską zgłoszeń w ciągu doby na 10000 ludności	Tab.2_2013, Tab.2_2014
6.	Udział wydatków na utrzymanie straży gminnej/ miejskiej w wydatkach budżetu gminy ogółem [%]	Tab.5_2013, Tab.5_2014
7.	Udział strażników w zatrudnieniu ogółem w strażach gminnych/miejskich na dzień 31 XII [%]	Tab.1_2013, Tab.1_2014
8.	Liczba wypadków podczas czynności służbowych, wskutek których nastąpił czasowy lub trwały uszczerbek na zdrowiu poniesiony przez strażników gminnych/miejskich na 100 funkcjonariuszy	Tab.4_2013, Tab.4_2014

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
9.	Średni czas dotarcia straży gminnej/miejskiej na miejsce zdarzenia [min.]	Tab.2_2013, Tab.2_2014
10.	Czas przeprowadzonych zajęć informacyjno–edukacyjnych i prewencyjnych przez strażników gminnych/miejskich w danym roku przypadający na 1 strażnika [godz.]	Tab.6_2013, Tab.6_2014
11.	Liczba mandatów ogółem wystawionych przez straż gminną/miejską [szt.]	Tab.2_2013, Tab.2_2014
12.	Wartość mandatów ogółem wystawionych przez straż gminną/miejską [zł]	Tab.2_2013, Tab.2_2014

W stosunku do raportu wstępnego wskaźnik „liczba strażników gminnych/miejskich na 1000 mieszkańców” zastąpiono wskaźnikiem „liczba strażników gminnych/miejskich na 10000 mieszkańców”. Zmiany tej dokonano z uwagi na znaczną liczbę przypadków gmin o małej liczbie strażników i w konsekwencji niewielkich wartościach wskaźnika, co utrudniałoby interpretację wyników. Ponadto zmieniono wskaźnik „średnia liczba przyjętych przez straż gminną/ miejską zgłoszeń w ciągu doby” na „średnia liczba przyjętych przez straż gminną/ miejską zgłoszeń w ciągu doby na 10000 ludności” aby zapewnić poprawność interpretacji terytorialnego zróżnicowania obliczonych wartości oraz zgodność wskaźnika z celami szczegółowymi pracy badawczej. Pozostałe wskaźniki nie uległy zmianie.

Wskaźnik „liczba pojazdów unieruchomionych przez straż gminną/miejską przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół oraz odholowanych na 1000 pojazdów zarejestrowanych” wyliczono na poziomie powiatów z powodu braku danych dotyczących pojazdów zarejestrowanych na poziomie gmin.

Terytorialne zróżnicowanie wartości wybranych wskaźników przedstawiono na poniższych mapach.

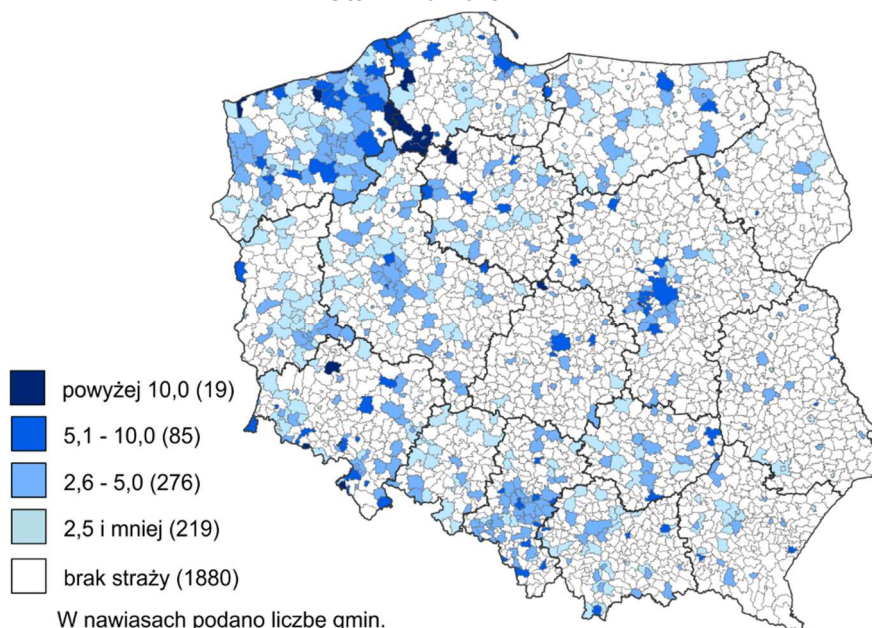
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

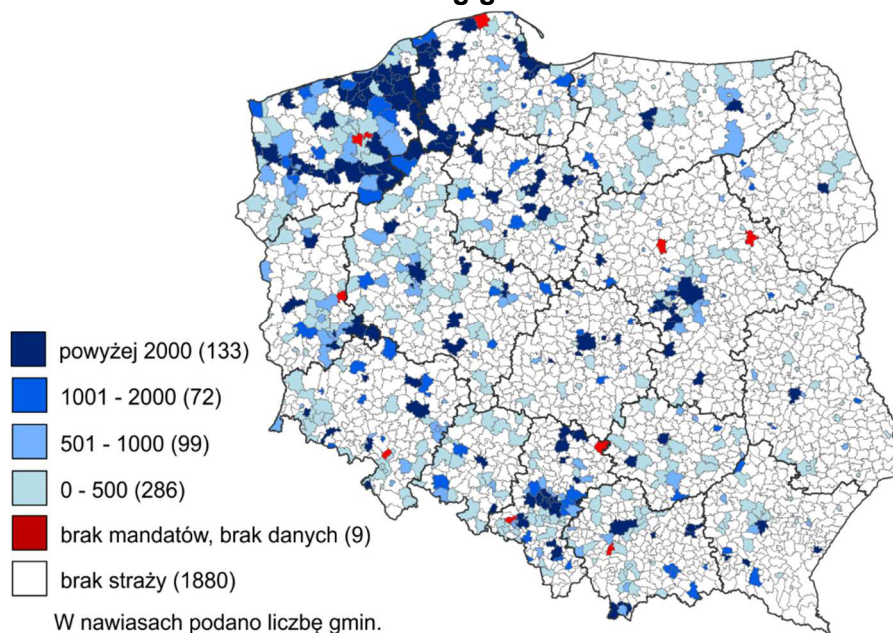

Liczba strażników gminnych/miejskich na 10000 ludności według gmin w 2014 r.

Stan w dniu 31 XII

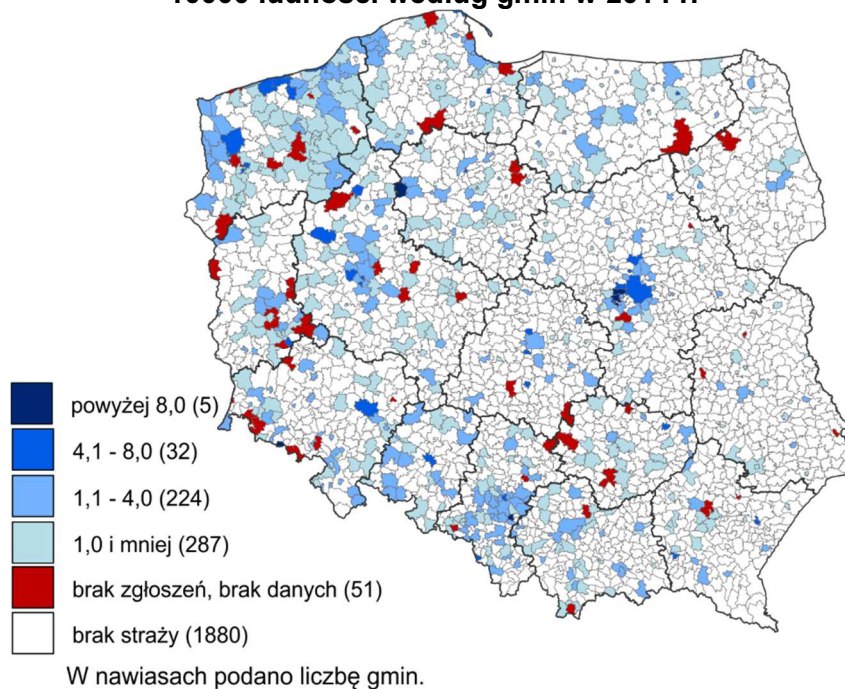
Liczba interwencji straży gminnych/miejskich zakończonych nałożeniem mandatu według gmin w 2014 r.

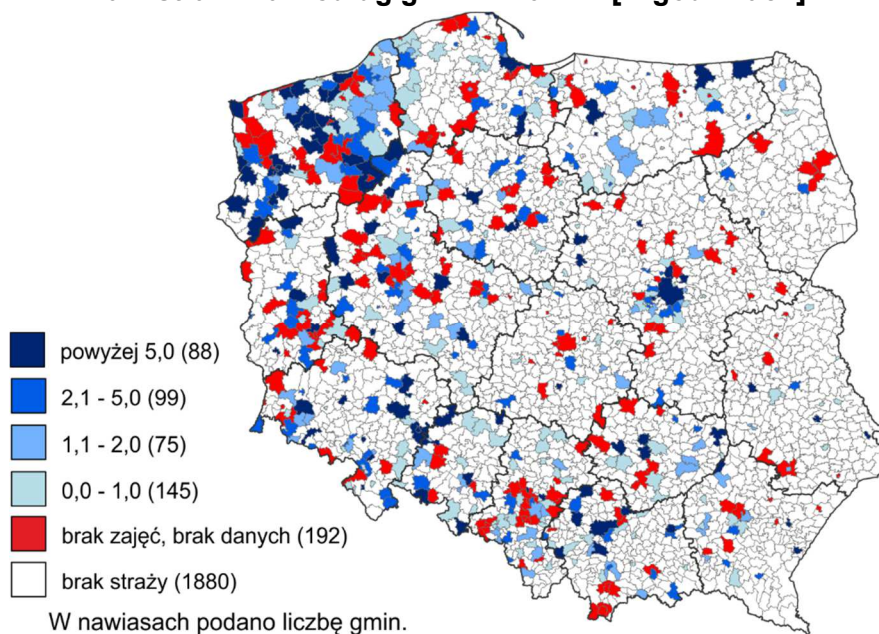
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Średnia liczba przyjętych przez straż gminną/miejską zgłoszeń w ciągu doby na 10000 ludności według gmin w 2014 r.

Czas przeprowadzonych zajęć informacyjno-edukacyjnych i prewencyjnych przez strażników gminnych/miejskich przypadający na 1 strażnika według gmin w 2014 r. [w godzinach]

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

2.6 Gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej

Tab. 6. Zestawienie wskaźników dla obszaru: gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej

L.p.	Nazwa wskaźnika	Usytuowanie wskaźnika w bazie danych
1.	Liczba kamer monitorujących przestrzeń publiczną; stan w dniu 31 XII [szt.]	Tabl.1_2013 Tabl.1_2014
2.	Liczba kamer monitorujących przestrzeń publiczną na 10 tys. ludności; stan w dniu 31 XII [szt.]	Tabl.1_2013 Tabl.1_2014
3.	Powierzchnia gminy przypadająca na 1 kamerę gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej; stan w dniu 31 XII [km ²]	Tabl.1_2013 Tabl.1_2014
4.	Liczba zdarzeń (przestępstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego) zaobserwowanych przy pomocy gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej [szt.]	Tabl.3_2013 Tabl.3_2014
5.	Liczba zdarzeń (przestępstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego) zaobserwowanych przy pomocy gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej na 1000 ludności [szt.]	Tabl.3_2013 Tabl.3_2014
6.	Średnia liczba zdarzeń (przestępstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego) zaobserwowanych przy pomocy gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej przypadająca na 1 kamerę [szt.]	Tabl.3_2013 Tabl.3_2014
7.	Średnia liczba obrazów z kamer obserwowanych przez 1 operatora monitoringu wizyjnego na jednej zmianie; stan w dniu 31 XII [szt.]	Tabl.2_2013 Tabl.2_2014

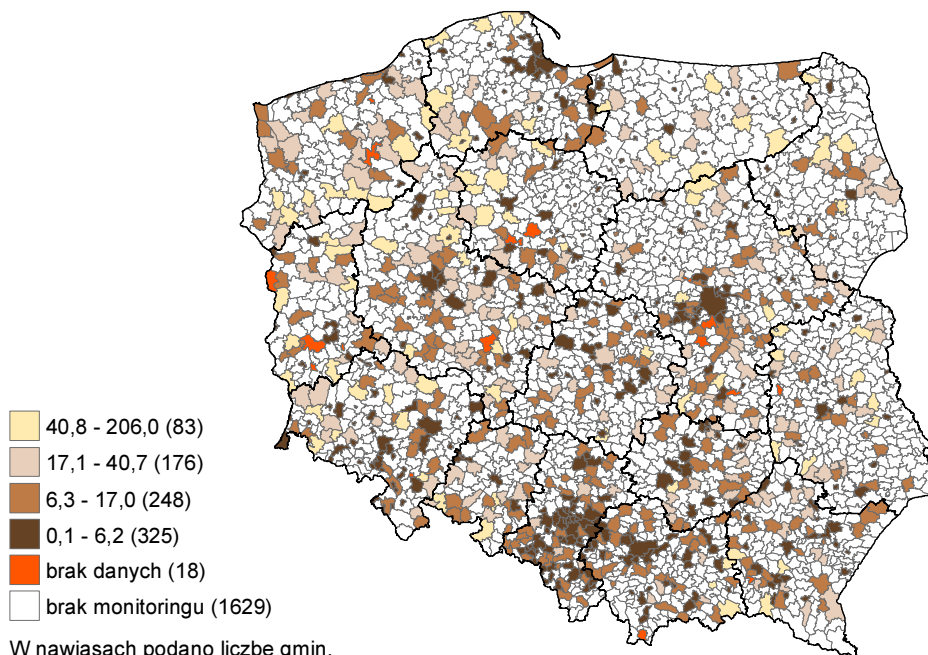
W stosunku do raportu wstępnego doprecyzowano nazwę wskaźnika 6 dodając w jego nazwie informacje uzupełniające „(przestępstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego)”.

Terytorialne zróżnicowanie wartości wybranych wskaźników przedstawiono na poniższych mapach.

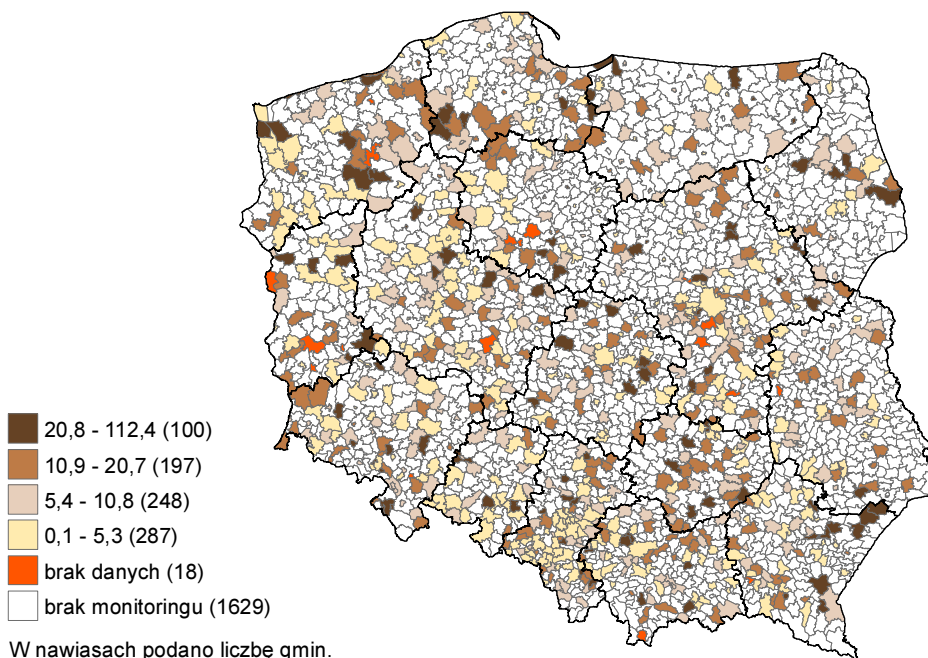
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Powierzchnia gminy przypadająca na 1 kamerę gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej w 2014 r. wg gmin [w km²] Stan w dniu 31 XII

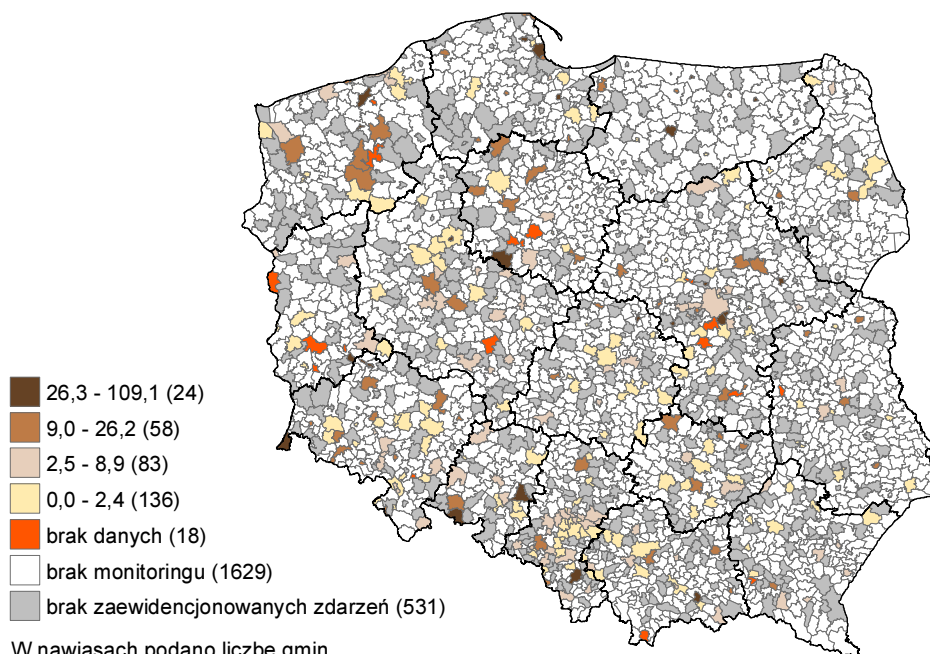
Liczba kamer monitorujących przestrzeń publiczną na 10 tys. ludności wg gmin [szt.] Stan w dniu 31 XII

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

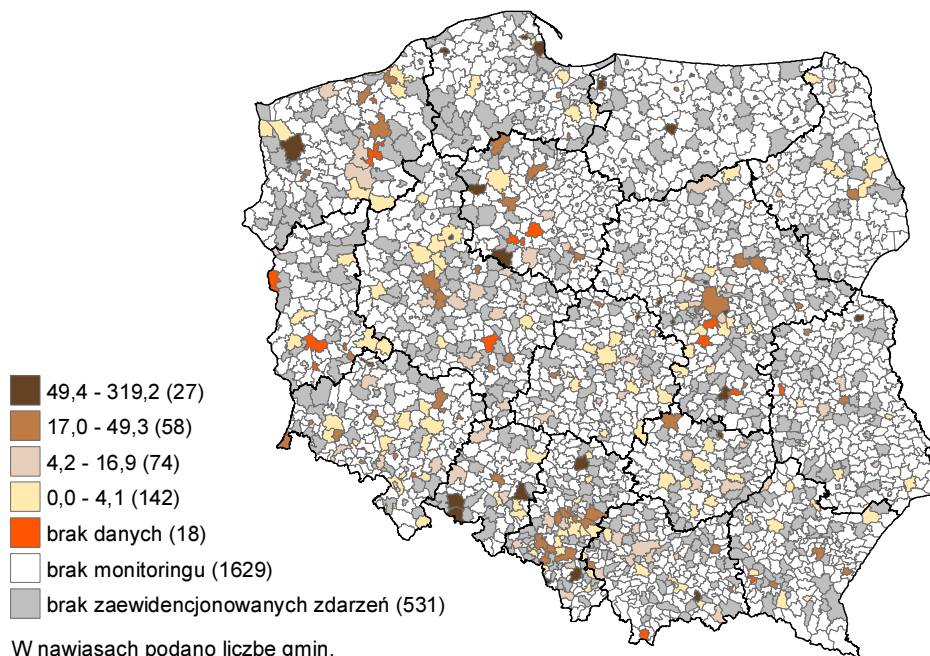
Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Liczba zdarzeń^a zaobserwowanych przy pomocy gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej na 1000 ludności wg gmin [szt.]

a Przepędstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Średnia liczba zdarzeń^a zaobserwowanych przy pomocy gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej przypadająca na 1 kamerę wg gmin [szt.]

a Przepędstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

3. OCENA JAKOŚCI DANYCH

Ocenę jakości pozyskanych danych przeprowadzono w oparciu o kryteria zawarte w zarządzeniu wewnętrznym nr 35 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie pomiaru, oceny oraz monitorowania jakości badań statystycznych w służbach statystyki publicznej. Ze względu na specyfikę przedmiotowej pracy badawczej, w analizie wzięto pod uwagę przede wszystkim następujące kryteria: przydatność, dokładność, terminowość, przejrzystość danych oraz obciążenia respondentów.

3.1 Policja

3.1.1 Przydatność danych

Zaprezentowane dane mogą okazać się przydatne zarówno dla jednostek administracji centralnej (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego) jak i samorządu terytorialnego, instytucji naukowych, studentów, organizacji pozarządowych, społecznych, a także odbiorców prywatnych oraz mediów. Przedstawione dane mogą stanowić uzupełnienie publikacji wydawanych przez GUS, a w szczególności opracowań poszczególnych urzędów statystycznych. Mogą również być wykorzystywane przy prowadzeniu analiz naukowych, a także przygotowywaniu prac licencjackich, magisterskich, doktorskich z zakresu bezpieczeństwa publicznego oraz wypadków i kolizji drogowych.

Dane z zakresu wypadków i kolizji drogowych zgłoszonych Policji stanowią poszerzenie dotychczasowych danych prezentowanych przez GUS, szczególnie w zakresie danych z zakresu zdarzeń z udziałem rowerzystów.

W odniesieniu do wyników z zakresu przestępczości – dane dla 6 wybranych rodzajów przestępstw (udział w bójce lub pobiciu; uszczerbek na zdrowiu; kradzież rzeczy; kradzież z włamaniem; rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze; przeciwko rodzinie i opiece) oraz obliczone dla tych danych wskaźniki uwzględniają rodzaje przestępstw uznawane powszechnie za szczególnie uciążliwe dla obywateli.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

3.1.2 Dokładność danych

Wpływ na dokładność i porównywalność danych statystycznych w zakresie przestępczości może mieć dzień, w którym zostały one wygenerowane. System KSIP gromadzi dane od chwili utworzenia wydarzenia zgłoszonego dyżurnemu jednostki Policji, przez informacje o całym etapie postępowania aż do jego zakończenia. Nie został określony termin, w którym, za wyjątkiem znaczących korekt, należy zakończyć dokonywanie zmian w systemie.

W odniesieniu do danych o wypadkach i kolizjach drogowych pochodzących z SEWiK należy mieć na uwadze, że w systemie gromadzone są dane o zdarzeniach drogowych zaistniałych lub mających początek na drogach publicznych, w strefach ruchu lub strefach zamieszkania. Nie uwzględniane są więc zdarzenia mające miejsce np. na terenie prywatnych posesji, baz transportowych, drogach polnych i leśnych oraz parkingach. Dodatkowo rejestrowane są kolizje drogowe zgłoszone Policji. Według wstępnego szacunku baza SEWiK obejmuje około 85% wszystkich kolizji drogowych. Pozostałe 15% stanowią kolizje drogowe, które nie są zgłaszane Policji⁷⁹. W Polsce nie ma obowiązku wzywania Policji na miejsce kolizji. Należy więc przyjąć, że dane policyjne dotyczą większości zdarzeń, jednak nie będą porównywalne np. z liczbą zdarzeń zgłaszanych firmom ubezpieczeniowym. Rzetelność danych wprowadzanych do systemu poddawana jest wielostopniowej kontroli. Zapisy weryfikowane są przez przełożonych oraz osoby nadzorujące system w komendach wojewódzkich (Stołecznej) Policji, a następnie w Komendzie Głównej Policji. Także sam system dokonuje automatycznej kontroli prawidłowości wprowadzanych danych. Odbywa się to poprzez informowanie o braku wypełnienia określonego pola oraz zabezpieczenie uniemożliwiające zarejestrowanie danych wzajemnie się wykluczających. Należy wspomnieć, że system jest cały czas modernizowany i udoskonalany.

---

⁷⁹ Na podstawie informacji o wynikach kontroli NIK *Działania Policji na rzecz bezpieczeństwa obywateli w ruchu drogowym*, s. 49, link <http://isp.policja.pl/download/12/2711/nik-p-13-100-policja-bezpieczenstwo-rd.pdf>, data dostępu 04.09.2015 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Bazy SEWiK nie zawierają pełnych danych o datach urodzenia osób uczestniczących w zdarzeniach drogowych. Braki danych stanowią około 5% ogólnej ich liczby. Wśród nich w przypadku około 19% osób nie wpisano również, czy zbiegły one z miejsca zdarzenia. Braki dat urodzenia mogą zostać zmniejszone po zastosowaniu dodatkowych działań kontrolnych, co poprawi kompletność danych. W obliczeniach wieku osób widoczne są błędy zapisu dat urodzenia. W bazach występują osoby, które urodziły się później niż uczestniczyły w wypadku lub kolizji. Dodatkowo zdarzają się osoby, które mają nieprawidłową datę urodzenia np. 0001-01-05. Błędy zapisów dat urodzenia mogą zostać wyeliminowane dzięki dodatkowym działaniom kontrolnym, które poprawią rzetelność danych. SEWiK nie zawiera informacji o wieku osoby, co wymaga dodatkowych obliczeń. Wiek można wyliczyć jako różnicę między datą urodzenia a datą zdarzenia. KGP stosuje błędną metodologię obliczania struktury wiekowej uczestników zdarzeń drogowych. Polega ona na nieuwzględnianiu lat przestępnych, co powoduje – przy bardzo małych różnicach między datami (dniami i miesiącami) – nieprawidłowe zawyżanie wieku niektórych osób. Obliczanie wieku przy pomocy zapytania „DATEDIFF(datepart,startdate,enddate)” pozwoli uniknąć dalszych pomyłek.

W bazie za 2013 r. występuje niespójność danych o jednej kolizji drogowej, ponieważ podano współrzędne geograficzne miejsca jej powstania, ale nie określono, czy to miejsce znajduje się na obszarze zabudowanym czy poza obszarem zabudowanym. Ponadto baza za 2014 r. zawiera błąd zapisu daty urodzenia jednej osoby, który uniemożliwiał import danych i wymagał ręcznej korekty.

3.1.3 Terminowość danych

Pozyskanie danych dotyczących zatrudnienia (według stanu na dzień 31 grudnia) uzależnione jest w głównej mierze od obciążenia pracą odpowiedniej komórki w Komendzie Głównej Policji. Można również rozważyć możliwość pozyskania tych danych z poszczególnych komend wojewódzkich, co mogłoby wpłynąć na skrócenie czasu, w którym możliwe będzie otrzymanie takich zestawień.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Baza danych SEWiK z zakresu wypadków i kolizji drogowych generowana jest przez KGP do końca lutego z danymi za poprzedni rok kalendarzowy. Zgodnie z zapisami w programie badań systemu statystyki publicznej termin przekazania danych zagregowanych według województw, powiatów i gmin do GUS wyznaczono do 24 lipca z danymi za poprzedni rok kalendarzowy.

Dane z zakresu przestępczości, zgodnie z zapisami w PBSSP, przekazywane są do GUS w zakresie rozszerzonym w podziale na województwa i podregiony do 15 czerwca z danymi za poprzedni rok kalendarzowy. Dane kwartalne (roczne) w podziale na województwa i powiaty przekazywane są do urzędów statystycznych w województwie przez właściwe komendy wojewódzkie (Stołeczną) Policji do 15 dnia każdego miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

3.1.4 Przejrzystość danych

W zakresie informacji pozyskanych z KGP dotyczących zatrudnienia w Policji, wypadków i kolizji drogowych oraz przestępstw zostały opracowane dane wynikowe i wskaźniki, a także definicje kluczowych pojęć oraz objaśnienia metodologiczne.

Pozyskane dane zostały przedstawione w formie informacji tekstowych, wyjaśnień, opisów oraz tabel i map z wybranymi wskaźnikami. Dane bezwzględne stanowiące podstawę wyliczeń wskaźników oraz wartości wskaźników zamieszczono w kolejnych arkuszach pliku Excel. Znajduje się tam również arkusz zawierający metrykę wskaźników z opisem metodycznym każdego z nich.

3.1.5 Obciążenia respondentów

Dane dotyczące stanu zatrudnienia w Policji są opracowywane przez Komendę Główną Policji z miesięczną częstotliwością, według stanu na początek danego miesiąca. Przygotowanie danych według stanu w dniu 31 grudnia, a więc zgodnie z obowiązującymi zasadami w systemie statystyki publicznej, wymaga od gestora danych dokonania dodatkowych zestawień i naliczeń. Może mieć to wpływ na wydłużenie czasu oczekiwania na otrzymanie odpowiednich zestawień.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Dane z zakresu wypadków i kolizji drogowych w postaci relacyjnych baz danych w formacie xml, przekazywane są do GUS przez KGP i nie wymaga to dodatkowych nakładów czasu i pracy ze strony respondenta.

Zestawienia z zakresu przestępstw przekazywane są przez komendy wojewódzkie (Stołeczna) oraz KGP odpowiednio do urzędów statystycznych na terenie których ma siedzibę podmiot przekazujący dane oraz do GUS.

Za wyjątkiem danych dotyczących stanu zatrudnienia w Policji, pozostałe dane przekazywane są do GUS lub poszczególnych urzędów statystycznych na podstawie zapisów w Programie badań statystycznych statystyki publicznej (PBSSP). Poszerzenie zakresu przedmiotowego danych dotyczących przestępczości pozyskiwanych z komend wojewódzkich (Stołecznej) oraz Komendy Głównej Policji nie spowoduje znaczącego wzrostu obciążenia respondentów.

3.2 Straż pożarna

3.2.1 Przydatność danych

Pozyskane dane mogą stanowić cenne źródło informacji dla odbiorców krajowych takich jak: komendy policji, podmioty systemu zarządzania kryzysowego, urzędy wojewódzkie, jednostki samorządu terytorialnego, towarzystwa ubezpieczeniowe oraz środowiska naukowe zajmujące się problematyką zagrożeń ekonomicznych i społecznych. Prezentowany materiał może być także wykorzystywany przy przygotowywaniu prac licencjackich, magisterskich jak i doktorskich z zakresu bezpieczeństwa publicznego.

Przedstawione w pracy badawczej dane i wskaźniki z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogą również poszerzyć zakres i szczegółowość dotychczas publikowanych danych przez GUS jak i poszczególne urzędy statystyczne.

3.2.2 Dokładność danych

Zestawienia tabelaryczne, generowane za rok kalendarzowy, prezentowane na stronie internetowej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej są szczegółowe

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

i dokładne. Dane wprowadzane do Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej (SWD PSP) poddawane są wielostopniowej kontroli. Po zakończeniu każdego zgłoszenia dane wprowadzane są do SWD PSP z informacji zawartych na karcie zdarzenia. Do 7 dni od zakończenia interwencji można dokonać zmian lub uzupełnić brakujące dane. W szczególnych przypadkach istnieje możliwość odblokowania w późniejszym terminie dostępu do informacji ze zdarzenia celem dokonania zmian (po uzyskaniu akceptacji właściwego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej). Ostateczny termin dokonywania korekt to styczeń roku następnego. Osoba na stanowisku kierownika komendanta powiatowego (miejskiego) PSP, po sprawdzeniu poprawności informacji ze zdarzenia zatwierdza ją w systemie SWD PSP. Osoba na stanowisku kierownika komendanta wojewódzkiego PSP po sprawdzeniu poprawności informacji ze zdarzenia, przesłanej przez osobę na stanowisku kierownika komendanta powiatowego (miejskiego) PSP, zatwierdza ją w systemie SWD PSP. Równocześnie system automatycznie kontroluje prawidłowość wprowadzanych danych.

Karta zdarzenia (kwestionariusz) zawiera wystarczającą ilość informacji z punktu widzenia realizowanej pracy badawczej.

3.2.3 Terminowość danych

Zgodnie z harmonogramem projektu odstęp czasu między okresem badanym, jakiego dotyczą dane, a okresem rozpowszechniania danych wynosi 9 miesięcy.

Według zapisu w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015 dane z zakresu ochrony przeciwpożarowej będą przekazywane do GUS raz w roku do 31 marca (za poprzedni rok kalendarzowy). Dane zebrane w ramach badania będą prezentowane w postaci tablic wynikowych. Planowany termin opracowania tablic z danymi to lipiec każdego roku z danymi za rok poprzedni, czyli odstęp czasu pomiędzy końcem okresu badanego a datą udostępnienia wyników będzie wynosić 7 miesięcy. Krótki termin opracowania danych i udostępniania wyników powinien być wystarczający dla odbiorców danych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

3.2.4 Przejrzystość danych

W ramach raportu zostały przedstawione informacje tekstowe zawierające definicje kluczowych pojęć związanych z tematyką działalności jednostek ochrony przeciwpożarowej. Pozyskane dane zostały zaprezentowane w formie tablic (plik Excel) zawierających dane bezwzględne oraz wskaźniki (wraz z ich opisem metodycznym w formie metryczek), a także w formie map dla wybranych wskaźników.

3.2.5 Obciążenia respondentów

Dane pozyskane zostały z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej (źródło administracyjne) i nie generują dodatkowego obciążenia dla gestora danych.

3.3 System powiadamiania ratunkowego

3.3.1 Przydatność danych

Wyniki pracy badawczej w zakresie systemu powiadamiania ratunkowego mogą być wykorzystywane m.in. przez:

- Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego,
- Urzędy Wojewódzkie,
- Urzędy Marszałkowskie,
- Urzędy Miast i Gmin,
- stowarzyszenia gmin oraz inne organizacje JST, w tym Związek Miast Polskich,
- placówki naukowe i edukacyjne, pracowników naukowych, studentów;
- media, obywateli i organizacje obywatelskie monitorujące realizację zadań publicznych.

Pozyskane dane administracyjne zwiększą możliwość statystycznego opisu zgłoszeń alarmowych funkcjonujących w ramach systemu powiadamiania ratunkowego, co z kolei pozwoli na lepsze wypełnianie zadań przez jednostki administracji publicznej w zakresie poprawy dostępu do usług publicznych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Potrzeby potencjalnych użytkowników zostały zdefiniowane i zapisane m.in. w celu 1 „Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa” Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz w celu 2 ”Spójność” Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

3.3.2 Dokładność danych

Podmiotowy błąd braku odpowiedzi dotyczył zgłoszeń alarmowych na numer 997 za 2013 r. Pełnymi i wiarygodnymi danymi z powodu braku odpowiednich ewidencji nie dysponowały:

- Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku,
- Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku,
- Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie.

Brak danych uniemożliwił wyliczenie wskaźników dotyczących zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 997 dla województwa podlaskiego, pomorskiego, zachodniopomorskiego.

Podmiotowy błąd braku odpowiedzi dotyczył także systemu ratownictwa medycznego w zakresie wyjazdów zespołów ratownictwa medycznego, których czas dotarcia przekroczył 15 min. w mieście powyżej 10 tys. mieszkańców i 20 min. poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców. Pełnych i wiarygodnych danych z powodu braku odpowiednich ewidencji nie uzyskano za 2013 r. dla województwa dolnośląskiego i wielkopolskiego.

Błędami pomiaru były obciążone zgłoszenia alarmowe na numer 997 za 2013 r. Powodem tych błędów były metody zbierania danych, których podstawę pozyskania stanowiły systemy informatyczne lub rejestratory rozmów o różnych założeniach metodycznych.

Błędami pomiaru były obciążone także dane ratownictwa medycznego za 2013 r. i 2014 r. w zakresie czasu dojazdu zespołów ratownictwa medycznego z powodu braku odpowiednich ewidencji w jednostkach ratowniczych. Dyspozytorzy nie zawsze notowali takie informacje.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

W porównaniach między województwami widoczne są także błędy pomiaru mediany czasu dojazdu. Osobom sporządzającym zestawienie, pomimo załączonego opisu, wyliczenie mediany sprawia problem, co może prowadzić do błędów.

Zarówno błędy podmiotowego braku odpowiedzi, jak również błędy pomiaru, zostaną wyeliminowane po zastosowaniu we wszystkich Komendach Wojewódzkich i zespołach ratownictwa medycznego opracowanych według jednakowych zasad metodycznych systemów informatycznych do obsługi zgłoszeń:

- Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej
- Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego
- Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji

Dane obarczone błędami pomiaru, pomimo niewystarczającej jakości, wykorzystano do wyliczenia wskaźników, ponieważ brak jest w chwili obecnej innego, bardziej wiarygodnego źródła ich pozyskania. Dane i wskaźniki mają więc charakter wstępnego szacunku, ale pozwalają zapoznać się z ogólną skalą analizowanego zjawiska.

3.3.3 Terminowość danych

W związku z harmonogramem projektu odstęp czasu między okresem badanym, jakiego dotyczą dane a okresem rozpowszechniania danych wynosi 9 miesięcy. Można założyć, że w przyszłości terminowość danych będzie wynosić 6 miesięcy i będzie to akceptowalne dla użytkowników oraz w porównaniu do innych badań GUS.

3.3.4 Przejrzystość danych

Dane zostały przedstawione w formie tabel z danymi bezwzględными i wskaźnikami w kolejnych arkuszach skoroszytu Excel. W ostatnim arkuszu zamieszczono metryczki wskaźników z opisem metodycznym każdego z nich. Do raportu dołączono także definicje podstawowych pojęć. Wybrane wskaźniki przedstawiono na mapach. Definicje podstawowych pojęć i opisy metodyczne opracowano:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

- w zakresie systemu powiadamiania ratunkowego na podstawie ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. 2013 poz. 1635) i rozporządzeń,
- w zakresie straży pożarnej na podstawie uwag zamieszczonych na stronie internetowej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej www.straz.gov.pl,
- w zakresie Policji na podstawie uwag przekazanych mailowo lub telefonicznie przez przedstawicieli Komendy Główna Policji oraz Komend Wojewódzkich Policji,
- w zakresie systemu ratownictwa medycznego na podstawie wyjaśnień przekazanych w tablicach.

3.3.5 Obciążenia respondentów

Dane przekazane przez podmioty ratownicze są opracowywane dla celów administracyjnych. Przygotowanie zestawień z systemu powiadamiania ratunkowego dla numeru 112 i z Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej nie wymaga dodatkowych nakładów czasu.

Do momentu wdrożenia systemu informacyjnego we wszystkich Wojewódzkich Komendach Głównych Policji i do obsługi zespołów ratownictwa medycznego opracowanie danych przez podmioty ratownicze będzie bardziej czasochłonne.

3.3.6 Porównywalność danych

Oceny danych pozyskanych od podmiotów ratowniczych dokonano w zakresie porównywalności terytorialnej pomiędzy województwami oraz porównywalności okresów badawczych. Dane dla numerów alarmowych 112 i 998 zostały ustalone przy zastosowaniu takiej samej metodologii i wygenerowane z systemów informatycznych. W związku z tym dane są porównywalne przestrzennie pomiędzy województwami dla lat 2013-2014.

Dane dotyczące zgłoszeń kierowanych na numer 997 w 2013 r. i wyjazdów zespołów ratownictwa medycznego w 2013 r. i 2014 r. opracowano na podstawie ewidencji prowadzonych według różnych zasad metodycznych. W związku z tym dane

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

kierowane na numer 997 w 2013 r. i dane z systemu ratownictwa medycznego za 2013 r. i 2014 r. nie zawsze są porównywalne pomiędzy województwami, jak również nie zawsze są porównywalne pomiędzy analizowanymi okresami badawczymi. Bardziej wiarygodne w naszej ocenie są dane za 2014 r.

3.4 Zarządzanie kryzysowe

3.4.1 Przydatność danych

Realizacja badania dotyczącego zarządzania kryzysowego przyczyni się do wzbogacenia zasobów informacyjnych statystyki publicznej w zakresie bezpieczeństwa publicznego. Obecnie badania z tego obszaru są realizowane przez statystykę publiczną w ograniczonym zakresie. W ramach badania o symbolu 1.01.12 *Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska* pozyskuje się informacje z MAiC o stratach powodziowych. Dane zagregowane są w przekroju wojewódzkim i publikowane w opracowaniu *Ochrona Środowiska*, wydawanym co roku przez Główny Urząd Statystyczny.

Potencjalnymi odbiorcami danych z zakresu zarządzania kryzysowego, pozyskanych w wyniku przeprowadzonego projektu badawczego będą:

- departamenty Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz innych resortów właściwych do spraw zarządzania kryzysowego,
- administracja publiczna na wszystkich szczeblach podziału terytorialnego,
- organizacje społeczne,
- przedsiębiorcy,
- środowisko naukowe.

W przyszłości informacje te mogą być wykorzystywane przy prowadzeniu zarówno szczegółowych analiz naukowych, jak i opracowywaniu strategii oraz polityk na poziomie regionalnym i krajowym. Dane mogą okazać się istotnym źródłem informacji przydatnym w ocenie wdrażanych programów oraz efektów podejmowanych działań w obszarze zarządzania kryzysowego.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

3.4.2 Dokładność danych

Dane uzyskane z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji oraz Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, czyli z administracyjnych źródeł danych, nie wymagają dodatkowej weryfikacji i dzięki temu mogą być wprost zaimplementowane do systemu statystyki publicznej. Otrzymane z MAiC zestawienia zbiorcze w formacie .xls wymagały rozdzielania niektórych kolumn, które zawierały wiersze z informacjami zarówno tekstowymi, jak i liczbowymi, a także różne jednostki miary (np. w jednej kolumnie obiekty wodno-kanalizacyjne wykazane były w sztukach i w kilometrach). Ponadto dokonano zmiany kolejności poszczególnych kolumn tak, aby zawarte w nich informacje stanowiły logiczną całość.

Dane pozyskane z urzędów wojewódzkich zostały zebrane w formie badania pełnego za pomocą ankiety, w związku z tym nie wystąpiły błędy próby, a analiza dokładności danych dotyczyła jedynie błędów niezwiązanych z próbą, tj. błędów pomiaru i braku odpowiedzi.

3.4.2.1 Błędy pomiaru

Podczas gromadzenia danych dotyczących przeciętnego zatrudnienia wystąpiły błędy pomiaru, które spowodowały, że zebrane wartości zmiennych różniły się od wartości rzeczywistych. Przyczyną błędów było nieprawidłowe wypełnianie ankiety przez część pracowników urzędów wojewódzkich. Spośród 16 jednostek, które wypełniły ankietę, 6 jednostek (tj. 37,5%) przekazało ankiety zawierające błędy. W celu skorygowania przesłanych informacji realizatorzy projektu wyjaśniali nieprawidłowości telefonicznie i mailowo.

Błędy kwestionariusza

W celu uzyskania nowych wskaźników w obszarze zarządzania kryzysowego, nieujętych w dostępnych źródłach administracyjnych oraz w zasobach statystyki publicznej, opracowana została ankieta dotycząca działalności centrów zarządzania kryzysowego, składająca się z dwóch działów tematycznych oraz objaśnień

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

stosowanych pojęć. Celem ankiety było zebranie od respondentów danych statystycznych za lata 2013 i 2014 dotyczących:

- liczby posiedzeń wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego, w tym związanych z zaistnieniem sytuacji kryzysowej,
- liczby pracujących w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego, w tym pełniących dyżur całodobowy,
- przeciętnego zatrudnienia w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego, w tym pełniących dyżur całodobowy.

Liczne zapytania ze strony respondentów mogą sugerować, że nie wszystkie definicje pojęć były zrozumiałe, chociaż od dawna funkcjonują w systemie statystyki publicznej. Osobom wypełniającym ankietę największą trudnością sprawiała zmienna dotycząca przeciętnego zatrudnienia, która wymagała przeliczenia liczby osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty. Trudności wynikały z tego, że niektórzy respondenci nie zrozumieli podanej w ankiecie definicji. Dopiero dodatkowe wyjaśnienia udzielane w trakcie rozmów telefonicznych pozwalały na uzupełnienie ankiety prawidłowymi danymi.

Ponadto ze względu na różnice pomiędzy województwami, dotyczące struktury organizacyjnej wydziałów zarządzania kryzysowego, w ramach których działają wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego, wiele pytań dotyczyło kwestii uwzględnienia w ankiecie m. in. zatrudnionych w wydziale lekarzy, informatyków czy też analityków. Po dokładnej analizie każdego przypadku ustalono prawidłowe wartości zmiennych.

Ankieta uwzględniała również pozyskanie informacji nt. liczby pracujących i przeciętnego zatrudnienia w powiatowych centrach zarządzania kryzysowego (PCZK). Zagadnienia te wywołały wiele pytań od respondentów, ponieważ w większości starostw powiatowych nie utworzono typowych powiatowych centrów zarządzania kryzysowego, rozumianych jako całodobowe jednostki wykonujące zadania przypisane ustawą o zarządzaniu kryzysowym. Powiaty regulują te kwestie w różny sposób, dlatego podawany stan zatrudnienia obejmował pracowników starostw wykonujących zadania z zarządzania kryzysowego. Tylko w niektórych starostwach w

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

ramach tych komórek wyodrębniono powiatowe centrum z oddzielnymi etatami. Przykładowo we Wrocławiu, który jest miastem na prawach powiatu, istnieje zarówno komórka do spraw zarządzania kryzysowego, jak i miejskie centrum zarządzania kryzysowego z oddzielnymi etatami. Ponadto, są również takie powiaty, w których powiatowe centrum zaczyna funkcjonować w przypadku pojawienia się sytuacji kryzysowej. Wówczas, np. pracownik starostwa, który jest zatrudniony na etacie w komórce organizacyjnej zajmującej się zarządzaniem kryzysowym przejmuje zadania powiatowego centrum zarządzania kryzysowego poprzez pełnienie w starostwie dyżurów całodobowych, monitorowanie sytuacji itd. Zdarza się także, że pracownicy w starostwach wykonują zadania w ramach umowy na część etatu.

W związku z powyższym, informacje dotyczące zatrudnienia w PCZK, które przekazało kilka urzędów wojewódzkich, budzą wątpliwości i dlatego też zrezygnowano z pozyskania oraz opracowania tych danych.

3.4.2.2 Błędy braku odpowiedzi

Podmiotowy brak odpowiedzi

Spośród 16 wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego biorących udział w badaniu jedynie 3 nie dostarczyły ankiety w wyznaczonym terminie, tj. do dnia 17 kwietnia 2015 r. (wskaźnik braku odpowiedzi wyniósł 18,8%). Jednak dla zapewnienia kompletności ankiet wykonawcy badania telefonicznie monitowali jednostki. W rezultacie otrzymano pełną bazę danych, zawierającą informacje ze wszystkich województw, którą wykorzystano do sporządzenia zestawienia zbiorczego.

Przedmiotowy brak odpowiedzi

W ankietach przesłanych przez dwa urzędy wojewódzkie, w rubryce dotyczącej liczby posiedzeń wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego zwołanych w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej wystąpiły braki danych zarówno za 2013, jak i 2014 r. (wskaźnik braku odpowiedzi wyniósł 12,5%). Wskutek podjęcia kontaktu telefonicznego z pracownikami tych urzędów uzyskano komplet danych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

3.4.3 Terminowość danych

Dane pozyskane z Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji oraz urzędów wojewódzkich możliwe są do uzyskania w II kwartale po zakończeniu roku kalendarzowego. Wyjątek stanowią informacje przekazywane przez MAiC dotyczące strat powodziowych, które zgodnie z PBSSP dostępne są w III kwartale po zakończeniu roku kalendarzowego. Zebrane dane zapewniają spójność szeregów czasowych.

3.4.4 Przejrzystość danych

Zebrane dane statystyczne z zakresu zarządzania kryzysowego zostały opracowane w formie bazy danych składającej się z 6 tablic (plik Excel) dla każdego z badanych lat. Ponadto zostały sporządzone metryczki wszystkich wskaźników (plik Excel) zawierające opis wskaźnika wraz z wyjaśnieniami metodologicznymi, źródła danych, poziom dostępności terytorialnej.

Opracowane na potrzeby raportu pojęcia mogą przyczynić się do rozszerzenia systemu metadanych statystycznych. Dla lepszego zobrazowania wyników badania wybrane zmienne zaprezentowano w formie graficznej, w postaci map.

3.4.5 Obciążenia respondentów

Dane przekazane przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji oraz Rządowe Centrum Bezpieczeństwa pochodzą ze źródeł administracyjnych i ich przygotowanie nie powoduje dodatkowego obciążenia dla gestorów danych.

Natomiast przygotowanie przez urzędy wojewódzkie danych dotyczących liczby pracujących oraz przeciętnego zatrudnienia w wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego a także liczby posiedzeń wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego, wymaga od gestora danych wykonania dodatkowych zestawień i naliczeń. Może to mieć wpływ na wydłużenie czasu oczekiwania na informacje.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

3.5 Straż gminna/miejska

3.5.1 Przydatność danych

Bezpośrednim odbiorcą danych będą odbiorcy krajowi w szczególności zajmujący się monitorowaniem poziomu dostępu do usług publicznych i ich jakości, czy też monitorowaniem wypełniania zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie bezpieczeństwa publicznego realizowanego przez straże gminne/miejskie. Usługi publiczne, w tym bezpieczeństwo publiczne a w szczególności działalność straży gminnych/miejskich, są jednym z głównych tematów rozmów pomiędzy Głównym Urzędem Statystycznym a Związkiem Miast Polskich w zakresie rozszerzenia badań statystycznych. Ponadto zakres podmiotowy badania odpowiadał również na postulaty rozszerzenia badań statystycznych dotyczących usług publicznych kierowane ze środowiska naukowego.

3.5.2 Dokładność danych

Dane na potrzeby niniejszej pracy badawczej w zakresie straży gminnych/miejskich pozyskano z dwóch źródeł: sprawozdań składanych przez komendantów straży wojewódzkim komendantom Policji (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. z 2013 r. poz. 639 oraz rozporządzenie zmieniające Dz. U. 2014 poz. 56) oraz ankiety rozesłanej do wszystkich jednostek straży gminnej/miejskiej w Polsce. W obu przypadkach dane gromadzono z pełnej zbiorowości jednostek.

3.5.2.1 Błędy pomiaru

Błędy kwestionariusza

Ankieta o działalności straży gminnych/miejskich za lata 2013 i 2014 została zbudowana zgodnie z przyjętymi założeniami i celami szczegółowymi pracy badawczej

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

„Pozyskanie nowych wskaźników z zakresu bezpieczeństwa publicznego przydatnych do oceny dostępności, jakości i efektywności usług publicznych”.

Wzór ankiety oraz założenia do kontroli logiczno-rachunkowej opracowane zostały przez zespół projektujący, a następnie, zgodnie z tymi założeniami, specjaliści IT przygotowali elektroniczną aplikację.

Zespół projektujący ankietę formułował i następnie sprawdzał zapisy pod kątem czytelności, spójności zadawanych pytań, poprawności ich następowania, logiki powiązań między nimi, wyjaśnień pojęć użytych na formularzu. Za wyjątkiem *Działu I Informacje ogólne* oraz *Działu V ocena ankiety* odpowiedzi na pytania polegały na wpisaniu wartości matematycznych.

W ocenie respondentów nie wszystkie pojęcia/pytania zostały zdefiniowane w sposób jasny i czytelny. Zgłoszone przez respondentów uwagi/wątpliwości odnoszą się do następujących pojęć oraz sformułowań:

- reagowanie straży na zgłoszenia - łączny czas dotarcia na miejsce zdarzenia – ankieta nie uwzględniała sytuacji, w których strażnicy udawali się kolejno do miejsc zdarzeń przyjmując kilka zgłoszeń jednocześnie. Ponadto czas reagowania zależał od odległości do miejsca zdarzenia i środka transportu,
- patrole – według niektórych respondentów cały czas pracy strażnika polega na patrolowaniu,
- wydatki straży gminnej/miejskiej – jednostki nie wiedziały, które wydatki mają zostać ujęte i czy łącznie z wynagrodzeniami,
- zajęcia informacyjno-edukacyjne i prewencyjne – jednostki nie miały pewności czy chodzi tylko o zajęcia organizowane przez straż dla innych odbiorców czy łącznie ze szkoleniami dla strażników,
- mandat - jednostki miały problem czy zaliczyć też mandaty wyegzekwowane poprzez komornika.

Analizując wzór sprawozdania opracowywanego przez strażę na mocy rozporządzenia MSW należy zauważyć, że brak jest w *Części III Ewidencja wyników działań straży* Załącznika do rozporządzenia MSW wskazania, które wiersze i kolumny powinny stanowić sumy, co było przyczyną powtarzających się na sprawozdaniach

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

błędów. Brak jest też miejsca na wpisanie informacji czy straż działa na obszarze jednej gminy czy na podstawie porozumienia na obszarze kilku gmin. Takie ujęcie zagadnienia ogranicza się do podania informacji o działalności straży w ujęciu ilościowym, a nie uwzględnia aspektu realizacji zadania gminy, jakim jest m.in. zapewnienie bezpieczeństwa jej mieszkańcom na faktycznym obszarze działania straży gminnej/miejskiej.

Błędy respondenta

W odniesieniu do sprawozdania (rozporządzenie MSW) należy zauważyć, że nie wszyscy komendanci straży składali sprawozdanie zgodnie z obowiązującym za dany rok wzorem. Przekazywanie danych na nieaktualnym wzorze sprawozdania powodowało braki w danych. Ponadto, możliwość składania sprawozdań w formie papierowej, a co się z tym wiąże, brak możliwości założenia kontroli logiczno-rachunkowej na etapie wypełniania sprawozdania, dopuszcza niewpisywanie wartości pomimo wystąpienia badanego zjawiska w jednostce straży lub też pozwala na wpisywanie wartości błędnych. Błędne wartości występują najczęściej w takich przypadkach, w których dane zjawisko należało wykazać w szczegółowym podziale.

W przypadku przeprowadzonego na potrzeby pracy badania ankietowego, najwięcej błędów powstało na skutek pominięcia odpowiedzi na pytanie oraz nieuważnego czytania pytań i objaśnień lub ich niezrozumienia. Błędy popełnione przez respondentów wg rodzaju przedstawia Tabl. 7.

Tabl. 7. Błędy według rodzaju

Rodzaj błędu	Liczba błędów	% błędów
Brak wpisanej wartości	4079	92,0
Niepoprawne znaki	3	0,1
Brak wpisanej odpowiedzi słownej przy zaznaczeniu "Tak"	4	0,1
Niespełniony warunek matematyczny/logiczny zależności	345	7,8
R A Z E M	4431	100,0

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Najwięcej błędnych ankiet znalazło się przy udzielaniu odpowiedzi na pytania działu III (187) oraz łącznie na pytania działu II i III (176). Ocenę stopnia trudności poszczególnych działów formularza według liczby popełnionych przez respondentów błędów ilustruje Tabl. 8.

Tabl. 8. Liczba jednostek straży, które błędnie wypełniły ankiety wg działów

Numer błędnego działu	Liczba ankiet
I, II	2
I, II, III	6
I, II, III, IV	1
I, II, III, V	1
I, II, III, Inf.	1
I, III	7
II	59
II, III	176
II, III Inf.	2
II, III, IV	6
II, III, V	4
II, III, IV, V	2
II, III, V, Inf.	1
II, IV	1
II, V, Inf.	1
III	187
III, IV	4
III, V	9
III, Inf.	2
III, V, Inf.	1
V	4
RAZEM	477

Analizując rodzaje błędów i ich liczbę można wskazać działy, a w nich pytania, które miały największą liczbę niepoprawnych odpowiedzi (Tabl. 9).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Tabl. 9. Liczba i rodzaj błędów w poszczególnych działach

Numer działu	Brak wpisanej wartości	Niepoprawne znaki	Brak wartości przy zaznaczonej odpowiedzi "Tak"	Niespełniony warunek matematyczny/logiczny	Liczba błędów	Liczba błędnych ankiet
I	19	1	0	0	20	18
II	513	0	0	1	514	263
III	3244	1	0	325	3570	410
IV	24	0	0	0	24	14
V	12	0	4	15	31	23
R A Z E M	3812	2	4	341	4159	x

Błędy ankietera

Przed przystąpieniem do zbierania i opracowywania ankiety, dla ankieterów, którzy mieli ją realizować, zostało przeprowadzone szkolenie merytoryczne. W trakcie szkolenia, zostały omówione stosowane w ankiecie pojęcia i definicje oraz kolejno wszystkie pytania ankiety. Ankieterzy zapoznani zostali także z elektroniczną aplikacją do wypełniania formularza, przekazywaną jednostkom oraz z aplikacją służącą do przeprowadzenia kontroli logiczno-rachunkowej i umożliwiającą wprowadzenie korekt po wyjaśnieniach uzyskanych od respondentów. Przekazywana respondentom aplikacja wyposażona została w opcję sygnalizującą braki odpowiedzi oraz błędy popełnione podczas wypełniania ankiety. Komunikaty o błędach i o brakach odpowiedzi sygnalizowane były różnym kolorem czcionki i aktywną listą błędów pojawiającą się w dolnej części ankiety. Ze względu na to, że badanie z wykorzystaniem *Ankiety o działalności straży gminnych/miejskich za lata 2013 i 2014* było badaniem pilotażowym, umożliwiono respondentowi przesłanie ankiety zawierającej błędy. W takim przypadku, po otrzymaniu ankiety, ankieterzy kontaktowali się z osobami ją wypełniającymi i wyjaśniali błędy, nie oceniali natomiast danych pod względem ich wartości.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

3.5.2.2 Błędy przetwarzania

W celu redukcji liczby błędów ankiety w aplikacji do opracowania danych zastosowane zostały przez zespół projektowy założenia do kontroli logiczno-rachunkowej. Aplikacja ta sygnalizowała błąd w przypadku pominięcia odpowiedzi na pytanie, nie pozwalała na udzielenie sprzecznych odpowiedzi na to samo pytanie, kontrolowała zależności pomiędzy pytaniami oraz poprawność wpisywania znaków liczbowych lub cyfrowych.

Założenia do kontroli logiczno-rachunkowej zostały skonstruowane poprawnie i nie zachodzi potrzeba ich korygowania.

3.5.2.3 Błędy braku odpowiedzi

Dla zapewnienia kompletności badania, ankieterzy telefonicznie oraz drogą elektroniczną monitowali jednostki, które nie przekazały ankiety. Kompletność badania w terminie spływu ankiet, tj. 20.05.2015 r. oraz po zakończeniu monitowania przedstawia Tabl. 10.

Tabl. 10. Raport kompletności

Data	Ankiety otrzymane		Brak ankiet		Ogółem
	liczba	%	liczba	%	
20.05.2015 (termin spływu)	275	46,9	311	53,1	586
31.07.2015 (zamknięcie zbioru)	555	94,7	31	5,3	586

3.5.3 Terminowość danych

Terminowość danych określa czas pomiędzy okresem badanym a okresem upowszechniania danych. W przypadku realizacji ankiety oraz wykorzystania danych pochodzących ze sprawozdań składanych wojewódzkim komendantom Policji okres ten został określony w przyjętym harmonogramie pracy na 10 miesięcy. Termin przekazywania sprawozdań poszczególnym adresatom określony jest w ustawie

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

o strażach gminnych. Ostatecznie dane trafiają do Departamentu Porządku Publicznego MSW do dnia 15 marca każdego roku. *Informacja o działalności straży gminnych (miejskich) oraz współpracy z Policją* zamieszczana jest na stronie Internetowej MSW (<https://www.msw.gov.pl/pl/bezpieczenstwo/straże-gminne-miejskie/dane-statystyczne-doty>), w ujęciu zbiorczym (tylko wybrane informacje takie jak liczba oddziałów, liczba osób zatrudnionych, wypadkach strażników podczas wykonywania czynności służbowych podawana jest w przekroju województw), w nieokreślonym z góry terminie.

3.5.4 Przejrzystość danych

W odniesieniu do sprawozdania MSW należy wszystkie definicje danych udostępnianych odbiorcy, zawarte w ustawie o strażach gminnych oraz aktach wykonawczych do tej ustawy, opisać w uwagach metodycznych i w Systemie Metadanych Statystycznych. Obecnie, rozporządzenie MSW w sprawie ewidencji etatów nie zawiera objaśnień a jedynie wzór tabeli do wypełnienia, którą należy wypełnić zgodnie z ustawą o strażach gminnych oraz aktami wykonawczymi do tej ustawy. Odbiorca danych powinien wraz z danymi otrzymywać szczegółowe i precyzyjne objaśnienia.

3.5.5 Obciążenia respondentów

Wyliczenie obciążenia administracyjnego respondentów wypełniających ankietę w badaniu pilotażowym wykonane zostało w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2014 r., podzielone przez 168 godzin. Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2014 r. wyniosło ono 3783,46 zł. Stawka godzinowa wyliczona została jako iloraz $3783,46 : 168 = 22,52$ zł. Średni czas na przygotowanie danych do wypełnienia ankiety oraz średni czas na jej wypełnienie został wyliczony jako średnia arytmetyczna z połowy wartości podanych przez respondentów w dziale V ankiety (ankieta obejmowała dane za dwa lata). Kwota obciążenia wyliczona została jako iloczyn liczebności próby, stawki

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

godzinowej i sumy średnich czasów w godzinach. W przypadku podjęcia badania obejmującego pełną zbiorowość jednostek straży koszt obciążenia respondentów to około 28 tys. zł, co w przeliczeniu na jednego sprawozdawcę wynosi 48,42 zł.

Tabl. 11. Kwota obciążenia respondentów

Tytuł formularza	Częstotliwość badania	Średni czas na przygotowanie danych do wypełnienia formularza (w min)	Średni czas na wypełnienie formularza (w min)	Kwota obciążeń administracyjnych (w zł)	Liczebność próby
Ankieta o działalności straży gminnych/miejskich za lata 2013 i 2014	incydentalne	104	25	28375,20	586

Nie jest możliwe wyliczenie obciążenia respondentów w przypadku składania sprawozdania *Ewidencja etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży* wojewódzkim komendantom Policji, ponieważ formularz nie przewiduje zbierania takich informacji.

3.6 Gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej

3.6.1 Przydatność danych

Realizacja badania w zakresie gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej zwiększy zakres statystycznego opisu usług publicznych na poziomie gminy.

Dotychczas w statystyce publicznej nie były realizowane badania z obszaru gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej, w związku z tym przeprowadzone badanie może okazać się cennym źródłem informacji dla efektywniejszego i skuteczniejszego prowadzenia np. polityki rozwoju miast,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

monitorowania polityki regionalnej i przestrzennej. Pozwoli ono również na lepsze monitorowanie zadań własnych w zakresie utrzymania porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli przez jednostki samorządu terytorialnego i służby państwowe.

Otrzymane w wyniku badania informacje będą stanowiły podstawę do oceny skuteczności funkcjonowania gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej i jego wpływu na bezpieczeństwo mieszkańców.

Zebrane informacje mogą również odzwierciedlać wpływ funkcjonowania systemów monitoringu wizyjnego na realizację celów określonych w programach zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego.

Głównymi odbiorcami informacji wynikowych powstających w ramach projektu będą samorządy gminne, które są odpowiedzialne za prowadzenie gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej, a na szczeblu krajowym – Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz inne urzędy centralne realizujące zadania z zakresu przedmiotowego projektu. Dane mogą być również istotnym źródłem wiedzy dla Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które pod koniec 2013 r., ze względu na brak kompleksowych przepisów regulujących kwestie monitoringu wizyjnego, przygotowało projekt założeń do ustawy o monitoringu wizyjnym oraz dla podmiotów zainteresowanych niniejszą problematyką. Wyniki zrealizowanego badania, dostarczające danych analitycznych w zakresie funkcjonowania gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej mogą okazać się przydatne dla wspomaganie właściwych decyzji legislacyjnych i pozalegisacyjnych, zapobiegając wprowadzeniu kosztownych lub niekorzystnych regulacji.

Przekazane dane mogą być także wykorzystywane przez środowiska naukowe, obywateli oraz organizacje zewnętrzne monitorujące realizację zadań publicznych, w tym zapewniających bezpieczeństwo publiczne mieszkańców.

3.6.2 Dokładność danych

W związku z tym, że zrealizowane badanie dotyczące gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej obejmowało wszystkie jednostki podziału

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

terytorialnego najniższego szczebla, tj. gminy, w analizie jakościowej zostały pominięte błędy próby, a analiza dokładności danych opisana została na podstawie błędów niezwiązanych z próbą, tj. błędów pomiaru, przetwarzania i braku odpowiedzi.

3.6.2.1 Błędy pomiaru

Błędy kwestionariusza

W celu uzyskania nowych wskaźników z zakresu bezpieczeństwa publicznego w obszarze gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej, opracowana została ankieta pt. *Gminny/miejski monitoring wizyjny przestrzeni publicznej*.

Przed udostępnieniem ankiety respondentom biorącym udział w badaniu, zespół merytoryczny sprawdzał ankietę pod kątem czytelności, redakcji, jasności, spójności zadawanych pytań oraz powiązań między nimi. Zamieszczone na końcu formularza objaśnienia stosowanych w ankiecie pojęć sprawdzone zostały przez zespół merytoryczny pod kątem poprawności i czytelności.

Ostatni dział (VIII) był oceną ankiety w zakresie trudności, jaką stanowi ona dla osób ją wypełniających. Wśród 8 pytań, były 3 tzw. pytania rozstrzygnięcia (tak/nie) oraz 3 pytania, które miały charakter otwarty i dotyczyły wskazania przez respondenta pytań/pojęć niejasnych bądź niezrozumiałych, wymagających wyjaśnienia lub doprecyzowania.

W ocenie części respondentów nie wszystkie pytania/pojęcia zostały sformułowane w sposób jasny i czytelny.

Jednostki sprawozdawcze wskazywały niejasność pytania dotyczącego liczby zatrudnionych operatorów zajmujących się bieżącym obserwowaniem obrazów z kamer. Wynikało to z trudności ze zrozumieniem pojęcia „bieżący monitoring wizyjny” oraz z faktu, iż obserwacja obrazów z kamer, w niektórych gminach, prowadzona była przez osoby, które zajmowały się nie tylko obserwacją obrazów z kamer, ale także wykonywały inne czynności wynikające z umowy o pracę.

W dziale dotyczącym ewidencji zdarzeń przy użyciu monitoringu wizyjnego największe trudności sprawiły respondentom informacje dotyczące liczby

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

zaewidencjonowanych zdarzeń według rodzajów. Problem z uzupełnieniem informacji wynikał z braku tak szczegółowej ewidencji prowadzonej przez jednostkę lub z innej, bardziej ogólnej i zgodnej z rodzajem wykroczeń zawartych w ustawie Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482 z późn. zm.), klasyfikacji zdarzeń. Ponadto, jako pytanie niejasne wskazywana była także zmienna dotycząca liczby zaewidencjonowanych przy pomocy monitoringu zdarzeń przekazanych do interwencji np. policji, straży gminnej, straży pożarnej itp. w szczególności wśród jednostek, w których monitoring prowadzony był przez służby odpowiedzialne za kwestie związane z szeroko rozumianym bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, które samodzielnie podejmowały czynności zmierzające do przywrócenia stanu pożądanego, tj. zgodnego z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego.

Największe trudności w całej ankiecie przysporzył respondentom dział V dotyczący wydatków poniesionych na monitoring wizyjny. Większość jednostek uznała, że ze względu na brak prowadzonej dokumentacji, jak również z uwagi na trudności wyodrębnienia wśród ogółu wydatków ponoszonych przez gminy, wydatków dotyczących wyłącznie monitoringu wizyjnego, pytanie z tego zakresu jest niejasne, nieczytelne i problematyczne do uzupełnienia. W związku z powyższym, połowa jednostek nie przekazała informacji o wydatkach, w tym w szczególności wydatkach osobowych oraz wydatkach eksploatacyjnych, pomimo możliwości oszacowania wysokości tych wydatków i wpisania danych szacunkowych, w przypadku braku ewidencji wydatków poniesionych na monitoring wizyjny.

Pytanie dotyczące wniosków, które wpłynęły do gminy z prośbą o udostępnienie zapisów z kamer, w przypadku niektórych gmin było także trudne do uzupełnienia. Przyczyny tych trudności wynikały głównie z braku prowadzonego rejestru wniosków, w szczególności dotyczących wniosków ustnych lub telefonicznych. W związku z tym w niektórych sytuacjach informacje podawane przez gminy były szacunkowe.

Pytanie dotyczące regulacji wewnętrznych w gminie, określających okres przechowywania nagrań z kamer było dla niektórych jednostek niezrozumiałe, w związku z regulacją, na którą powoływały się te jednostki, dotyczącą okresu przechowywania nagrań, zawartą w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 grudnia

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

2009 r. w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez straż gminną/miejską (Dz.U. Nr 220, poz. 1720).

Trudności w pytaniach wynikały także z tego, że nie wszystkie gminy zrozumiały podaną w ankiecie definicję *Monitoringu wizyjnego*. Nieprawidłowe zinterpretowanie definicji spowodowało, że gminy (jednostki sprawozdawcze) nie nawiązywały współpracy z podmiotami zewnętrznymi działającymi na zlecenie gminy i prowadzącymi gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej, np. z policją, z firmą ochroniarską. W związku z tym, w wielu przypadkach, jednostki miały problem z uzupełnieniem szczegółowych danych. Dopiero dodatkowe wyjaśnienia udzielane przez ankieterów w trakcie rozmów telefonicznych pozwalały na uzupełnienie, w niektórych przypadkach, brakujących informacji statystycznych.

Błędy respondenta

W przeprowadzonym badaniu zaobserwowano, iż najczęściej popełniane przez respondentów błędy były wynikiem nieuważnego czytania pytań i objaśnień zawartych w ankiecie (np. wartości podawane w błędnych jednostkach – w złotych zamiast w tysiącach złotych, błędnie zaznaczony przedział dotyczący liczby godzin prowadzonej obserwacji interpretowany jako przedział czasowy) oraz pominięcia odpowiedzi na pytanie. Ominięcie pytania było zazwyczaj spowodowane brakiem wiedzy niezbędnej do poprawnego wypełnienia kwestionariusza przez respondenta, wynikającej najczęściej z braku współpracy między gminą a jednostkami odpowiedzialnymi za prowadzenie monitoringu wizyjnego. W części gmin informacje potrzebne do wypełnienia ankiety zbierane były z kilku komórek organizacyjnych oraz podmiotów zajmujących się prowadzeniem monitoringu wizyjnego. Przekazywany z gminy do odpowiednich komórek lub jednostek formularz ankiety często przesyłany był bez pisma przewodniego oraz treści e-maila, w których zawarte były informacje na temat celu prowadzonego badania. W takiej sytuacji respondenci, nie mając możliwości zapoznania się z listem intencyjnym, nie rozumieli swojej roli w badaniu, a w konsekwencji nie mieli dostatecznej motywacji do prawidłowego wypełnienia

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

kwestionariusza i wypełniali ankietę nie zawsze zgodnie z objaśnieniami znajdującymi się w formularzu. Liczbę błędów popełnianych przez respondentów według rodzajów przedstawia Tabl. 12.

Spośród 955 gmin, które wypełniły ankietę dotyczącą gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej, po pierwszym wczytaniu ankiety do Systemu Informatycznego Badania (SIB) 464 gminy (tj. 48,6%) odesłały ankiety zawierające błędy. Suma wszystkich błędów wyniosła 2563. Najwięcej błędów dotyczyło niespełnionego warunku matematycznego/logicznego (45,5% gmin) oraz braku wprowadzonej wartości (24,4% gmin).

Tabl. 12. Gminy, które błędnie wypełniły ankiety według rodzajów błędu
Stan podczas wczytania ankiety do Systemu Informatycznego Badania (SIB)

Rodzaj błędu	Liczba błędów	Liczba gmin	% w stosunku do wszystkich gmin, od których otrzymano ankietę
Brak wartości (symbol błędu 1)	0	722	75,6
	1231	233	24,4
Niepoprawne znaki/format (symbol błędu 2)	0	947	99,2
	8	8	0,8
Brak wartości przy zaznaczonej odpowiedzi "Tak" w pytaniu filtrującym (symbol błędu 3)	0	939	98,3
	17	16	1,7
Brak zaznaczenia w pytaniu filtrującym przy wpisanej/zaznaczonej wartości (symbol błędu 4)	0	955	100,0
Niespełniony warunek matematyczny/logiczny (symbol błędu 5)	0	520	54,5
	1307	435	45,5
R A Z E M	0	491	51,4
	2563	464	48,6

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Działem, który sprawiał respondentom najwięcej trudności (38,0% gmin) był dział V. dotyczący wydatków poniesionych na monitoring wizyjny. Liczba popełnianych przez respondentów błędów w poszczególnych działach formularza przedstawiona została w Tabl. 13.

Tabl. 13. Gminy, które błędnie wypełniły ankiety według działów
Stan podczas wczytania ankiety do Systemu Informatycznego Badania (SIB)

Dział	Liczba błędów	Liczba gmin	% w stosunku do wszystkich gmin, od których otrzymano ankiety
Dział I	0	933	97,7
	24	22	2,3
Dział II	0	914	95,7
	126	41	4,3
Dział III	0	866	90,7
	252	89	9,3
Dział IV	0	816	85,4
	591	139	14,6
Dział V	0	592	62,0
	1046	363	38,0
Dział VI	0	870	91,1
	300	85	8,9
Dział VII	0	932	97,6
	23	23	2,4
Dział VIII	0	872	91,3
	201	83	8,7
R A Z E M	0	491	51,4
	2563	464	48,6

Błędy ankietera

Badanie dotyczące gminnego monitoringu wizyjnego realizowane było przy wsparciu ankieterów, których zadaniem było w I etapie uzyskanie najwyższej kompletności ankiet oraz w II etapie wyjaśnienie i poprawienie błędów w przesłanych przez jednostki sprawozdawcze formularzach.

Przed rozpoczęciem badania ankieterzy zostali przeszkoleni merytorycznie przez eksperta wiodącego oraz koordynatora zespołu merytorycznego. Podczas szkolenia

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

omówione zostały pojęcia i definicje stosowane w ankiecie oraz pytania z formularza ankiety, a także sposoby postępowania z tzw. „trudnym respondentem”. Ankieterzy mieli możliwość również przetestowania elektronicznej aplikacji do wypełniania formularza oraz zapoznania się z opracowanym przez specjalistów IT Systemem Informatycznym Badania, służącym do przeprowadzenia kontroli logiczno-rachunkowej, wspomagającym pracę ankieterów i umożliwiającym wprowadzenie korekt po wyjaśnieniach uzyskanych od respondentów.

Zaprojektowany system SIB, dla ułatwienia pracy ankieterów, sygnalizował błędy, co w konsekwencji przyczyniło się do tego, że ankieterzy ograniczali się z wyjaśnieniami błędnych ankiet wyłącznie do tych zmiennych, które wskazywał system, nie analizując całej ankiety pod względem poprawności i logicznych powiązań między pytaniami oraz w zakresie uzupełnionych przez respondenta wartości np. pod względem oceny rzędu wielkości wprowadzonych danych statystycznych.

Przeszkolenie merytoryczne, informatyczne i omówienie sposobu postępowania z tzw. „trudnym respondentem” wyeliminowały prawie całkowicie błędy ankietera.

Błędy w metodzie zbierania danych

Podstawowe informacje statystyczne w obszarze monitoringu wizyjnego w zakresie bezpieczeństwa publicznego pozyskiwane były przy wykorzystaniu elektronicznego formularza udostępnionego odbiorcom w technologii Java.

Opracowany przez specjalistów IT formularz ankiety w wersji elektronicznej poddany został, przed udostępnieniem respondentom, licznym testom. Formularz testowany był przez zespół merytoryczny pod kątem występowania sytuacji błędnych. Po przeprowadzonych testach dokonano korekty niektórych założeń do kontroli logiczno-rachunkowej ankiety. Błędy popełniane w ankiecie przez respondentów, np. brak wpisanej wartości, nieprawidłowy format danych, niespełniony warunek matematyczny/logiczny, brak spójności między pytaniami, były sygnalizowane w oknie poniżej formularza. Błędy wyświetlane były w postaci umożliwiającej zidentyfikowanie numeru działu, pytania, wiersza i rubryki oraz opisu błędu, które respondent powinien był skorygować. Po uzupełnieniu formularza respondent musiał zweryfikować jego

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

poprawność. Ze względu na to, że badanie miało charakter pilotażowy, możliwe było przesłanie ankiety przez respondenta, nawet w sytuacji gdy formularz zawierał błędy.

Formularz ankiety udostępniony został respondentom na dedykowanej stronie internetowej.

Znajdująca się na stronie aplikacja z zastosowaniem oprogramowania Java, możliwa była do pobrania w dwóch wersjach – I wersja dla jednostek, które potrzebowały zainstalowania na komputerach Javy oraz II wersja dla jednostek, które na swoich komputerach miały wskazane oprogramowanie i nie musiały dokonywać dodatkowych instalacji.

Skomplikowane dla respondenta czynności, jakie musiał wykonać, by skorzystać z elektronicznego formularza, przyczyniły się do tego, że mniej niż połowa gmin (tj. ok. 43%) wypełniła ankietę za pomocą aplikacji elektronicznej. Pozostałe gminy przesyłały ankietę w wersji papierowej lub za pomocą poczty elektronicznej (wliczając wszystkie możliwe formy: skan ankiety wypełnionej ręcznie, pliki pdf., doc.) oraz faksu.

Mimo iż nieznacznie mniej gmin wybrało przygotowaną aplikację elektroniczną do wypełnienia formularza w porównaniu do innych tradycyjnych form wypełniania ankiety, to dzięki nałożonej kontroli logiczno-rachunkowej, przesłane w ten sposób przez respondentów ankiety zawierały zdecydowanie mniej błędów niż ankiety przesłane w innych formach (Tabl. 14).

Tabl. 14. Gminy, które błędnie wypełniły ankiety według sposobu otrzymania ankiety
Stan podczas wczytania ankiety do Systemu Informatycznego Badania (SIB)

Sposób otrzymania ankiety	Liczba błędów	Liczba gmin	% w stosunku do wszystkich gmin, od których otrzymano ankiety w określony sposób
Dane z pliku xml (wypełnione za pomocą formularza elektronicznego)	0	277	68,1
	265	130	31,9
Dane wprowadzone ręcznie (wypełnione w pliku doc.)	0	214	39,1
	2298	334	60,9

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Z informacji uzyskanych od respondentów, podczas rozmów telefonicznych można było wywnioskować, że skorzystanie z formularza elektronicznego, w tak przygotowanej formie, sprawiało trudności i w związku z tym część respondentów opowiedziało się za wypełnieniem ankiety na Portalu Sprawozdawczym GUS, który zna i poprzez który realizuje swoje obowiązki sprawozdawcze.

3.6.2.2 Błędy przetwarzania

Dzięki elektronicznej metodzie zbierania danych, która umożliwiała automatyczną kontrolę logiczno-rachunkową już na etapie wprowadzania danych, zmniejszeniu uległa liczba błędów zaistniałych pomiędzy gromadzeniem danych a rozpoczęciem analizy statystycznej.

Założenia do kontroli logiczno-rachunkowej w elektronicznym formularzu udostępnionym odbiorcom w technologii Java, uwzględniały poprawność wprowadzanych danych, powiązania między pytaniami i poszczególnymi działami oraz wykluczały udzielanie sprzecznych informacji. Dzięki pełnej kontroli błędów w momencie uzupełniania formularza przez jednostkę sprawozdawczą, respondenci mieli możliwość poprawienia sygnalizowanych przez system błędów opisanych w oknie poniżej formularza. Zarówno ankiety, które wypełnione zostały w formie elektronicznej w formacie xml, jak i te, które przekazane zostały przez respondentów w formie tradycyjnej, tj. papierowej, pocztą elektroniczną (skany formularzy wypełnionych ręcznie, pliki pdf, Word), faksem, zostały wczytane do Systemu Informatycznego Badania, gdzie poddano je ponownej kontroli logiczno-rachunkowej.

Aplikacja SIB udostępniona została ankietom oraz koordynatorom badania. Aplikację wyposażono w opcję sygnalizującą braki odpowiedzi oraz błędy popełnione podczas wypełniania ankiety. Komunikaty o błędach i o brakach odpowiedzi sygnalizowane były różnym kolorem czcionki i aktywną listą błędów pojawiającą się w dolnej części ankiety. W przypadku błędów występujących w formularzu, ankieteryzy kontaktowali się z osobami wypełniającymi go i korygowali błędy. Ankietery po rozmowie telefonicznej z jednostką sprawozdawczą miał możliwość wpisania

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

odpowiednich wyjaśnień udzielonych mu przez respondenta w polu „Uwagi”, utworzonym w systemie SIB.

Przed wykonaniem pierwszej kontroli w SIB błędy nieuznaniowe (twarde, wymagające korekty) sygnalizowane były w przypadku 313 gmin (tj. w 32,8% wszystkich gmin, które wypełniły formularz). Po kontroli w SIB i wprowadzeniu korekt błędy twarde zarejestrowano w przypadku 94 gmin, co stanowiło 9,8% w stosunku do wszystkich gmin, które wypełniły formularz.

Prezentacja liczby błędów w poszczególnych działach ankiety oraz według rodzajów błędów, po pierwszym wczytaniu do SIB (przed wykonaniem pierwszej korekty) oraz po wykonanej kontroli w SIB i wprowadzeniu korekt po odpowiednich wyjaśnieniach z jednostką, przedstawiona została w Tabl. 15 i 16.

Tabl. 15. Liczba błędów w ankiecie oraz odsetek gmin, które błędnie wypełniły ankietę według działu

	Działy								Razem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Przed wykonaniem pierwszej korekty w systemie SIB									
Liczba błędów	24	126	252	591	1046	300	23	201	2563
Odsetek gmin w %	2,3	4,3	9,3	14,6	38,0	8,9	2,4	8,7	48,6
Po wykonaniu kontroli w SIB i wykonaniu korekt									
Liczba błędów	0	2	18	41	518	8	2	17	606
Odsetek gmin w %	0	0,2	0,3	1,7	24,1	0,4	0,2	0,9	26,5

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Tabl. 16. Liczba błędów w ankiecie oraz odsetek gmin, które błędnie wypełniły ankietę według rodzajów błędu

	Rodzaje błędów / symbol błędu					Razem
	Brak wartości/ 1	Niepoprawne znaki/ format/ 2	Brak wartości przy zaznaczonej odpowiedzi "Tak" w pytaniu filtrującym/ 3	Brak zaznaczenia w pytaniu filtrującym przy wpisanej/zaznaczonej wartości/ 4	Niespełnione warunki matematyczny/logiczny/ 5	
Przed wykonaniem pierwszej korekty w systemie SIB						
Liczba błędów	1231	8	17	0	1307	2563
Odsetek gmin w %	24,4	0,8	1,7	0	45,5	48,6
Po wykonaniu kontroli w SIB i wykonaniu korekt						
Liczba błędów	223	0	0	0	383	606
Odsetek gmin w %	9,2	0	0	0	25,1	26,5

Mimo iż wszystkie wątpliwości występujące w ankietach zostały wyjaśnione, to nie sposób nie zauważyć, że do wyeliminowania błędów, w znacznej mierze, przyczyniły się wykonane kontrole i działania wyjaśniające z gminami, prowadzone przez ankieterów i zespoły merytoryczne. Oznacza to, że ogromny wpływ na poprawę kompletności i jakości gromadzonych danych statystycznych miała praca ankieterów i zespołu merytorycznego. Taka sytuacja może świadczyć o potrzebie doskonalenia formularza ankiety oraz założeń służących do sprawdzania poprawności wprowadzanych danych, w taki sposób, by respondenci samodzielnie mogli bezbłędnie wypełnić przygotowany formularz.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

3.6.2.3 Błędy braku odpowiedzi

Podmiotowy brak odpowiedzi

W wyznaczonym terminie spływu ankiet dotyczących gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej, tj. do 20 maja 2015 r., spośród 973 jednostek biorących udział w badaniu 349 gmin (tj. 35,9% gmin) nie dostarczyło ankiety, pozostałe 624 gminy (tj. 64,1%) dostarczyły dane przynajmniej dla niektórych zmiennych.

Dla zapewnienia kompletności badania ankietarzy od 25 maja 2015 r. telefonicznie oraz drogą elektroniczną monitowali odpowiednio przydzielone im jednostki biorące udział w badaniu. W terminie ostatecznego zakończenia zbierania ankiet, spośród jednostek biorących udział w badaniu, 18 gmin nie przesłało wypełnionych ankiet, w tym 8 gmin zdecydowanie odmówiło udziału w ankiecie, argumentując to brakiem prawnego zobowiązania w zakresie przekazywania danych i obowiązkami służbowymi oraz brakiem czasu. W przypadku pozostałych 10 gmin, które nie dostarczyły ankiety, mimo wielokrotnie podejmowanych prób nawiązania współpracy oraz przekonania jednostki do wypełnienia ankiety, podejmowane działania nie dały rezultatu.

W terminie ostatecznego zakończenia badania kompletność dostarczonych ankiet wyniosła 955, tj. 98,2%.

Przedmiotowy brak odpowiedzi

Występowanie przedmiotowego braku odpowiedzi w zrealizowanym badaniu było spowodowane głównie nieprowadzeniem przez jednostki sprawozdawcze odpowiednich ewidencji, które pozwoliłyby w łatwy sposób wypełnić ankietę (np. w przypadku informacji dotyczących wydatków poniesionych na prowadzenie monitoringu wizyjnego oraz zaewidencjonowanych zdarzeń (przestępstw, wykroczeń, przypadków naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego)).

Trudności z udzieleniem odpowiedzi na niektóre pytania wykazywały szczególnie jednostki sprawozdawcze, w których monitoring wizyjny prowadzony był przez podmioty zewnętrzne lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo i porządek

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

publiczny, działające na ich zlecenie. Z informacji zgłaszanych telefonicznie przez respondentów można było wnioskować, że w gminach, w których monitoring wizyjny przestrzeni publicznej prowadzony był przez podmioty zewnętrzne, w tym w szczególności przez policję, pozyskanie informacji sprawiało wiele trudności, często było wręcz niemożliwe. Dlatego, gminy mając problemy z nawiązaniem współpracy z jednostkami, które na ich zlecenie prowadzą monitoring wizyjny przestrzeni publicznej w wielu przypadkach odpowiadały negatywnie na niektóre pytania, uznając, że uzupełnienie zmiennych, na które odpowiedź znają jednostki działające na ich zlecenie, nie jest w ich kompetencji. Może to wskazywać na potrzebę poprawienia objaśnień metodycznych do badania, w których opisana została procedura zbierania informacji w takich sytuacjach.

3.6.3 Terminowość danych

W przypadku oceny terminowości realizacji projektu badawczego wskaźnik odstępu czasu pomiędzy końcem okresu badanego a datą zaprezentowania wyników wynosi 11 miesięcy. Badanie monitoringu obejmowało dane za lata 2013 i 2014; część danych dotyczyła całego roku, a część – stanu na ostatni dzień roku.

Wszystkie zadania objęte drugim etapem badania pilotażowego realizowane były zgodnie z harmonogramem.

3.6.4 Przejrzystość danych

W wyniku zrealizowanej pracy badawczej dotyczącej gminnego monitoringu wizyjnego dane zostały udostępnione w formie bazy danych, w której zaprezentowano wskaźniki odzwierciedlające stan monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej i wyjaśnienia metodyczne do nich (metryczki wskaźników). Wybrane zmienne zaprezentowano także w raporcie końcowym w formie graficznej za pomocą map (kartogramów). Dane zaprezentowano na najniższym poziomie podziału terytorialnego, tj. na poziomie gmin.

Produkty statystyczne opracowywane i udostępniane w ramach projektu adresowane są do wszystkich odbiorców w takiej samej postaci. Docelowo słuszne

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

byłoby przygotowanie informacji statystycznych zróżnicowanych pod względem zakresu, formy opracowania i kanału udostępniania. Należałoby opracować produkt dedykowany dla konkretnych grup odbiorców informacji statystycznych (np. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, samorządów gminnych, dziennikarzy, naukowców, studentów itp.), uwzględniający ich indywidualne potrzeby oraz poziom wiedzy statystycznej.

Ankieta pt. Gminny *monitoring wizyjny przestrzeni publicznej* w wyniku wpisania do PBSSP powinna zostać szczegółowo opisana w Systemie Metadanych Statystycznych.

3.6.5 Obciążenia respondentów

Wyliczenia obciążeń administracyjnych respondentów na potrzeby badania pilotażowego dokonano w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2014 r., podzielone przez 168 godzin. Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie *przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2014 r.* przeciętne wynagrodzenie wyniosło 3783,46 zł. Stawka godzinowa wyliczona została jako iloraz $3783,46 / 168 = 22,52$ zł.

Obciążenia administracyjne nakładane na sprawozdawców stanowią sumę obciążeń respondentów związanych z przygotowaniem danych dla potrzeb wypełnienia określonego formularza, jak również związanych z samą czynnością wypełnienia formularza.

Informacje dotyczące szacunkowego czasu przeznaczanego przez sprawozdawców na przygotowanie danych oraz na wypełnienie ankiety pochodzą od respondentów w drodze odpowiedzi na dwa pytania zawarte w ankiecie:

- *Ile czasu zajęło Państwu przygotowanie danych potrzebnych do wypełnienia ankiety? (w minutach),*
- *Ile czasu zajęła Państwu sama czynność wypełnienia ankiety? (w minutach).*

Średni czas na przygotowanie danych do wypełnienia ankiety oraz średni czas przeznaczony na samą czynność wypełnienia ankiety wyliczono jako iloraz sumy

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

czasów podanych przez respondentów i liczby ankiet z wypełnioną pozycją odpowiednio przygotowania i wypełnienia ankiety.

Tabl. 17. Obciążenie respondentów

Średni czas na przygotowanie danych do wypełnienia formularza (min)	Średni czas na wypełnienie formularza (min)	Liczba gmin	Kwota obciążeń administracyjnych (w zł)
115	19	973	48937

Kwota obciążenia wyliczona została jako iloczyn liczby gmin, stawki godzinowej i sumy średnich czasów na przygotowanie danych i wypełnienie formularza w godzinach.

Przyjęta do obliczeń wartość dotycząca liczby gmin to rzeczywista liczebność zbiorowości badania zawarta w kartotece (wykaz jednostek objętych badaniem) przygotowanej po I etapie realizacji badania ankietowego i obejmującej gminy, które odpowiedziały pozytywnie na pytanie „Czy w Państwa gminie funkcjonuje system monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej?”.

Koszt obciążenia respondentów to około 49 tys. zł.

Z powyższych danych średni czas potrzebny respondentom na przygotowanie i wypełnienie ankiety wyniósł 134 minuty, tj. 2 godz. i 14 minut. Oznacza to, że z punktu widzenia osoby ankietowanej jest to zajęcie pracochłonne. Należałoby w przypadku badania, które zostałyby przyjęte do PBSSP opracować formularz zmniejszający obciążenie respondentów np. poprzez uproszczenie stosowanych w ankiecie pytań, co przyczyniłoby się również do zminimalizowania kosztów obciążeń administracyjnych lub rozważyć lepsze rozwiązanie, tj. pozyskiwanie danych ze źródeł administracyjnych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

4. REKOMENDACJE

4.1 Policja

Krajowy System Informacyjny Policji

Proponujemy poszerzyć zakres przedmiotowy danych statystyki publicznej pozyskiwanych z policyjnych systemów informacyjnych o:

- liczbę zatrudnionych policjantów,
- liczbę policjantów według służby: kryminalna; prewencyjna w tym patrolowo-interwencyjna oraz dzielnicowi; wspomagająca,
- liczbę policjantów według korpusu: oficerowie, aspiranci, podoficerowie,
- pokrzywdzonych w wyniku przestępstwa.

Zakres podmiotowy oraz terytorialny: W przypadku stanu zatrudnienia w Policji: pozyskiwanie danych dla Polski oraz województw – Komenda Główna Policji; pozyskiwanie danych dla powiatów – komendy wojewódzkie (Stołeczna) Policji.

Pokrzywdzeni w wyniku przestępstwa – Komenda Główna Policji, dane zagregowane, zestawienia tabelaryczne z KSIP, zgodnie z obowiązującymi zapisami w PBSSP.

Zakres czasowy: Dane roczne według stanu na dzień 31 XII.

Proponujemy także zmianę dotychczas używanego przez GUS wskaźnika „liczba przestępstw w przeliczeniu na liczbę ludności” na używane przez jednostki Policji, ministerstwa oraz literaturę fachową określenie „wskaźnik zagrożenia przestępczością w przeliczeniu na liczbę ludności”.

W pracy badawczej wprowadzono także, używane m.in. przez Policję, wskaźniki dla 6 wybranych rodzajów przestępstw (są to: udział w bójce lub pobiciu; uszczerbek na zdrowiu; kradzież rzeczy; kradzież z włamaniem; rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze oraz przeciwko rodzinie i opiece). Przestępstwa te uznawane są za szczególnie uciążliwe dla obywateli. Zaprezentowanie dla 6 rodzajów przestępstw razem: wskaźnika wykrywalności sprawców przestępstw, wskaźnika zagrożenia przestępczością oraz liczby pokrzywdzonych na 10 tys. ludności umożliwi:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

porównywanie stanu bezpieczeństwa pomiędzy województwami i powiatami oraz ocenę skuteczności działań Policji.

W ramach badania 1.03.03 należałoby uzgodnić z Komendą Główną Policji (gestorem danych) termin, po którym nie będą dokonywane korekty danych (za wyjątkiem znaczących rozbieżności). Obecnie mogą one być dokonywane w dowolnym momencie, co ma wpływ m.in. na porównywalność danych.

System Ewidencji Wypadków i Kolidji

Obecnie bazę SEWiK w formacie xml GUS otrzymuje w formie 16 plików, po jednym dla każdego województwa. Pliki mają różne rozmiary, a niektóre z nich są bardzo duże. W 2013 r. zajmowały one od 35MB do 220MB. Ponadto dane za 2014 r. obejmowały zdarzenia powstałe w ciągu dwóch ostatnich lat, a więc w 2013 r. i 2014 r. W konsekwencji pliki były jeszcze większe. Zajmowały one od 88MB do 470MB. Rekomendujemy: przekazywanie baz danych za jeden rok, zmianę formatu przekazywania danych z plików xml na pliki SQL, przekazywanie struktury bazy i danych w osobnych częściach oraz dzielenie bazy według tablic: zdarzenia, osoby, pojazdy. Jeśli dana tablica jest zbyt duża zalecamy podzielenie jej na mniejsze części np. po 40MB każda, co pozwoli na uniknięcie dużych dysproporcji między rozmiarami plików.

Struktura wiekowa sprawców wypadków i kolidji drogowych – kierujących pojazdami oraz pieszych została przygotowana zgodnie z metodologią KGP. Rekomendujemy zmianę sposobu obliczania wieku osób od 2015 r. Zalecamy wykorzystanie funkcji DATEDIFF, która dzięki uwzględnianiu lat przestępnych nie zawyża wieku niektórych osób, a więc eliminuje popełniany obecnie błąd (problem został szerzej omówiony w części 3.1.2). Nasze spostrzeżenia, uprzednio skonsultowane z przedstawicielami Polskiego Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, zostały zgłoszone w KGP.

W celu zwiększenia funkcjonalności baz polecamy import tablicy TERC (systemu identyfikatorów i nazw jednostek podziału administracyjnego). Zastosowanie systemu TERC oraz identyfikatorów województw, powiatów i gmin umożliwi otrzymywanie

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

informacji o obszarach, na których badane zjawisko nie wystąpiło oraz poszerzy wachlarz możliwości sortowania wyników o np. grupowanie danych w podziale na powiaty i miasta na prawach powiatu.

Dane z zakresu wypadków i kolizji drogowych pochodzące z SEWiK pozyskiwane są od 2013 r. przez GUS w ramach badania stałego 1.48.15 *Wypadki drogowe* – należałoby rozważyć możliwość:

- poszerzenia zakresu zarówno przedmiotowego jak i terytorialnego prezentowanych dotychczas danych,
- przekazywania gotowych tablic z danymi wojewódzkimi do poszczególnych urzędów statystycznych, co mogłoby wpłynąć na poszerzenie zakresu publikowanych danych dotyczących wypadków drogowych i kolizji w publikacjach, stronach promujących itp.,
- zmiany tematu badania z *Wypadki drogowe* na *Wypadki i kolizje drogowe* (z wyraźnym zaznaczeniem, że chodzi o kolizje drogowe zgłoszone Policji).

Źródło danych i zakres podmiotowy: Dane Komendy Głównej Policji z SEWiK.

Proponowany zakres przedmiotowy:

- wypadki i kolizje drogowe według miejsc ich powstania (obszar zabudowany, poza obszarem zabudowanym), miesiący, dni tygodnia, pór doby (w ciągu dnia, w okresie zmroku lub świtu, w nocy na drogach oświetlonych i nieoświetlonych) oraz godziny powstania,
- sprawcy wypadków i kolizji drogowych – kierujący pojazdami i piesi według grup wieku,
- ofiary śmiertelne w wypadkach drogowych według rodzajów dróg publicznych na których doszło do zdarzenia (autostrady, drogi ekspresowe, pozostałe rodzaje dróg),
- wypadki i ich skutki (ofiary śmiertelne i ranni) oraz kolizje drogowe według miejsca ich powstania (jezdnia, przejście dla pieszych, pobocze, inne miejsce),
- wypadki i kolizje drogowe z udziałem rowerzystów na obszarze zabudowanym i poza obszarem zabudowanym.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Zakres terytorialny: prezentacja danych dla kraju, województw, powiatów. Istnieje także możliwość prezentowania danych na poziomie gmin.

Zakres czasowy: dane roczne.

4.2 Straż pożarna

Dane wykorzystane w pracy badawczej (z wyjątkiem potencjału jednostek ochrony przeciwpożarowej) zostały pozyskane ze strony internetowej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej www.straz.gov.pl. Do roku 2014 były dostępne dla kraju ogółem i województw. Natomiast, po spotkaniu pracowników GUS i US Kraków z pracownikiem Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, dane prezentowane są dla kraju ogółem, województw, powiatów i gmin.

Urząd Statystyczny w Krakowie będzie realizował, od 2015 r., badanie stałe 1.03.06 *Działalność służb ratowniczych*. Będzie to badanie oparte na danych administracyjnych. Na potrzeby badania powstał zapis w programie badań statystycznych statystyki publicznej o przekazywaniu danych do GUS raz w roku do 31 marca z danymi za rok poprzedni jako zestawienia tabelaryczne w formie elektronicznej. Taka forma przekazywania danych jest zgodna ze standardami GUS.

Proponujemy w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2017 rozszerzyć zapis w punkcie 8.2 dotyczący zakresu podmiotowego, przedmiotowego oraz terytorialnego do zakresu zaprezentowanego w raporcie.

Zakres przedmiotowy:

- potencjał jednostek ochrony przeciwpożarowej,
- zdarzenia według wielkości,
- zdarzenia według typu obiektu,
- sezonowość zdarzeń,
- wypadki z ludźmi,
- szacunkowe straty materialne,
- podmioty współdziałające przy zdarzeniach według rodzaju,
- czas dojazdu i trwania akcji.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Zakres terytorialny:

- dane dotyczące potencjału jednostek ochrony przeciwpożarowej – kraj ogółem, województwa,
- pozostałe dane – kraj ogółem, województwa powiaty, gminy.

4.3 System powiadamiania ratunkowego

Proponujemy rozszerzenie zapisów PBSSP na 2017 r. w zakresie realizowanego od 2015 roku przez Urząd Statystyczny w Krakowie badania stałego 1.03.06 *Działalność służb ratowniczych* o informacje dotyczące systemu powiadamiania ratunkowego. Badanie w zakresie zgłoszeń alarmowych w całości będzie oparte na danych administracyjnych.

Źródła danych:

- dane Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z teleinformatycznego systemu powiadamiania ratunkowego,
- dane Komendy Głównej Policji z Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji,
- dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej z Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej,
- dane zespołów ratownictwa medycznego z Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Forma przekazania danych: dane zagregowane w układzie kraj ogółem, województwa w postaci zestawień (pliki Excel) wygenerowanych z systemu.

Po całkowitym wdrożeniu teleinformatycznego systemu powiadamiania ratunkowego, dane dotyczące wszystkich zgłoszeń kierowanych na numery alarmowe 997, 998, 999 będzie można uzyskać z baz danych tego systemu. Przewidywane terminy prac przekazane przez przedstawiciela Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji:

- wdrożenie interfejsu komunikacyjnego – do końca 2016 r.
- odbieranie zgłoszeń kierowanych na numer 999 przez 112 planowane do końca 2015 r., a na numery 997,998 do końca 2016 r.
- wdrożenie katalogu zdarzeń w 2016 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

W przypadku nie dotrzymania terminu wdrożenia systemu powiadamiania ratunkowego alternatywnie można rozważyć wykorzystanie danych z systemów:

- Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej
- Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego
- Wspomagania Dowodzenia Policji,

które powinny być wdrożone do końca 2015 r.

Zakres podmiotowy: Centra Powiadamiania Ratunkowego, Komenda Główna Policji, Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, zespoły ratownictwa medycznego.

Zakres przedmiotowy:

System powiadamiania ratunkowego:

- zgłoszenia kierowane na numer alarmowy 112 według rodzajów (anulowane, obsłużone, fałszywe)
- zdarzenia przekazane z numeru alarmowego 112 według podmiotów ratowniczych,
- zgłoszenia alarmowe obsłużone w ciągu doby przez operatora numeru alarmowego 112,
- średni czas oczekiwania na odebranie połączenia kierowanego na numer 112.

Podmioty ratownicze (policja, straż pożarna, ratownictwo medyczne):

- zdarzenia alarmowe obsłużone w ciągu doby przez dyspozytora numerów alarmowych 997, 998, 999.

Proponujemy nie uwzględniać w tej części badania czasu reakcji podmiotów ratowniczych (policji, straży pożarnej, ratownictwa medycznego) na zdarzenia; Wskaźniki te są ujęte w odpowiednich obszarach tematycznych.

Zakres terytorialny: kraj ogółem, województwa.

Zakres czasowy: dane roczne i miesięczne.

Rozszerzenie zakresu podmiotowego i przedmiotowego badania 1.03.06 *Działalność służb ratowniczych* i znowelizowana ustawa o statystyce publicznej (art. 13 ust. 1–5) mogą stanowić podstawę prawną dalszych uzgodnień z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji na temat pozyskania danych w przekroju powiatów lub gmin w postaci gotowego, elektronicznego zestawienia wygenerowanego z systemu

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

teleinformatycznego lub alternatywnie w postaci bazy danych jednostkowych z tego systemu. Pozyskanie danych w postaci bazy danych jednostkowych pozwoli na prezentację:

- danych i wskaźników dodatkowo w przekroju powiatów i gmin
- zgłoszeń alarmowych według kategorii zdarzeń
- danych według jednolitych zasad metodycznych

oraz umożliwi uzyskanie danych dotyczących dyspozytorów obsługujących numery alarmowe 997, 998, 999 z jednego źródła bez potrzeby równoczesnego korzystania z danych Policji, straży pożarnej, ratownictwa medycznego.

4.4 Zarządzanie kryzysowe

Na podstawie przeprowadzonego badania z zakresu zarządzania kryzysowego rekomendujemy:

1. Włączenie badania do PBSSP.

Zakres podmiotowy: Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji

Dane pozyskane ze źródła administracyjnego w formie elektronicznej.

Zakres przedmiotowy

- Długość zniszczonych lub uszkodzonych obiektów infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (drogi; obiekty wodno-kanalizacyjne) [km],
- Liczba zniszczonych lub uszkodzonych obiektów infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (mosty, kładki, przepusty; obiekty wodno-kanalizacyjne; budynki komunalne, oświatowe) [szt.],
- Długość wyremontowanych lub odbudowanych obiektów infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego zniszczonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (drogi; obiekty wodno-kanalizacyjne) [km],

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

- Liczba wyremontowanych lub odbudowanych obiektów infrastruktury komunalnej jednostek samorządu terytorialnego zniszczonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (mosty, kładki, przepusty; obiekty wodno-kanalizacyjne; budynki komunalne, oświatowe) [szt.],
- Wartość strat wywołanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego [tys. zł],
- Nakłady finansowe poniesione na usuwanie skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego ogółem, ze środków rezerwy celowej oraz z innych źródeł [tys. zł],
- Nakłady finansowe poniesione na usuwanie skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej jednostek samorządu terytorialnego ogółem, ze środków rezerwy celowej oraz z innych źródeł w przeliczeniu na 100 tys. ludności⁸⁰ [tys. zł],
- Nakłady finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej administrowane przez Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędów Wodnych [tys. zł].

Zakres czasowy: dane roczne.

Zakres terytorialny: kraj ogółem, województwa.

Zakres podmiotowy: Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.

Dane pozyskane ze źródła administracyjnego w formie elektronicznej.

Zakres przedmiotowy:

- Liczba obiektów i operatorów infrastruktury krytycznej według rodzaju systemu [szt.].

Zakres czasowy: dane roczne.

Zakres terytorialny: kraj ogółem.

⁸⁰ Przy przeliczeniach na 100 tys. ludności danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI danego roku. Obliczeń dokonano do ludności ogółem, tj. dotkniętych i nie dotkniętych klęskami żywiołowymi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

2. Włączenie badania dotyczącego liczby zdarzeń/zagrożeń odnotowanych w raportach dobowych przez wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego według kategorii do PBSSP po powtórnym rozpoznaniu i przeanalizowaniu przydatności dostępnych zasobów Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, co możliwe będzie po całkowitym wdrożeniu Centralnej Aplikacji Raportującej, tj. nie wcześniej niż w roku 2017. Jednocześnie rekomendujemy zbieranie danych dotyczących liczby posiedzeń wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego, w tym związanych z zaistnieniem sytuacji kryzysowej [szt.], z urzędów wojewódzkich przez RCB.
3. Dołączenie w formie objaśnień do tabeli opracowanej przez MAiC definicji zbieranych zmiennych, dotyczących:
  - strat spowodowanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej,
  - nakładów finansowych poniesionych na ich usuwanie,
  - nakładów finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa, poniesionych na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej, administrowanych przez Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych.
4. Przebudowanie tabeli opracowanej przez MAiC w taki sposób, aby rozdzielone zostały kolumny w których dane były wykazane w różnych jednostkach miary (pierwotnie w jednej kolumnie obiekty wodno-kanalizacyjne wykazane były w sztukach i w kilometrach) oraz wiersze zawierające informacje zarówno tekstowe jak i liczbowe. Ponadto, dla celów analitycznych istotne jest, aby dane przekazywane były w pełnych złotych, a nie jak dotąd w tys. zł.
5. Zaimplementowanie do Systemu Metadanych Statystycznych wszystkich definicji pojęć opracowanych podczas badania z zakresu zarządzania kryzysowego.

4.5 Straż gminna/miejska

W dotychczas opracowywanych programach badań statystycznych statystyki publicznej temat straży gminnych/miejskich nie był uwzględniany. Brak w zasobach statystyki publicznej informacji określonych w zakresie przedmiotowym pracy

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

badawczej oraz zidentyfikowane potrzeby użytkowników danych przemawiają za tym, aby badanie dotyczące straży gminnej/miejskiej włączyć do PBSSP.

W wyniku przeprowadzonej analizy metodologii gromadzenia oraz opracowywania danych na sprawozdaniu *Ewidencja etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży* za najistotniejszą rekomendację należy uznać pracę nad stworzeniem formularza elektronicznego. Dotychczasowa papierowa forma tego sprawozdania jest przyczyną licznych błędów popełnianych przez respondentów, które utrudniają pozyskanie prawidłowych danych i wyliczenie danych zbiorczych oraz poprawnych wskaźników dotyczących działalności straży gminnych/miejskich. Wersja elektroniczna sprawozdania z założoną kontrolą logiczno-rachunkową pozwoli na uzyskanie dobrej jakości danych jednostkowych. Ponadto umożliwi stworzenie bazy danych na poziomie gmin co pozwoli na prezentowanie danych na wszystkich poziomach terytorialnych.

Ważną kwestią jest też konieczność zdefiniowania pojęć stosowanych w sprawozdaniu. Wprowadzie załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. 2013, poz. 639) określa zakres ewidencji działań straży oraz wzór sprawozdania, brakuje jednak szczegółowych objaśnień, które pozwoliłyby uniknąć błędów przez osoby wypełniające sprawozdania. Respondent wraz z tabelą do wypełnienia powinien otrzymać szczegółowe i precyzyjne objaśnienia. Przykładowo rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 września 2010 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz. U. 2010 nr 166 poz. 1128) szczegółowo określa zasady dotyczące konwojowania. Jednakże analiza danych ze sprawozdań wskazuje, że nie wszystkie straże gminne/miejskie poprawnie interpretują zalecenia powyższego rozporządzenia. W związku z powyższym, zaleca się opracowanie i zebranie definicji wszystkich pojęć stosowanych na sprawozdaniu *Ewidencja etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży* w formie objaśnień.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Ponadto należy rozważyć przywrócenie do wzoru sprawozdania tabeli dotyczącej wypadków, po uprzednim jej przerehabilitowaniu, co pozwoli na wyliczenie wskaźnika dotyczącego poziomu bezpieczeństwa pracy strażników. Obecnie liczba wypadków ogółem to suma wypadków ze skutkiem śmiertelnym; wypadków, wskutek których nastąpił trwały uszczerbek na zdrowiu; wypadków, wskutek których nastąpił czasowy uszczerbek na zdrowiu oraz czynnych napaści na strażnika gminnego (miejskiego). Powyższe sumowanie budzi jednak wątpliwości, z tego względu, że czynna napadź na strażnika może skutkować trwałym lub czasowym uszczerbkiem na zdrowiu bądź mieć skutek śmiertelny. Z tego powodu nie powinna być sumowana na liczbę wypadków ogółem, ponieważ może zaistnieć sytuacja, że dane się zdublują.

Analiza danych pozyskanych w badaniu pilotażowym z wykorzystaniem *Ankiety o działalności straży gminnych/miejskich* wskazuje na brak odpowiednich ewidencji w niektórych jednostkach straży gminnych/miejskich, takich jak ewidencja czasu dotarcia na miejsce zdarzenia, czasu trwania zajęć informacyjno-edukacyjnych i prewencyjnych oraz liczby i czasu patroli. Brak prowadzonych ewidencji w tym zakresie uniemożliwił niektórym jednostkom poprawne wypełnienie ankiety. Jednakże zalecenie rozszerzenia zakresu sprawozdania *Ewidencja etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży* może doprowadzić do zwiększenia obciążenia respondentów.

Rekomendowane zmiany na sprawozdaniu wymagają zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. 2013, poz. 639) przy współpracy ze służbami statystyki publicznej.

Po przeprowadzeniu powyższych działań dane o organizacji straży gminnych/miejskich, o nakładach na ich działalność, a także o rezultatach tej działalności powinny być pozyskiwane z danych administracyjnych oraz wchodzić w skład systemu informacji statystycznej.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

4.6 Gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej

Na podstawie przeprowadzonego badania z zakresu gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej oraz dokonanej analizy z przebiegu badania i oceny osiągniętego rezultatu w postaci bazy danych rekomendujemy umiejscowienie badania z tego zakresu w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. W przypadku podjęcia decyzji o rozszerzeniu badań statystyki publicznej o badanie dotyczące gminnego/miejskiego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej proponujemy rozważyć następujące kwestie:

1. Pozostawienie przyjętego w badaniu pilotażowym zakresu podmiotowego.

Ponieważ celem szczegółowej pracy badawczej było pozyskanie informacji dotyczących gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej zalecamy, by podmiotem badania były urzędy gminne/miejskie. W celu poprawienia jakości zbieranych danych, urzędom gminnym/miejskim powinien zostać przedstawiony sposób postępowania w sprawie pozyskiwania informacji na temat monitoringu wizyjnego również od podmiotów zewnętrznych prowadzących monitoring wizyjny na zlecenie gminy, w tym w szczególności prowadzonego przez policję. W związku z tym, w harmonogramie badania należałoby uwzględnić czas, jaki gmina musi poświęcić na nawiązanie współpracy z odpowiednimi jednostkami oraz na sporządzenie ankiety.

2. Uszczegółowienie pytań, pojęć i objaśnień stosowanych w ankiecie zgodnie ze wskazaniami respondentów.

Objaśnienia do ankiety, jak również pytania powinny zostać poddane przeglądowi, weryfikacji oraz doprecyzowaniu, przede wszystkim w oparciu o uwagi jednostek sprawozdawczych. Zmienne, które sprawiały respondentom największe problemy powinny zostać przeanalizowane pod kątem jasności i przejrzystości. Weryfikacji powinny zostać poddane takie pojęcia jak: monitoring wizyjny, bieżąca obserwacja obrazów z kamer, operator, wydatki poniesione na prowadzenie monitoringu wizyjnego (z objaśnieniami szacowania wydatków osobowych zwłaszcza w sytuacji, gdy operator wykonuje także inne zadania wynikające z umowy o pracę).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Modyfikacji powinna ulec także klasyfikacja zaewidencjonowanych zdarzeń przy pomocy monitoringu wizyjnego, uwzględniając klasyfikację zgodną z rodzajami wykroczeń zawartych w ustawie Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482 z późn. zm.) oraz rozszerzając klasyfikację o wskazane przez respondentów zachowania wyczerpujące znamiona szerokiego katalogu zakłóceń porządku publicznego. Ze względu na liczne błędy respondentów związane z podawaniem wartości w innej jednostce miary niż wskazanej w pytaniu (w przypadku wydatków) proponuje się zbieranie informacji w podstawowej jednostce miary.

3. Rozszerzenie formularza ankiety o zagadnienia wskazane przez respondentów w badaniu pilotażowym.

Wychodząc naprzeciw potrzebom użytkowników danych z obszaru gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej zaleca się rozszerzenie badania o zmienne zgłaszane przez respondentów, tj. o zestawienie opisujące ile zdarzeń zgłoszonych do interwencji zrealizowanych zostało przez odpowiednie jednostki odpowiedzialne za kwestie związane z szeroko rozumianym bezpieczeństwem i porządkiem publicznym.

4. Zbieranie danych przy wykorzystaniu elektronicznego formularza ankiety.

Przygotowany do badania elektroniczny formularz ankiety, umożliwiający automatyczną kontrolę logiczno-rachunkową już na etapie wprowadzania danych, powinien zostać poprawiony w celu stworzenia bardziej przyjaznej dla użytkownika aplikacji. Zaleca się rozważyć możliwość umieszczenia formularza na Portalu Sprawozdawczym GUS, który jednostkom jest już znany i poprzez który realizują swoje obowiązki sprawozdawcze. Ponadto zamieszczenie formularza na Portalu Sprawozdawczym ograniczyłoby zbieranie danych wyłącznie do formy elektronicznej, wykluczając inne formy, które generują większą liczbę błędów, większą pracochłonność oraz wyższe koszty przetwarzania danych.

5. Wydłużenie czasu potrzebnego na realizację badania.

Ponieważ gminny monitoring wizyjny prowadzony jest nie tylko przez gminy, ale także przez podmioty zewnętrzne działające na zlecenie gminy, w związku z tym

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

termin realizacji badania powinien uwzględniać czas jaki jednostka musi poświęcić na nawiązanie współpracy z jednostkami zewnętrznymi lub rozdystrybuowanie zadania pomiędzy kilka komórek organizacyjnych. Dłuższy czas przeznaczony na realizację badania może mieć wpływ na lepszą jakość zgromadzonych w wyniku badania danych.

Mając na uwadze powyższe kwestie i dążenie do zmniejszenia obciążeń respondentów obowiązkami statystycznymi – ograniczenie zakresu i częstotliwości zbieranych danych bezpośrednio od respondentów, racjonalniejszym rozwiązaniem byłoby korzystanie z informacji zgromadzonych w systemach danych administracyjnych bez konieczności prowadzenia pracochłonnych i kosztownych badań.

W wyniku przeprowadzonego rozpoznania aktów prawnych dotyczących funkcjonowania systemu monitoringu wizyjnego, opisanego w raporcie wstępnym pracy badawczej oraz ze względu na brak kompleksowych przepisów regulujących kwestie monitoringu wizyjnego, zalecamy rozważenie włączenia Głównego Urzędu Statystycznego w proces prac legislacyjnych nad przepisami związanymi z prowadzeniem monitoringu wizyjnego, zwłaszcza w zakresie zobligowania jednostek prowadzących gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej do przygotowywania, nie rzadziej niż raz na rok, odpowiednich statystyk, zawierających analizę stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarze objętym monitoringiem, istotnych z punktu widzenia potrzeb informacyjnych w tym zakresie i stworzenia centralnego rejestru gromadzącego ww. dane.

W tym celu należałoby rozpocząć współpracę z gestorami systemów informacyjnych administracji publicznej na etapie projektowania, budowy i eksploatacji tych systemów, ze szczególnym uwzględnieniem zawartości informacyjnej, stosowanych w nich standardów identyfikacyjnych i klasyfikacyjnych oraz interoperacyjności systemów.

Ponadto, proponujemy rozważyć włączenie badania dotyczącego gminnego monitoringu wizyjnego do Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej dopiero po wprowadzeniu rozwiązań prawnych w obszarze monitoringu wizyjnego

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

przestrzeni publicznej. Przyjęcie tego rozwiązania wymagałoby, po okresie minimum jednego roku od wejścia w życie ustawy i jej pełnego wykorzystania, powtórnego rozpoznania i przeanalizowania przydatności dostępnych zasobów danych ze źródeł administracyjnych.

Pozyskiwanie i opracowywanie danych przy wykorzystaniu źródeł administracyjnych, które stworzone zostałyby także w wyniku konsultacji z Głównym Urzędem Statystycznym, z pewnością może obniżyć koszty potrzebne na realizację badania, ale także może przyczynić się do zebrania wysokiej jakości danych empirycznych nt. monitoringu wizyjnego. Jednocześnie pomoże wypełnić lukę informacyjną w dotychczasowych badaniach z zakresu bezpieczeństwa publicznego z obszaru gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

PODSUMOWANIE

Celem zrealizowanej pracy badawczej było uzyskanie nowych wskaźników oraz opracowanie metodologii badań statystycznych w wybranych obszarach usług publicznych w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

Poziom bezpieczeństwa publicznego w Polsce jest uwarunkowany z jednej strony skalą i zakresem pojawiających się zagrożeń, z drugiej zaś realizacją przez podmioty administracji centralnej oraz jednostki samorządu terytorialnego szerokiego katalogu usług publicznych.

W zrealizowanej pracy badawczej, zgodnie ze Szczegółowym Opisem Przedmiotu Zamówienia, wzięto pod uwagę usługi publiczne w sześciu obszarach szczegółowych: Policja, straż pożarna, system powiadamiania ratunkowego, zarządzanie kryzysowe, straż gminna/miejska, gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej.

W trakcie realizacji badania pozyskano dane, na podstawie których opracowano i wyliczono łącznie 115 wskaźników w zróżnicowanych przekrojach terytorialnych, wynikających z dostępności danych i/lub charakterystyki określonych usług.

Dane będące podstawą wyliczenia wskaźników pozyskano z licznych źródeł administracyjnych o zróżnicowanej charakterystyce, m.in. z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji, Krajowego Systemu Informacyjnego Policji, Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej. Dane niezbędne dla realizacji pracy badawczej zostały udostępnione przez Komendę Główną Policji, Komendy Wojewódzkie Policji, Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, urzędy wojewódzkie. Ze względu na brak odpowiedniego źródła w zakresie gminnego monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej oraz ograniczony zakres dostępnych danych dotyczących straży gminnych/miejskich, zostało również przeprowadzone badanie pilotażowe.

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono, że możliwe jest rozszerzenie zakresu badań dotyczących bezpieczeństwa publicznego realizowanych przez statystykę publiczną, przede wszystkim w oparciu o istniejące oraz tworzone obecnie źródła administracyjne. W obszarach: Policja, zarządzanie kryzysowe oraz straż

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

gminna/miejska wskazane jest podjęcie współpracy z gestorami mającej na celu dostosowanie metodologii zbierania i opracowywania danych do standardów obowiązujących w statystyce publicznej. W przypadku systemu powiadamiania ratunkowego, zgodnie z aktualnymi założeniami, w 2016 r. zakończy się wdrażanie spójnego systemu teleinformatycznego, dzięki czemu pojawi się możliwość pozyskiwania ze źródła administracyjnego danych o odpowiedniej jakości. W obszarze gminny monitoring wizyjny przestrzeni publicznej zaleca się włączenie służb statystyk publicznej w proces konsultacji projektowanych regulacji prawnych w celu zobligowania jednostek prowadzących przedmiotowy monitoring do przygotowywania, nie rzadziej niż raz na rok, odpowiednich statystyk.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Wykaz skrótów

CAR	- Centralna Aplikacja Raportująca
CEPiK	- Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców
GUS	- Główny Urząd Statystyczny
KCKR PSP	- Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej
KSIP	- Krajowy Systemu Informacyjny Policji
KSRG	- Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy
MAiC	- Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
PBSSP	- Program badań statystycznych statystyki publicznej
PCZK	- Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego
PSP	- Państwowa Straż Pożarna
RCB	- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa
SESPol	- System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji
SEWiK	- System Ewidencji Wypadków i Kolizji
SIB	- System Informatyczny Badania
SWD PSP	- System Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej
ZRM	- zespół ratownictwa medycznego

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

ZAŁĄCZNIKI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa.

Dokumentacja związana z realizacją Projektu będzie przechowywana przez okres co najmniej 5 lat od daty zamknięcia Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

